

Täiskasvanute
hingamispäevakooli õppetükid
juuli • august • september 2021

RAHU KRISTUSES

Originaali pealkiri:
Rest in Christ
Gerald ja Chantal Klingbeil

© *Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverents*. Kõik õigused kaitstud.

Ühtki osa Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükist ei või üksikisik ega üksus toimetada, ümber teha, muuta, kohandada, tõlkida, paljundada või kirjastada ilma SPA Peakonverentsi eelneva kirjaliku loata. SPA PK volitab divisjonide ametnikke korraldama Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide tõlkimist vastavate juhtnõõride kohaselt. Tõlgete ja nende publikatsioonide autoriõigus jääb Peakonverentsile. „Seitsmenda päeva adventistid“ ja „adventistid“ ning leegiga logo on SPA PK registreeritud kaubamärgid ja neid ei või kasutada ilma Peakonverentsi eelneva loata.

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid valmistab ette Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverentsi alluvuses olev täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide osakond. Õppetükkide ettevalmistamist suunab otseselt hingamispäevakooli väljaannete nõukogu, mis on hingamispäevakooli õppetükkide kirjastaja – Peakonverentsi Administratiivkomitee (ADCOM) – alakomitee. Trükitud õppetükid kajastavad ülemaailmse hindamiskomitee poolset osa ja hingamispäevakooli kirjastusnõukogu heakskiitu ega esinda seega ainuliselt või tingimata autori(te) kavatsust.

Tõlge: AKEL 2021

Tõlkija: Mall Kaaver

Toimetaja: Ly Kaasik

Küljendus: Kaile Tuvi

Kaaned: Justinen Creative Group

Trükitud Euroopa Liidus

Lennureis oli sündmustevaene kuni hetkeni, mil piloot teatas kabiinist, et lennuk sõidab suurest tormist läbi. „Palun kinnitage turvavööd. Kohe hakkab üsna korralikult raputama,“ ütles hääl kokpitiist teadaande lõpetuseks.

Peagi hakkas lennuk ägedalt rappuma, kui püüdis läbi tormi lennata. Pea kohal olevad hoidlad prahvatasid lahti; inimesed istusid ärevalt oma kohtadel. Pärast üht eriti metsikut rappumist kiljatas keegi lennuki tagaosas. Nii mõnegi peast käisid läbi kujutlused murdunud lennukitiivast ja maa poole kiiva kiskuvast lennukist. Kõik reisijad olid pinges ja hirmul. Kõik peale tüdrukukese, kes istus äriklassi esimeses reas. Ta joonistas oma klapplual innukalt pilti. Aeg-ajalt, eriti muljetavaldavate välgusähvatuste puhul, vaatas ta väikesest aknast välja, kuid joonistas siis rahulikult edasi.

Aeg tundus venivat igavikupikkuseks, kuid lõpuks maandus lennuk sihtkohas. Reisijad hõiskasid ja plaksutasid käsi, tänulikud ja kergendunud, et taas kindlale maale pääsesid. Tüdrukuke oli oma koti kokku pakkinud ja ootas inimeste lahkumist lennukist. Siis küsis üks reisijaist, kas ta ei kartnud. Kuidas sai ta olla sellises tohutus tormis ja vappuvas lennukis nii rahulik?

„Mul ei olnud hirmu,“ ütles tüdruk imestunud mehele. „Minu isa on piloot ja ma teadsin, et ta viib mu koju.“

Rahutus ja hirm käivad sageli käsikäes. Kuna elame maailmas, kus suurem osa inimesi on kogu aeg hõivatud, võib selle tagajärjel valitseda meie elus rahu ja hirm. Kes ei võitleks mõnikord hirmuga, murega, kartusega tuleviku ees? Minevik on möödas, olevik on käes, kuid tulevik on täis küsimusi ning selles ebakindlas maailmas ei pruugi vastus olla selline, nagu kuulda tahaksime. Me ei tea, kas suudame tähtajaks oma töö valmis saada, järgmise kuu üüri või kooliraha maksta, oma pingelise abielu järjekordsest tormist läbi juhtida. Mõtleme, kas Jumal armastab meid jätkuvalt, kuigi valmistame Talle ikka ja jälle „pettumust“.

Käesoleval veerandaastal võtame käsile mõningad niisugused hirmud. „Rahu Kristuses“ ei ole ainult õppevihiku pealkiri või evangeelsete seeriakoosolekute paeluv tunnuslause. Rahuolek Kristuses on niisuguse eluviisi võti, mida Jeesus oma järelkäijatele lubas: „Varas ei tule muu pärast kui varastama ja tapma ja hukkama. Mina olen tulnud, et neil oleks elu, ja oleks seda ülirohkesti“ (Jh 10:10).

Kui autorid seda õppevihikut koostasid, tajusid nad äkki, kui läbiv on rahu mõiste kogu piibellikust teoloogias. Rahu ja puhkus on seotud lunastusega, armuga, loomisega, hingamispäevaga, meie arusaamisega surnute olukorrast, Jeesuse peatse tulekuga ning veel palju muuga.

Kui Jeesus esitas meile üleskutse tulla ja leida rahu Temas (Mt 11:28), ei kõnetanud Ta ainult oma jüngreid ega varakristlikku kogudust. Ta nägi tulevase põlvkondi – patuhaigeid, kurnatud, puruväsinud, heitlevaid inimesi, kes vajavad

pääsu rahusadamasse. Kui õpid selle veerandaasta igal nädalal õppetükki, pea meeles tulla ja olla rahu Temas. Kõigele vaatamata kontrollib meie taevane Isa kõike ja on valmis meid turvaliselt koju viima.

Chantal ja Gerald Klingbeil tunnevad rõõmu kultuuridevahelisest abielust ja meeskonnana tegutsemisest. Ellen G. White'i Pärandihoidusnõukogu asejuht Chantal on pärit Lõuna-Aafrikast, adventistide ajakirjade teenistuse abitoimetaja ning Andrews'i Ülikooli Vana Testamendi ja muistsete Lähis-Ida uuringute õppetooli professor Gerald aga sündis ja kasvas üles Saksamaal.

Elu 24/7 ühiskonnas

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 2:1–3; Jr 45:1–5; 2Ms 20:11; 2Sm 7:12; Mk 6:30–32; 1Ms 4:1–17.

Juhtsalm: „*Issanda õuesid igatseb ja ihaldab mu hing; mu süda ja mu ihu hüüavad rõõmsasti elava Jumala poole*“ (Ps 84:3).

Tikk-takk, tikk-takk, tikk-takk. Kell tiksus pidevalt ja halastamatult. Hingamispäeva alguseni jäi ainult kaks tundi. Mary ohkas oma väikest korterit üle vaadates. Elutoas vedesid ikka veel laste mänguasjad, köök oli segamini, noorim laps Sarah lamas palavikuga voodis ning homme oli Mary kord teenida kogudust tervitajana, mis tähendas, et perel tuli kodust lahkuda 30 minutit tavalisest varem. *Soovin, et mul oleks homme pisutki rahu*, mõtles Mary igatsevalt.

Samal ajal seisis Mary abikaasa Josh linna teises otsas järjekorras, et toidupoes ostude eest maksta. Liiklus oli taas luupainajalik. Kassajärjekorrad olid pikad. Näis, et kõik otsustasid just nüüd oma ostud teha. *Vajan puhkust, ma ei suuda nii jätkata*, ägas Josh sisimas. *Elu peab olema midagi enam*.

Meie elu valitsevad tipptunnid, töötunnid, arstiajad, Skype'i vestlused, poeskäigud ja koolitoimetused. Kas kasutame ühistransporti, sõidame rolleriga või juhime pereautot praamile, ähvardab ümbritseva maailma pidev hõivatus lämmatada meis selle, mis päriselt tähtis on.

Kuidas leida puhkust nii suure sagimise keskel?

Selle nädala õppetükk õppides valmistud hingamispäevaks, 3. juuliks.

Loe 1Ms 2:1–3. Miks lõi Jumal puhkepäeva enne seda, kui keegi üldse väsis?

Juba enne seda, kui inimkonda tabas meie enda tekitatud stressirohke elu, püstitas Jumal tähise, meie mälu värskendaja. See päev pidi olema aeg, mil peatuda ja teadlikult elu nautida; päev olla ja mitte teha, päev, mil tunda eriliselt rõõmu sellistest kingitustest nagu rohi, õhk, elusloodus, vesi, inimene ja ennekõike Looja, kõige hea andja.

Tegemist polnud ühekordse kutsega, mis aegunuks Eedenist välja ajamisel. Jumal tahtis kindel olla, et Tema kutse peab ajaproovile vastu, ja lõimis seepärast hingamispäeval puhkamise päris algusest peale ajakoosse. Ikka ja jälle kõlab kutse igal seitsmendal päeval puhata ning tunda rõõmu Jumala kätetööst.

Võiks mõelda, et igasuguste seadeldiste tõttu, mis meid raskest tööst päästavad, oleme nüüd füüsiliselt vähem väsinud kui kakssada aastat tagasi elanud inimesed. Kuid tegelikult näib puhkust nappivat ka tänapäeval. Isegi hetked, mil me ei tööta, saadame mööda meeleetus tegevuses. Alati näib, et oleme sammukese ajast maas; ükskõik, kui palju me tehtud saame, on alati veel rohkem teha.

Uurimistulemusedki näitavad, et magame vähem ja paljud inimesed sõltuvad kofeiinist, et saada jõudu tegutsemiseks. Olgugi et meil on kiiremad mobiiltelefonid, kiiremad arvutid, kiirem internetiühendus, näib ajast alati puudu jäävat.

Mida on järgnevates piiblisalmides kirjutatud puhkamise olulisusest? Mk 6:31; Ps 4:8; 2Ms 23:12; 5Ms 5:14 ja Mt 11:28.

Jumal, kes meid lõi, teadis, et vajame füüsilist puhkust. Ta tegi korrapäraselt korduva ajaringi – öö ja hingamispäeva –, et pakkuda meile võimalust füüsiliselt puhata. Jeesuse tunnistamine oma elu Issandaks tähendab ka puhkeaja tõsiselt võtmist. Hingamispäeva käsk pole ju lihtsalt soovitus. See on käsk!

Kuidas on sinu pingelise eluga? Mida teha selleks, et võiksid nii füüsiliselt kui ka vaimselt kogeda paremini hingamist, rahu, mis peaks meil Jumala soovi kohaselt olema?

Unevõlg ja füüsilisest ülepingest tulenev kurnatus on tõelised probleemid. Murettekitavam on aga see, kui tunneme, et oleme „emotsionaalsel tühikäigul“. Ja loomulikult, kui emotsionaalsetele katsumustele lisandub unevõlg, võime valusalt heituda.

Jeremija kirjutaja Baaruk tundis tõenäoliselt korduvalt midagi sellist, kui ta nägi Jeruusalemma viimaseid rahutuid aastaid, vahetult enne kaost, kannatusi ja rüüstamist, mida linna hävitamine babüloomlaste käe läbi pidi kaasa tooma.

Loe Jr 45:1–5. Pane kirja Baaruki emotsionaalse tervise lühidiagnoos.

Kas kujutad ette, mis tunne on, kui Jumal saadab sulle isiklikult sõnumi? Baaruk sai sõnumi otse Jumala troonisaaalist (Jr 45:2). Meile öeldakse, et see juhtus „Juuda kuninga Joojakimi neljandal aastal“, umbes 605. või 604. aastal eKr. Jr 45:3 võtab hästi kokku tunded, mis valdavad tühikäigul töötavat inimest.

Kõigest, mida Pühakirja kaudu selle perioodi kohta teame, on selge, et Baaruki kaebused ei olnud pealiskaudsed hädaldamised. Tal oli küllalt põhjust tunda end heitununa ja emotsionaalselt kurnatuna. Palju halba oli juhtunud ja veel rohkem oli ees.

Kuidas vastab Jumal Baaruki valule ja vaevale? Loe Jr 45:4, 5.

Jumala vastusest Baaruki tõelisele valule kumab läbi tõsiasi, et Jumala ahasus ja valu oli Baaruki omast palju kordi suurem. Tema oli Jeruusalemma rajanud; Temal tuli see maha kiskuda; Tema oli istutanud Iisraeli nagu viinamäe (Js 5:1–7); Temal tuli see välja kitkuda ja pagulusse viia. Issand ei soovinud oma rahvale midagi sellist, kuid seda tuli teha nende vastuhaku pärast Temale.

Aga Baaruki jaoks paistis tunneli lõpus valgus. Jumal lubas hoida Baaruki elu ka hävingu, pagenduse ja kahju keskel.

Loe veel kord Jumala läkitust Baarukile. Millise põhisõnumi siit enda jaoks saame? Tähendab, mida ütleb see tõsiasi kohta, et Jumal on olukorrast hoolimata koos meiega?

Kindlasti vajame kõik rahu ja puhkust ning seepärast ongi see üks läbivaid teemasid Piiblis. Olgugi et Jumal löi meid tegutsema, peab tegutsemise katkestama puhkamine.

Heebreakeelses Vanas Testamendis on näiteks mitu sõna, mis tähistavad puhkamist. Kirjeldades Jumala hingamist/puhkamist vastloodud seitsmendal päeval (1Ms 2:2, 3), kasutatakse tegusõna *shabbat*, „lakkas tööd tegemast, tõmbas hinge, võttis puhkuse“; sellest verbivormist tuleb nimisõna „sabat“. Sama tegusõna kasutatakse 5Ms 5:5 kausatiivina (põhjustava tähendusega tegusõnana), kus seda tõlgitakse kui „tahate nad töökohustusest *vabastada*“ („saata neid hingama nende raskest tööst“ – 1926. a tõlge). Vihane vaarao süüdistab Mooset inimeste töökohustusest „vabastamises“.

Neljandas käsus viidatakse Jumala hingamisele seitsmendal päeval heebrea keeles tegusõnavormiga *nuakh* (2Ms 20:11, 5Ms 5:14). Sama tegusõna tõlgitakse li 3:13 „puhkuseks“ ja 4Ms 10:36 piltlikult „maha panemiseks“, kuna jutt on seaduselaekast. 2Kn 2:15 ütleb, et „Eelija vaim *hingab* Eliisa peal“.

Veel üks tähtis tegusõnavorm on *shaqat*, „ole rahu, lase leeveneda, ole vaikselt“. Seda kasutatakse Js 11:23, kus kirjeldatakse, et maa puhkas sõjast pärast Joosua vallutusi. Selle sõnaga osutatakse Joosua ja Kohtumõistjate raamatuis mitut puhku „rahule“.

Rahule viitamiseks kasutatakse veel ka tegusõna *raga*. Viienda Moosese raamatus hoiatab Jumal Iisraeli sõnakuulmatuse eest ja ütleb neile, et pagenduses ei leia nad rahu (5Ms 28:65). Sama tegusõna esineb kausatiivina Jr 50:34 ning räägib suutmatusest pakkuda rahu.

Loe 5Ms 31:16 ja 2Sm 7:12. Millisest puhkamisest siin räägitakse?

Mõlemas salmis kasutatakse osana kujundlikust väljendist tegusõna *shakab*, mis tähendab sõna-sõnalt „pikali heitma, magama“. Jumala leping Taavetiga sisaldab Jumala tootust Iisraeli tulevasele kuningale: „Kui su päevad täis saavad ja sa puhkad koos oma vanematega, siis ma lasen pärast sind tõusta sinu järglase“ (2Sm 7:12).

Eeltoodud pikk (ja siiski mittetäielik) mitmesuguste heebreakeelsete tegusõnade loetelu, mis tähistavad puhkust ja rahu, aitab meil mõista, et rahu mõiste ei ole seotud ainult ühe-kahe sõnaga. Me puhkame individuaalselt ja kollektiivselt. Puhkamine mõjutab meid füüsiliselt, sotsiaalselt ja emotsionaalselt ega piirdu ainuüksi hingamispäevaga.

Surm on kindlasti vaenlane, mis ühel päeval kaotatakse. Ning ükskõik, kui väga me leiname ja tunneme puudust oma surnud armsatest, miks on lohutav teada, et vähemasti praegu nad puhkavad?

Uues Testamendis leiame puhkamist tähistavana verbivormi *anapaouō*, „puhkus, hingekosutus, elustumine“. Seda kasutatakse ühes Jeesuse kõige tuntuimas rahutootuses: „Tulge minu juurde kõik, kes olete väevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise“ (Mt 11:28). Paulus väljendab lõputervitustes korintlastele rõõmu sõprade saabumise üle, kes kosutasid ta hinge (1Kr 16:18).

Hingamist väljendab veel ka tegusõna *hēsychazō*. Sellega kirjeldatakse jüngerite hingamist sellel hingamispäeval, mil Jeesus puhkas hauas (Lk 23:56). Kuid sellega tähistatakse ka rahuliku elu elamist (1Ts 4:11) ning see võib esineda tähenduses, et keegi vaikib, kuna pole vastuväiteid (Ap 11:18).

Kui kiri heebrealastele (Hb 4:4) räägib Jumala loodud puhkamisest seitsmendal päeval, kasutatakse seal kreeka tegusõna *katapaouō*, „põhjus lõpetada, puhkust anda, puhata“, mis viitab Vana Testamendi kreekakeelse tõlke Septuaginta eeskujule. Huvipakkuv on, et Uues Testamendis kasutatakse seda tegusõna peamiselt heebrealastele kirjutatud kirja 4. peatükis.

Loe Mk 6:30–32. Miks ütles Jeesus oma jüngeritele, et nad tuleksid üksildasse paika ja puhkaksid, kuigi neil oli hetkel palju misjonitöövõimalusi? Selle küsimuse üle mõeldes vaata Mk 6. ptk konteksti laiemalt.

„Tulge omaette üksildasse paika ja puhake pisut!“ (Mk 6:31) pole vormistatud kutsena. Seda öeldakse käskivas kõneviisis ja see on korraldus ehk käsk. Jeesus kannab hoolt oma jüngerite ning nende füüsilise ja emotsionaalse heaolu eest. Nad on äsja saabunud pikalt misjonireisilt, kuhu Jeesus nad kahekaupa saatis (Mk 6:7). Mk 6:30 räägib nende õhinat täis saabumisest. Nende süda on tulvil. Nad tahavad jagada Jeesusega oma võite ja ebaõnnestumisi, kuid Jeesus jätab kõik hetkeks pooleli ja kutsub nad esmalt puhkama. Markus lisab selgituse: „Sest tulijaid ja minejaid oli palju ja neil polnud parajat aega süüagi“ (Mk 6:31). Jüngeritelegi on kurjast olla Jumala töös ülekoormatud ja liigselt hõivatud. Jeesus tuletab meile meelde vajadust hoolitseda oma tervise ja emotsionaalse heaolu eest sellega, et jätame oma plaanides aega puhkuseks.

Mil moel saad aidata oma kohalikku pastorit või kogudusevanemat või kedagi teist, kellest tead, et ta võib Issanda tööd tehes läbi põleda? Kuidas saad tema tegemisi kergendada? Mida saad teha selleks, et sinult tulev tunnustus või abi pakuks sellele inimesele hingetõmbeaega?

Loe 1Ms 4:1–12. Mis tegi Kainist „maa peal hulkuja“ (rahutu ränduri – NIV)?

Piiblitekst ei ütle otsesõnu, miks pidas Jumal lugu Aabelist ja tema ohvrist, kuid ei „pidanud lugu“ Kainist ja tema ohvrist (1Ms 4:4, 5). Aga meie teame, miks. „Kain tuli Jumala ette nurisedes ja töotatud ohvri vajalikkuses kaheldes. Tema ohver ei väljendanud kahetsust patu pärast. Kain tundis nii nagu paljud tänapäeval, et Jumala plaani täpne järgimine oleks nõrkuse tunnistamine; see väljendaks, et ilma töotatud Päästjata ja Tema lepituseeta ei saaks ta hakkama. Kain tahtis olla sõltumatu ning toetuda endale ja oma teenetele.“ – Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid“, lk 72.

Kui Jumal ütles, et Kainist saab „rahutu rändaja“ ehk „hulkur“ maa peal, ei teinud Jumal teda selliseks; pigem *tulenes* see tema patustest tegudest ja sõnakuulmatusest. Olemata rahu Jumalaga, ei suutnud Kain mingil muul moel rahu leida, vähemasti mitte tõelist rahu.

Heebreakeelset sõna, mida siin tõlgitakse „vaatas“ (1Ms 4:4), saab tõlkida ka „vaatas tähelepanelikult, kaalus hoolikalt“. Pigem ohverdaja hoiak kui ohvriks toodu pälvis Jumala hoolika ja tähelepaneliku pilgu. Jumal hülgas Kaini maaviljast toodud ohvri, kuid see ei olnud kapriisse Jumala meelevaldne reaktsioon. See räägib hoopis ohvrit toova inimese iseloomu, suhtumise ja ajendite hoolikast arvesse võtmisest ning vaagimisest. Toimunu on heaks näiteks eeluurimiskohtust.

Loe 1Ms 4:13–17 ja kirjelda, kuidas reageeris Kain Jumala kohtuotsusele.

Kui püüame Jumala juurest eemale joosta, muutume rahutuks. Püüame igatsust jumaliku armu järele rahuldada asjadega, inimsuhetega või liiga hõivatud eluviisiga. Kain asus rajama dünastiat ja linna. Mõlemad on suured saavutused ning räägivad otsusekindlusest ja energiast, kuid kuna tegemist on jumalakartmatute inimeste silmapaistva suguvõsaga ja mässulise linnaga, ei ole lõpptulemusel mingit väärtust.

Isegi kui kannatame lõpuks oma pattude tagajärgi, nagu tavaliselt ikka, siis kuidas võtta vastu andestus, mida rist meile pakub?

Toetav mõte: „Rabide meelest tähendas religioon pidevat vilgast tegevust. Täites väliseid kombeid, püüdsid nad demonstreerida ülimat jumalakartust. Nad eemaldasid Jumalast ja sulgusid ennastusaldavusse. Alati, kui tööhulk kasvab ja inimesed saavutavad tööd tehes edu, tekib oht hakata lootma inimlikele plaanidele ja meetoditele. Kaldume vähem palvetama ja vähem usku rakendama. Jüngerite sarnaselt on meilgi oht unustada sõltuvus Jumalast ning asetada rõhk oma toimekuse arvele. Me peame pidevalt vaatama Jeessusele, et mitte unustada, et Tema vägi teeb tööd. Samal ajal, kui me töötame innukalt kadunute päästmiseks, tuleb meil võtta aega mõtiskluseks, palveks ja Jumala Sõna uurimiseks. Ainult rohke palvega teostatud ja Kristuse teenete kaudu pühitsetud töö osutub lõpuks edukaks.“ – Ellen G. White, „Ajastute igatsus“, lk 362.

Arutelüküsimused:

1. Pidev surve olla tipus, olla kogu aeg nii füüsiliselt kui ka virtuaalselt löögi- valmis ja püüda elada ebarealistlike ideaalide järgi, mis ei ole Jumalast antud, teeb inimese haigeks – emotsionaalselt, füüsiliselt ja vaimselt. Kuidas saame kogudusena olla puruväsinud, kurnatud ja hingamise järgi janunevaid inimesi rõõmuga tervitav paik?
2. Kas on võimalik, et isegi Jumala nimel midagi head tehes võime olla liigselt hõivatud? Mõtle loole Jeessusest ja jüngeritest Mk 6:30–32 ning arutlege selle rakendamise üle oma hingamispäevakooli klassis.
3. 1899. aastal purustati kiirusrekord. Keegi oli tööpoolest sõitnud autoga 39,24 miili tunnis – ja jäänud ellu ning rääkinud sellest teistelegi! Tänapäeval sõidavad autod muidugi palju kiiremini. Ning meie mobiiltelefonide protsessoriid on palju kiiremad kui põlvkonnatagune kiireim arvuti. Lennuliiklus on kiirem kui varem ja muutub järjest kiiremaks. Peaaegu kõike, mida teeme, tehakse kiiremini ning ikkagi, mis toimub? Ikka ruttame ega puhka. Mida räägib see meile inimese põhiloomusest ja miks tegi Jumal rahu ning puhkuse nii tähtsaks, et see on üks Tema käskudest?
4. Mõtle veel tõsiasjale, et juba Eedenis, enne pattulangemist, seati sisse hingamispäevane puhkus. Mida räägib see – lisaks huvitavale teoloogilisele vihjele hingamispäeva tõe kohta – puhkuse vajalikkusest isegi patuta, täiuslikus maailmas?

Plätud ja tülid

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Kõik näis kuueaastasele Danayle nii võõras, kui ta jõudis oma isa, ema ja kuue vanema õe-vennaga Ameerika Ühendriikidesse. Nende uues kodulinnas olid tänavad autosid täis. Danay ei olnud näinud kuigi palju autosid Tai põgenikelaagris, kus nende perekond oli elanud pärast kodumaal Myanmaris toimunud vägivalda eest põgenemist. Enne seda oli perekond elanud bambusmajas, kus polnud ventilatsiooni ega veekraani ning Danay oli pesnud end jões. Nüüd oli kõik majas sees. Danay tänas Jumalat uue kodu eest.

Danay saabus kooli plätudes ja õpetaja saatis ta kohe koju tagasi. Koolitöötaja, kes ta autoga koju viis, rääkis emale, kust leida kingapood. Kuid ei ema ega isa osanud autoga sõita või inglise keelt rääkida, seepärast viis üks sugulane poisi poodi, et osta talle elu esimesed kingad. Danay läks järgmisel päeval taas kooli, aga see oli raske aasta. Osa lapsi käitus põgenikega ebasõbralikult ja ühel tema vennal tuli kakeldagi.

Siis tutvus perekonnaga üks seitsmenda päeva adventist ja aitas Danayl minna teise klassi kogudusekoolis. Kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetustest kogutud õppemaksufond aitas õppemaksu tasuda. Danay oli õnnelik, et sai olla kogudusekoolis, kus olid lahked ja sõbralikud klassikaaslased. Ta oli kodus oma kristlastest vanematelt Jumalast kuulnud, aga nüüd luges ta koolis ise Piiblit. Ta tahtis rohkem teada saada ja sedamööda, kuidas ta kasvas, võttis ta osa paljudest piibliuurimisgruppidest.

Danay usk pandi proovile, kui ta oli 12aastane. Ühel päeval kukkus ta isa õues töötades kokku. Mitte keegi ei teadnud, kuidas kiirabisse helistada, niisiis tõstsid pereliikmed isa autosse ja kiirustasid haiglasse. Danay oli muserdatud. Sel ööl viskles ja pöörles ta asemel. Ta palvetas nii, nagu ei iial varem. „Jumal, palun aita mu isal paraneda,“ ütles ta. „Kui ta paraneb, siis tulen ristimisele ja pühendan ennast Sulle.“

Kolm päeva hiljem nägi Danay haiglas isa. Varem tugev mees oli kahvatu ja nõrk. Arst ütles, et tal oli olnud rabandus. Danay jätkas palvetamist. Nädalad möödusid ja isa paranes tasapisi. Kui ta koju tagasi tuli, täitis Danay Jumalale antud töotuse. Ta ristiti. Tema isa suri viis aastat hiljem vähki, aga 17aastane Danay on rõõmus, et ta andis oma südame Jeesusele. „Pärast ristimist hakkasin rohkem Piiblit lugema, rohkem palvetama ja rohkem Jumalaga rääkima,“ ütles ta. „Mida rohkem ma seda kõike tegin, seda õnnelikumana end tundsin. Jumal jälgib mind alati ja Ta käib alati minuga. Olen alati tänulik.“

2012. aasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetused aitasid sellistel lapspõgenikel nagu Danay õppida Põhja-Ameerika Divisjoni adventkoolides. Osa käesoleva veerandaasta annetusest aitab uutel lapspõgenikel omandada adventharidust Põhja-Ameerikas. Täname, et kavatsete heldelt annetada.

Rahutud ja tõrksad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 4Ms 11:1–33, 4Ms 12:1–13; 4Ms 13:27–33; 4Ms 14:1–23; 1Kr 10:1–11; 4Ms 14:39–45.

Juhtsalm: „*Aga kõik see sai neile osaks näite pärast ning on kirjutatud hoiatuseks meile, kelle ajal jõuab kätte ajastu lõpp*“ (1Kr 10:11).

Sajandite jooksul on paljud inimesed täheldanud koerte ja teiste koduloomade kummalist, rahutut käitumist enne suuri maavärinaid.

Nüüd on teadlased kindlaks teinud, et loomad on suutelised tajuma maavärina esimest seismitulist lainet – rõhulainet –, mis saabub enne sekundaarset raputuslainet. See selgitab arvatavasti, miks on täheldatud, et loomad on segaduses ja rahutud juba enne, kui maapind rappuma hakkab. Osa loomi, näiteks elevantid, oskavad tajuda maavärina eeltõugete madalsagedusheli ja vibratsiooni, mida inimesed üldse ei märka.

Mõni minut enne 5,8-magnituudilist maavärinat, mis tabas 23. augustil 2011. aastal Washington DC piirkonda, hakkas osa Smithsoni Rahvusliku Loomaaia loomi kummaliselt käituma. Nende hulgas olid leemurid, kes hakkasid umbes 15 minutit enne maapinna rappumist valjult kriiskama.

Selle nädala õppetükis vaatleme inimliku rahutuse kummalisi näiteid, mille põhjuseks polnud eelseisvad loodusõnnetused, nagu näiteks maavärin, vaid hoopis pattulangenud inimese patune põhiolemus, mis pole rahul Kristuse pakutuga kõigile neile, kes usus ja kuulekuses Tema juurde tulevad.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 10. juuliks.

Küllap tundis Iisraeli rahvas end rahutu ja õnnetuna, kui nad asusid Siinai juurest teele, et suunduda Kaananisse. Rohkem kui aasta oli möödunud ajast, mil nad Egiptusest ära tulid (4Ms 1:1). Nad olid valmis minema töötatud maale. Nad olid üle loetud ja organiseeritud. Nad olid näinud jumaliku poolehoiu uskumatuid ilminguid ning Jumala kohalolu selgeid märke. Ometi leiame nad esimeses peatuspaigas pärast Siinaid nurisemas.

Loe 4Ms 11:1–15. Mille üle iisraellased nurisid?

Iisraellased ihkasid Egiptuse liha, kurke, meloneid, lauke, sibulaid ja küüslauke. „Aga segarahval, kes oli nende hulgas, tekkis himu, ja Iisraeli lapsed hakkasid ka jälle nutma ning ütlesid: „Kes annaks meile liha süüa? Meil on meeles kala, mida me sõime Egiptuses muidu, kurgid, melonid, laugud, sibulad ja küüslaugud. Aga nüüd kuivetub meie hing, ei ole enam midagi kõigest sellest. Meie silme ees on ainult see manna!“ (4Ms 11:4–6) Nad oleksid justkui kannatanud raske valikulise mälu häire all – neile meenus küll toit, kuid ununesid orjus ja uskumatu viletsus (võrdle 2Ms 1. ptk).

Rohkem kui aasta olid nad süüa saanud Jumala *mannat*, ometi muutusid nad rahutuks ja tahtsid veel midagi. Isegi Moosesele avaldas see mõju. Ei olnud kerge juhtida rahutuid inimesi. Kuid Mooses teadis, kelle poole pöörduda: „Miks oled teinud paha oma sulasele? Miks ei ole ma leidnud armu sinu silma ees, et paned kogu selle rahva koormaks minu peale?“ (4Ms 11:11)

Kuidas Jumal nurinale vastas? Loe 4Ms 11:16–33.

Jumal ei ole kurt meie vajaduste suhtes, kui tunneme rahutust. Iisraelile andis Ta nende lihahimu rahuldamiseks vutid. Kuid tegelikult polnud Iisraeli puhul asi lihas. Kui oleme õnnetud, rahutud ja vihased, siis on viha sageli vaid sütitik, mitte vastuseisu põhjus. Võitleme sellepärast, et sügavamal on midagi valesti, mis mõjutab meie põhisuhteid. Iisrael mässas Jumala juhtimise vastu. See on midagi, mille suhtes peame kõik ettevaatlikud olema, vaatamata vahetule olukorrale ja kontekstile, sest mässata on kergem, kui arvame.

Miks on väga kerge tuletada minevikku meelde paremana, kui see päriselt oli?

Loe 4Ms 12:1–3. Mis Mirjamit ja Aaronit ärritas?

Pealtnäha olid Mirjam ja Aaron õnnetud Moosese etiooplannast naise pärast. Sippora ei kuulunud sisingi, kuna pärines Midjanist (vaata 2Ms 3:1). Isegi israeli „eliidi“ hulgas avaldub meie langenud loomus ja mitte kuigi meeldival kujul. (On see üldse kunagi meeldiv?)

Piiblitekst näitab aga selgelt, et tegu on ettekäändega. Nurisemise peamiseks põhjuseks on prohvetiand. Eelnevas peatükis oli Jumal käskinud Moosesel määrata ametisse seitsekümmend vanemat israelis, kes aitaksid Moosesel kanda juhtimise korralduslikku koormat (4Ms 11:16, 17, 24, 25). Aaron ja Mirjam olid juhtimises samuti otsustavat osa täitnud (2Ms 4:13–15; Mi 6:4), kuid nüüd tundsid nad uues juhtkonnas ohtu ja ütlesid: „Kas Issand räägib ainult Moosese läbi? Eks ta räägi ka meie läbi?“ (4Ms 12:2).

Kuidas Jumal sellele nurinale reageeris? Loe 4Ms 12:4–13. Mida sa arvad, miks tegutses Jumal nii otsustavalt?

Jumala vastus on otsene ega jäta tõlgendamisruumi. Prohvetiand ei ole relv, mida kasutada suurema võimu saamiseks. Mooses sobis juhiks hästi, sest ta oli õpinud, kui palju ta Jumalast sõltus.

Tõsiasi, et Mirjamit nimetatakse 1. salmis enne Aaronit, annab mõista, et tema võis olla Moosese-vastase rünnaku õhutaja. Tol ajal teenis Aaron juba israeli ülempreestrina. Kui tema oleks pidalitõbiseks jäänud, ei oleks ta saanud astuda kogudusetelki ega toimetada rahva heaks teenistust. Tõsiasi, et Jumal karistas Mirjamit ajutise pidalitõvega, annab ilmekalt edasi Jumala pahameele nende mõlema vastu ning aitab muuta suhtumist, just nii, nagu sel perekonnal vaja on. Palve, mille Aaron Mirjami eest teeb, kinnitab, et Aarongi oli asjaosaline (4Ms 12:11), ning nüüd näeme kritiseerimise ja rahutuse asemel Aaronit anumas Mirjami pärast ja Moosest kostmas Mirjami eest (4Ms 12:11–13). Sellist suhtumist tahab Jumal oma rahva juures näha. Ta kuuleb ja teeb Mirjami terveks.

Kuigi on alati kerge olla koguduse igasuguse tasandi juhtkonna suhtes kriitiline, mõtle, kui palju parem oleks meie koguduse ja meie enda vaimulik elu, kui me nurisemise asemel hoopis palvetaksime oma juhtide eest, isegi kui me nendega kõiges ei nõustu.

Lugu algab hästi. Iisraellased on lõpuks jõudnud Kaananimaa piirini ja 12 maakuulajat saadetakse maad uurima. Nende tähelepanek on erakordne.

Loe maakuulajate aruannet 4Ms 13:27–33. Mille suhtes iisraellaste ootused nurjusid?

Kaalebi sekkumisele vaatamata said ülemvõimu kahtlejate ja kõhklejate hääled. Iisrael ei suuda vallutada seda, mida Jumal on neile töötanud. Rahutu südamega valivad nad nutta ja nuriseda, selle asemel, et võidukalt marssida ja rōkatada.

Kui meie süda on rahutu, näeme vaeva, et usus käia. Kuid rahutuse mõju ulatub meie tunnetest kaugemale. Teadlased ütlevad meile, et liiga vähesel puhkusel (sealhulgas unetusel) on otsene põhjuse ja tagajärje seos halbadele valikutega, mis toovad kaasa rasvumise, sõltuvused ning rahutuse ja kurva-meelsuse kasvu.

Loe 4Ms 14:1–10. Mis sai edasi?

Olukord läheb allamäge. Kaalebi meeleheitlik palve „ärge ainult pange vastu Issandale“ jääb tähelepanuta ning rahvakogu valmistub oma juhte kividega surnuks viskama. *Rahutus viib vastuhakuni ja vastuhakk viib lõpuks surma.*

„Ustavusetud maakuulajad mõistsid Joosua ja Kaalebi teravalt hukka ning rahva hulgast hakati nõudma nende kividega surnuks viskamist. Hullunud jõuk haaras kive, et ustavad mehed tappa. Raevunult kiljudes tormasid nad Joosua ja Kaalebi poole, kuid äkki kukkusid neil kivid käest ning kõik vakatasid otsekui õudusest vallatult. Jumal oli astunud vahele nende mõrvarlike plaane takistama. Tema ligioleku auhiilgus valgustas leegitseva tulena pühamut. Kogu rahvas nägi Issanda märguannet. Neist võimsam oli ennast ilmutanud ning keegi ei julgenud vastupanu jätkata. Maakuulajad, kes olid halvasti aru saanud, tõmbusid hirmust kõssi ning püüdsid hinge kinni pidades jõuda oma telgini.“ – Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid“, lk 390.

Just siis ilmutas Issanda au ennast avalikult. Kui loeme 4Ms 14. peatüki lugu, tundub, nagu oleksid sündmused seiskunud ja me kuuleksime nüüd Jumala eravestlust Moosesega. Jumal saab aru, et kuigi kivid olid mõeldud Moosesele, Kaalebile ja Joosuale, on vastuhakk lõpuks suunatud Tema enda vastu.

Millise võimaluse annab Jumal Moosesele selle vastuhaku käigus?
Loe 4Ms 14:11, 12.

Jumal teeb pakkumise iisraellased hävitada ja alustada Moosesega täiesti uut rahvast, kelle esiisaks Mooses saaks.

Kuidas reageerib Mooses sellisele avalikule vastuhakule, mis pole üksnes tema, vaid Jumala vastu? (4Ms 14:13–19).

Sellisel hetkel tuleb ilmsiks tõeline jumalamees. Moosese tänapäevani säilinud palve annab aimu Eestkostjast, kes palvetab rohkem kui 1400 aastat hiljem oma jüngrite pärast nende viletsuses (Jh 17. pkt). Tõepoolest, paljud teoloogid ja piibliuurijad on näinud Moosese tehtus ettetähendust sellest, mida Kristus meie heaks tegi. Nende süüs ja meie süüs pole mingit kahtlust. Ometi anub Mooses: „Anna siis andeks selle rahva patt oma suure helduse pärast“ (4Ms 14:19). Ning seda, mida Issand tegi Mooses eestkoste tõttu, teeb Ta meile Jeesuse, Tema surma, ülestõusmise ja eestkoste tõttu.

Niisiis anub Mooses: „Anna siis andeks selle rahva patt oma suure helduse pärast ja nagu sa sellele rahvale oled andeks andnud Egiptusemaalt kuni siiani“ (4Ms 14:19). Arm võitleb vastuhakuga ja selle keskmes oleva rahutusega. Andeksand pakub uue alguse.

Ometi on sellel hind. Arm ei saa iialgi olla odav. Kuigi rahvale antakse andeks, seisavad nad silmitsi oma vastuhaku tagajärgedega ning nende põlvkond ei jõua töötatud maale (4Ms 14:20–23).

Jah, Jumal peab neid kõrbes ülal veel 38 aastat. Ta toidab neid. Ta räägib neile pühamust. Ta on kõrbes nende poolt. Kuid siis nad surevad ning uuel põlvkonnal tuleb teatepulk üle võtta ja leida rahu töötatud maal.

See kõlab kohtuotsusena; ometi on see tegelikult arm. Kuidas suudaks see põlvkond vallutada Kaanani võimsad linnriigid, kui nad ei ole veel õppinud usaldama Teda? Kuidas oleksid nad valguseks rahvastele, kui nad ise komberdavad pimeduses?

Milliseid raskeid õppetunde oled saanud andeksantud patu tagajärgede kohta?

Milliseid sarnasusi näed kõrbes rändava Iisraeli ja Jumala rahva vahel, kes elab Jeesuse teise tuleku eelõhtul? (Vaata 1Kr 10:1–11.)

Kogu ajaloo jooksul on Jumala rahvas rännanud kõrbes ja püüdleb töötatud maale. Sellel kõrbel on mitu palet. Nüüdisajal näeb see välja lõputu meediatulvana, sissetulevate sõnumite pidevate piiksudena ning lõputu meelelahutuse sügava mühana. See püüab pakkuda meile armastuse nime all pornograafiat ja vastuseks meie probleemidele materialismi. Kui oleksime natuke rohkem vormis, natuke nooremad, natuke jõukamad, natuke seksikamad – siis laheneksid kõik meie probleemid.

Iisraellaste sarnaselt otsime rahutuna rahu ja püüame seda pahatihti vales kohast leida.

Kuidas reageerisid iisraellased Jumala kohtuotsusele 4Ms 14:39–45?

Iisraellaste reaktsioon jumalikule otsusele on tüüpiline. „Me oleme pattu teinud,“ ütlesid nad. „Me läheme paika, millest Issand on rääkinud“ (4Ms 14:40).

Pooliku südamega pühendumine on nagu kehvasti manustatud vaktsiin – see ei toimi. Täna soovivad arstid B-hepatiidi vastu vaktsineerida kohe sünnijärgselt 24 elutunni jooksul. See on hea algus. Kuid kui sellele esimesele süstile ei järgne kahte või kolme kordusvaktsiini, mis tehakse õigel ajal ja õiges koguses, siis ei omandata ikkagi B-hepatiidi vastu kaitset.

Iisraellaste mässumeelne kannapööre, millest kirjutatakse 4Ms 14. peatüki viimastes salmides, tõi kaasa surma ja pettumuse, sest nüüd keeldusid iisraellased omaks võtmast Jumala uusi juhiseid ning asusid ilma seaduselaeka ja Moosese juhtimiseta kangekaelselt rünnakule.

Ülbusel on hind; ülbuse viib surma. Väga sageli toidab seda hirm. Kuna me kardame midagi, siis langetame otsuseid, mida hiljem kahetseme.

Mõtlev mõnele korrale, mil sa tegutsesid usus, ja mõnele korrale, kui käitusid ülbelt. Milles oli oluline vahe?

Reede, 9. juuli

Toetav mõte: „Nüüd näisid nad oma patust teguviisi siiralt kahetsevat. Ent nad kurvastasid pigem oma halva teo tagajärgede pärast kui oma tänamatuse ja sõnakuulmatuse pärast. Märganud, et Issand ei taganenud otsusest, ajasid nad end jälle iseteadvalt sirgu ja teatasid, et nad ei lähe enam kõrbesse tagasi. Käskides neil eemalduda oma vaenlaste maast, pani Jumal proovile nende näilise alistumise ning tõestas, et see ei olnud siiras. Nad teadsid, et nad olid rängalt patustanud – kavatsusega tormakalt surmata maakuulajad, kes olid veennud neid Jumalale kuuletuma. Nüüd tundsid nad õudust, märgates, et olid teinud kohutava vea, mille tulemus osutus hukatuslikuks. Nende mõttelaad polnud muutunud ning nad olid valmis samamoodi vastu hakkama iga esilekerkiva uue põhjuse korral. Selline põhjus ilmus siis, kui Mooses käskis Jumala korraldusel neil kõrbesse tagasi minna.“ – Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid“, lk 391.

„Usk ei ole hoopiski enesekindlus. Ainult see, kellel on tõeline usk, on kaitstud enesekindluse eest. Enesekindlus on Saatana aseaine usule. Usk haarab kinni Jumala töotustest ja kannab vilja sõnakuulmises. Enesekindlus kasutab samuti töotusi, kuid kasutab neid nagu Saatan oma üleastumiste vabandamiseks. Usk juhtinuks meie esivanemad usaldama Jumala armastust ja olema sõnakuulelikud Tema käsule. Enesekindlus pani nad Tema käsust üle astuma, väites, et Tema suur armastus päästab nad patu tagajärgedest. Usk ei nõua taeva soosingut, nõustumata tingimustega, mis on vajalikud armu saamiseks. Ehtne usk rajaneb Pühakirja töotustele ja korraldustele.“ – Ellen G. White, „Ajastute igatsus“, lk 126.

Arutelüküsimused:

1. Arutlege usu ja ülbuse vahelise erinevuse üle. Miks oluks Kaananimaa vallutamine alguses usutegu, aga hiljem, kui iisraellased ründasid, näeme selles ülbust? Kuidas etendavad ajend ja olukord suurt osa usu ja ülbuse teineteisest eristamisel?
2. Mõtelge veel tõsiasjale, et patu saame küll andeks, kuid sageli tuleb meil elada pattude tagajärgedega. Kuidas aitad neid, kes maadlevad teadmiseiga, et neile on patt andeks antud, kuid ometi avaldab see negatiivset mõju neile ja võib-olla ka nende armsatelele?

Misjonikooli mõju

Loo on kirja pannud Diana Fish.

Millist mõju avaldab misjonikool perekonnale? Shima, mis tähendab navaho keeles „ema“, kuulis Seitsmenda Päeva Adventistide Holbrooki Indiaanlaste Koolist umbes 40 aastat tagasi.

Üks tema eakas sõber rääkis väga tunnustavalt Seitsmenda Päeva Adventistide Holbrooki Indiaanlaste Koolist, mis asus Navaho reservaadis Arizona osariigis USAs. „Kool annab esmaklassilise hariduse meie, navahode lastele,“ ütles mees.

Shima saatis oma seitsmest lapsest viis Holbrooki indiaanlaste kooli.

Tema vanim poeg õppis Holbrooki Indiaanlaste Koolis keevitama ja muud metallitööd tegema. Talle meeldis metalliga tegelda ning temast sai metallitöölaine.

Vanuselt järgmine Shima laps, tüdruk, otsustas pärast Holbrooki kooli lõpetamist minna adventkollidžisse. Ta õppis õendust Vaikse Ookeani Kollidžis Californias ja töötab nüüd Navaho reservaadis medõena.

Shima ei saatnud oma kahte noorimat last Holbrooki. Ta otsustas ümber sellepärast, et ei olnud kooliga enam rahul. Ühel tema tütre, Nabaal, läks koolis keeruliseks ja kool palus tal lõpuks lahkuda. Shima haavus, et tüdruki ei lubatud jääda.

Nabaal oli keeruline igas koolis, kuhu ta läks, mitte ainult Holbrookis. Viimaks lõpetas ta kooli, läks kollidžisse ja õppis õpetajaks. Nabaal on praegu ikka veel õpetaja ning adventkoguduse liige.

Nabaal on Holbrookile andeks andnud, et nad ta eksmatrikuleerisid, sest ta pani kõik oma kolm last sellesse kooli. Nabaal lapsed, kes on nüüd noored täiskasvanud, on Holbrooki lõpetanud ja neil läheb hästi. Üks on õpetaja ja teine saab peagi õpetajaks. Kolmas laps on adventpastori abikaasa ja õpib samuti õpetajaks.

Mis sai Shima kahest nooremast lapsest, kes ei käinudki Holbrookis? Holbrooki adventmõju imbus siiski nende peresse ja mõlemast said adventistid. Üks neist õpetab nüüd adventkoolis.

Millist mõju avaldab misjonikool perekonnale? Seitsmenda Päeva Adventistide Holbrooki Indiaanlaste Kool on väga tugevalt mõjutanud Shima perekonda ja paljusid Navaho reservaadis elanikke ning ümberkaudseid.

Täname teid kolm aastat tagasi saadud kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetuse eest, mis andis hoogu uue võimla ja tervisekeskuse (nimega Uue Elu Keskus) rajamiseks Seitsmenda Päeva Adventistide Holbrooki Indiaanlaste Kooli juurde. Sinu käesoleva veerandaasta annetus aitab lõpetada keskuse teise osa, et kool saaks tegeleda põlisrahvaste laste ja noorte hulgas ulatuslikult levinud rasvumise, südamehaiguste, suhkruhaiguse, depressiooni ja suitsiidimõtetega.

Rahutuse juured

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 10:34–39; Lk 12:13–21; Fl 2:5–8; Lk 22:14–30; Mt 23:1–13.

Juhtsalm: „Kus on kadedus ja isekad ambitsioonid, seal on korratus ja igasugused halvad teod“ (Jk 3:16, ESV).

Haavapuud on ilusad puud, mis kasvavad 15–30 meetrit kõrgeks. Neile sobib külm kliima ja jahedad suved. Nende puidust valmistatakse mööblit ja tuletikke ning paberit. Hirved ja teised metsloomad söövad karmidel talvedel sageli noori haavapuud, kuna nende koor on toitainerikas. Haavad vajavad palju päikesepaistet ja kasvavad kogu aeg, isegi talvel, olles seega paljudele loomadele oluliseks talviseks toiduks.

Haavad on aga kurikuulsad tõsiasja poolest, et nende juurestik on taimerii- gis üks laiahaardelisim. Juured laotuvad laiali maa-aluste võsudena ning moodustavad juurestiku, mis suudab suhteliselt kiiresti levida ja katta suuri alasid. Üksik haavapuu võib elada 150 aastat, kuid suurem organism allpool maapinda võib elada tuhandeid aastaid.

Käesoleva nädala õppetunnis tahame leida meie rahutuse juuri. On päris palju seda, mis takistab meid leidmast tõelist rahu Jeesuses. Osa takistusi on ilmsed ega nõua palju tähelepanu. Teised võivad meie jaoks olla vähem ilmsed, nagu haava nähtamatu juurestik maapinna all, ning me ei ole alati teadlikud hoiakutest ja tegudest, mis lahutavad meid meie Päästjast.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 17. juuliks.

Väga väheseid inimesi rõõmustab tüli. Me ihkame kooskõla ja rahu. Me peame oma kogudustes või asutustes koolitusi lepitamisest ja konfliktide lahendamisest.

Loe Mt 10:34–39. Mida peab Jeesus silmas, kui ütleb, et Ta pole tulnud tooma rahu, vaid mõõka? Mida tähendab see tõsiasja valgel, et Jeesus on Rahuvürst (Js 9:6)?

Jeesuse väide Mt 10:34–39 on vapustavalt ebaloomulik. Päästja, kes tuli abitu sülelapsena, selle asemel et tulla parimatest ihukaitsjatest ümbritsetud võimsa kuningana, ja kes kutsus üles armastama nii naabreid kui ka vaenlasi, ütleb nüüd oma järelkäijatele, et Ta on tulnud lahutama ja võitlust tooma. Kül-lap imestasid Tema jüngrid ja Ta kuulajad nii, nagu meiega: *Misasja?*

Mt 10:35–39 räägib tegelikult truudusest ja ustavusest. Tsiteerides Mi 7:6, esitab Jeesus oma kuulajaskonnale üleskutte teha valikuid igavikku silmas pidades. Poeg peab armastama ja austama oma vanemaid. Selline oli Moosesele mäel antud seaduse ametlik nõue. See oli osa Jumala nõutud käitumisviisist; ja ometi, juhul kui see armastus võimutseks kuulaja pühendumise üle Jeesusele, tuleks langetada raske otsus. Isa ja ema peavad oma lapsi armastama ja neist hoolima. Ometi, juhul kui selline armastus ületaks lapsevanemate pühendumise Jeesusele, tuleks langetada karm otsus. Jeesus tuletab meile selles lõigus meelde, et esimesed asjad peavad olema esimesed.

Jeesus väljendab seda valikut kolme lause kaudu, millest igaühes esineb sõna *väärt*. Väärilisus ei põhine kõrgetel moraalinormidel ega isegi mitte patu võitmisel. Väärilisuse aluseks on inimese suhe Jeesusega. Oleme väärt siis, kui valime Tema enne kõike muud, sealhulgas enne ema, isa või lapsi. Valime risti kannatused ja järgneme Jeesusele.

„Minu ülim soov on näha, et meie noorsugu täidaks sellise puhta andumuse meelsus, mis paneks nad võtma risti ja järgnema Jeesusele. Minge edasi, Kristuse noored jüngrid, põhimõtete kontrolli alla, puhtuse ja õiguse rüüga katmisesse. Teie Päästja juhib teid ametitesse, mis kõige paremini sobivad teie talentidele ja kus saate olla kasulikemad.“ – Ellen G. White, „Tunnistused kogudusele“, 5. kd, lk 87.

Mõnikord oleme sunnitud kandma risti vastu enda valikuid ja mõnikord kanname risti vabatahtlikult. Mis on mõlemal juhul põhiline, et risti ustavalt kanda?

Nagu haavapuu ja tema laialdase maa-aluse süsteemi puhul, nii on egoism osa tohutust pinna-alusest süsteemist, mille nimeks on „patt“ ja mis takistab meil leidmast tõelist rahu Jeesuses. Meie elus ilmneva patu kõikidest väljendusvormidest näib egoism avalduvat kõige kergemini, kas pole? Enamiku jaoks meist on egoism sama loomulik nagu hingamine.

Loe Lk 12:13–21. Kirjelda Jeesuse tähendamissõnas esile toodud probleemi. Kas tulevikuplaanide tegemine on isekas ja väljendab hoolimatust Jumala riigi vastu? Kui mitte, või vähemasti tingimata mitte, siis mille eest Jeesus meid hoiatab?

Kõnealune tähendamissõna on kirjas ainult Luuka evangeeliumis ning see on vastuseks kuulajaskonnast tulnud küsimusele. Esitatakse pärandit puudutav küsimus ja Jeesus vastab, lükates tagasi vendade vahekohtuniku rolli. Ta otsustab sõrme asetada hoopis suuremale, nähtamatule probleemile, nimelt isekusele. Ta kaevab sügavamalt, näitamaks meie üksiktegude pinna all olevat juurtemassi.

Mõtle egoismi väljendustele oma elus. Kuidas mõjutab egoism su suhet Jumalaga, abikaasaga, pereliikmetega, meie koguduseperega, naabritega ja töökaaslastega? Millise võtme leiame Fl 2:5–8?

Nimetu rikas mees Jeesuse tähendamissõnas keskendus üksnes oma vajadustele ja taotlustele ning unustas seetõttu arvesse võtta nähtamatu taevase reaalsuse. Suurem, parem ja rohkem – sellised põhimõtted ei ole Jumala riigi omad. Paulus suunab meie pilgu põgusalt sellele, mis ajendas Jeesust, kui Ta otsustas saada meie Asemikuks.

Fl 2:5–8 kirjeldab omakasupüüdmatus, alandlikkuse ja armastuse arengukava. Kui armastus Jumala ja kaasinimeste vastu ei juhi meie valikuid ja prioriteete, jätkame endale rohkemate aitade ehitamist siin ning kogume vähem varandust taevasse (Mt 6:20).

Miks on nii kerge hakata igatsema rikkust ja materiaalset vara? Me kõik vajame küll teatud määral raha, et ära elada, kuid miks näib, et oleme sellest, kui palju meil on, tahame alati rohkem?

Jeesuse maapealse tööperioodi viimase, ristilöömisele eelneva nädala tundma õppimine julgustab ja innustab alati. Ühtlasi annab see läbilõike tõdemusest, et rahutus ja ambitsioonid juhvad inimesi toimima ja rääkima järelemõtlematult.

Loe Lk 22:14–30 ja mõtle Jeesuse tunnete, kui Ta kuuleb oma jüngrid vaidlemas pühalikul söömaajal selle üle, keda neist suuremaks pidada (Lk 22:24). Miks olid jüngrid selle hetke sündmusest kõrvale kaldunud ja keskendusid inimlikule suurusele?

Arutame harva teistega seda, kes on suurem meie koguduses, meie perekonnas või töökohal. Võime sellest palju mõelda, kuid kes sellest tegelikult ikka avalikult räägib?

Selline küsimus polnud Jeesuse järelkäijate hulgas esile kerkinud esimest korda. Mt 18:1 täheldab, et jüngrid tulid niisuguse küsimusega Jeesuse juurde ja sõnastasid selle siis kaudsemalt: „Kes on küll suurim taevariigis?“ Jeesuse vastus sisaldas mõistukõnet. Ta kutsus lapsukese ja tõi lapse salga keskele. Silmad läksid pärani, kulmud kerkisid. Jeesuse tegu nõudis selgitust ning Õpetaja andis selle Mt 18:3: „Tõesti, ma ütlen teile, kui te ei pöördu ega saa kui lapsed, ei pääse te taevariiki!“

Pöördumine on Jeesuses tõelise rahu leidmise alus. Tunnistame, et vajame väljastpoolt abi. Taipame järsku, et me ei saa sõltuda endast, vaid peame Jeesusele toetuma. Kogeme oma väärtushinnangute ja taotluste muutumist. Jeesus ütleb oma jüngritele: *Usaldage mind ja toetuge minule, nagu see laps. Tõeline suurus loobub oma õigustest ja võtab omaks Jumala riigi väärtused.*

Kahjuks näib, et jüngrid ei olnud seda õppetundi veel selgeks saanud ajaks, mil Jeesus nendega viimast õhtusöömaaga söi. Nende näaklemine ja sisevõitlus rikkus täiusliku osaduse hetke, mis enam iial ei kordunud.

Ja seda kõike pärast aastaid Jeesusega koos olemist, koos Jeesusega misjonitöö tegemist ning Tema jalge ees kuulamist ja õppimist? Vägagi kurb näide sellest, kui rikutuks jääb inimsüda! Hea külje pealt võime aga mõelda Issanda armu igikestvusele – vaatamata haletsusväärsele vaidlusele Tema järelkäijate hulgas ei lõonud Jeesus neile käega.

Miks peaks pilgu hoidmine ristil rippuval Jeesusel olema tugevaks ravigi eneseülistamissoovi vastu, mis kõiki meid, langenud inimesi, uurab?

Silmakirjalik on see, kes näitleb, kes tahab näida kellenagi, kes ta pole. Seda sõna kasutatakse Mt 23. peatükis seitse korda arutluses, kus Jeesus häbis- tab avalikult kirjatundjaid ja varisere, Juuda usujuhtide tuumikut (Mt 23:13, 14, 15, 23, 25, 27, 29). Evangeeliumid näitavad meile, et Jeesus pakub armu ja andestust abielurikkujatele, maksukogujatele, lõbunaistele ja ka mõrvaritele, kuid Tal on vähe kaastunnet silmakirjalike jaoks (vaata lisaviiteid Mt 6:2, 5, 26; Mt 7:5; Mt 15:7–9; Mt 22:18).

Loe Mt 23:1–13 ja nimeta neli silmakirjalikke iseloomustavat joont, mida Jeesus loetleb.

Jeesus seostab kirjatundjate ja variseridega neli iseloomulikku tunnust. Esimese sajandi pKr judaismis esindasid variserid konservatiivset religiooset õigust. Neid huvitas kirjutatud ja suuline seadus ning nad rõhutasid rituaalset puhtust. Skaala teises otsas olid saduserid, enamasti rühmitus rikkaid juhte, keda peeti sageli eliitpreestrite klassiks. Nad olid üpris helleniseerunud (st nad rääkisid kreeka keelt ning tundsid end koduselt kreeka filosoofias) ega uskunud kohtupäeva või ülestõusmist pärast surma. Meie nimetaksime neid liberaalideks. Mõlema grupi süüks oli silmakirjalikkus.

Jeesuse sõnade kohaselt oleme silmakirjalikud siis, kui me ei tee nii, nagu ütleme, kui muudame usu kaasinimeste jaoks raskemaks sellest mõödupuust, mida enda kohta rakendame, kui tahame, et kaasinimesed kiidaksid meie usu- list tulist, ning kui nõuame endale austust ja tunnustust, mis kuulub üksnes meie taevasele Isale.

Vaatamata sellele, kui vahedad ja tabavad olid Jeesuse sõnad, oli Ta nende vastu, keda silmakirjalikuks nimetas, sellegipoolest armastusrikas ja hoolitsev; juba silmakirjatsejate endi pärast.

„Jumalik kaastunne peegeldus Jumala Poja näolt siis, kui Ta silmitses pikalt templit ja oma kuulajaid. Sügavast südamevalust katkeva häälega hüüatas Jeesus: „Jeruusalemm, Jeruusalemm, kes tapad prohveteid ja viskad kividega surnuks need, kes sinu juurde on läkitatud! Kui mitu korda ma olen tahtnud su lapsi koguda, otsekui kana kogub oma pojakesi tiibade alla, ja teie ei ole taht- nud!“ – Ellen G. White, „Ajastute igatsus“, lk 620.

Miks ei pea olema usujuht, et jääda süüdi sellises silmakirjalikkuses, mida Jeesus siin nii põhjalikult hukka mõistab? Kui selline silmakirja- likkus on meis olemas, siis kuidas õpime seda nägema ja kuidas sellest vabaneme?

Loe Jh 14:1–6. Mida saame teha keset enda rahutust selleks, et meie süda ei muretseks? Kuidas võidame lahkeli, egoismi, ambitsiooni ja silmakirjalikkuse ning leiame tõelise rahu?

Rahutusest jagu saamine algab alati ühes Jeesusega. Tema on *tee, tõde* ja *elu*. Tema teab õiget suunda, kui meie oma meediast küllastatud maises kõrbes sihitult eksleme; jumaliku Seaduseandjana on Tema ise isikustatud tõde ning Tema Vaim juhatab meid *kogu* tõesse (Jh 16:13). Kui meil on valu, kui oleme väsinud, murtud, haiged ja heitunud, siis on Tema *Elu*, suure algustähena – mitte lihtsalt igasugune elu. Ta on päriselt töötanud meile rikkalikku elu (Jh 10:10). See hõlmab meie igavese kodu ja igavese elu, kuid tähendab ka teistsugust elukvaliteeti siin. Looja suudab kindlasti anda külluslikult ja kuhjaga juba praegu.

„Teie süda ärgu olgu mures!“ on kutse elada ootuses. Kui tunneme end rõhutatuna, suudab Tema meid üles tõsta. Kui heitleme pimeduse ja patuga, on Tema see, kes mitte ainult ei alusta meis head tööd, vaid viib selle ka lõpuni (Fl 1:6).

Vaatamata sellele, kui halvaks olukord siin läheb (ja tõesti, see võib minna halvaks), pööra pilk töotusele, mis on meile antud Jeesuses. Tema valmistab meile „aseme“, koha, kus on igaveseks kõrvaldatud meie valu, rahutus ja kannatus. Selline lootus on meile antud Kristuses Jeesuses ja seda pakutakse meile kõigile, hoolimata sellest, kes me oleme, milline on meie taust ja kui tülgastav on meie elu olnud või on praegu.

Meie jaoks on põhiline tulla igal juhul Jumala juurde – oma nõrkuses, oma valu, oma kokkuvarisemises ja oma üldises pattulangenud seisundis. Teame, et Tema võtab meid kõigele vaatamata omaks. Just selline ongi arm ja just seepärast tuleb meil uskuda, et meile on armu antud, kui me seda usus otsime.

Loe Jr 3:22. Mida palub Jumal meil teha ja mida Tema seejärel meile omakorda teeb?

Mõtle Jeesuse sõnadele: „Ja kui ma olen läinud ja teile aseme valmistanud, tulen ma jälle tagasi ja võtan teid kaasa enese juurde, et teiegi oleksite seal, kus olen mina“ (Jh 14:3). Kuidas peaks see meile rääkima tõsiasjast, kui põhiline ja tähtis on töötus Jeesuse teisest tulekust? Miks on töötus Jeesuse teisest tulekust niivõrd kallihinnaline, eriti meile kui adventistidele (meie arusaamise juures surmast)?

Toetav mõte: „Enesekeskses elus ei saa olla kasvu ega viljakandmist. Kui sa oled Kristuse oma isiklikuks Päästjaks võtnud, pead sa unustama enda ja püüdma aidata teisi. Räägi Kristuse armastusest, jutusta Tema headusest. Täida kõik kohustused, mis sinu ette kerkivad. Kanna oma südamele hingede koormat ning püüa kõigi sinu võimuses olevate vahenditega päästa kadunuid. Kui sa võtad vastu Kristuse Vaimu – omakasupüüdmatu armastuse ja teiste heaks töötamise vaimu –, siis sa kasvad ja kannad vilja. Sinu iseloomus küpsevad Vaimu viljad. Sinu usk kasvab, sinu veendumused muutuvad sügavamaks, sinu armastus saab täiuslikuks. Sa peegeldad aina enam Kristuse sarnasust kõiges, mis on puhas, õilis ja meeldiv.“ – Ellen G. White, „Kristuse tähendamissõnad“, lk 67, 68.

Koguduseliikmete vaheliste probleemide pärast „on vestlus asjaomaste poolte vahel veninud tundidepikkuseks ning kui mõlema poole süda ei alistu armule, on nende aeg raisatud ja halvem veel – Jumala sulaseid on hoitud kinni neid kuulamas. Juhul, kui kõrvale oleks heidetud uhkus ja egoism, oleks sellised keerukused võinud kõrvaldada viie minutiga.“ – Ellen G. White, „Varased kirjutised“, lk 119.

Arutelüküsimused:

1. Mõelge klassis, millisel praktilisel viisil saab isekust võita. Kuidas vastutada selle eest, et need mõtted saaksid reaalsuseks?
2. Ambitsioonid ei ole iga hinna eest halvad. Ometi, kuidas oodata Jumalalt suuri asju ja neist unistada, langemata lõksu ambitsiooni poolt ära kasutatud saada?
3. Enamik meist ei näita ambitsioone, silmakirjalikkust, egoismi või kadedust välja. Oleme osavad pakkuma healoomulisemat välisfassaadi. Sarnaselt haavapuu tohtu juurestikuga luuravad aga kõik need halvad iseloomujooned pinna all. Missugune näeb praktiliselt välja Vaimust juhitud iseloomumuutus? Kuidas võita rahutuse juur ja leida tõeline rahu Jeesuses?
4. Peatu veel oma vastuse juures viimasele neljapäevasele küsimusele selle kohta, kui tähtis on Jeesuse teine tulek. Mis lootust meil ilma selleta üldse oleks? Mida head teinuks meile Jeesuse esimene tulek ilma selleta, eriti kui teame, et surnud magavad kuni ülestõusmiseni, mis toimub ainult Jeesuse teisel tulekul?

Saladuslik Piibel

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

COVID-19 tõttu kehtestatud liikumiskiirangud andsid Sandile Khumalole Lõuna-Aafrika suurimas linnas Johannesburgis aega olla põlvedel. Riiklik isolatsioon, üks kõige rangematest maailmas, sulges kolm kirikut, kus Sandile pastorina linna 5,5 miljonit elanikku teenis. Ranged reeglid sulgesid pargid ja keelasid jooksma käimise, koeraga jalutamise ning isegi sigarettide ja alkoholi müügi.

Nagu paljud pastorid, nii kolis Sandile oma tegevuse internetti ja tegi jutluste otseülekandeid oma kolme koguduse – Johannesburgi keskuse, Johannesburgi CBD ja Johannesburgi linnakoguduse – liikmetele. Mõnikord sai ta julgustavaid sõnumeid inimestelt, keda tema jutlused innustasid. Kuid mees igatses teha rohkem. Ta palvetas tõsiselt Jumala poole, et Jumal saadaks pandeemia ajal ühe uskmatu, kel on vaja kohtuda Jeesusega. See, mis juhtus, üllatas teda.

Ühel päeval sai Sandile WhatsAppi tekstisõnumi tundmatult numbrilt. Sõnumi saatja tutvustas ennast Hiltonina ja saatis foto Piiblist, mille oli leidnud tööle sõites ühest marsruutkaksost. Marsruutkaso, millega saab sõita mitu reisijat, on Johannesburgis tavaline nähtus.

„Korjasin taksos üles teie Piibli,“ kirjutas Hilton.

Ta selgitas, et oli Piibli avanud, leidnud sisekaanelt Sandile nime ja kontaktinfo ning otsustas kirjutada.

Sandile vaatas fotot huviga. Tal oli mitu Piiblit, kuid fotol olevat ta küll enda omaks ei pidanud. Piibel nägi välja uus ning selle burgundiapunased nahast kaaned näitasid, et tegemist polnud odava eksemplariga. Liati polnud Sandile aastaid marsruutkaksoga sõitnud. Ta küsis ka oma naise ja teiste pereliikmete käest ning kõik kinnitasid, et tal polnud kunagi sellist Piiblit olnud.

Hilton ei muretsenud selle pärast, et Sandile oma Piiblit ära ei tundnud. Teda huvitas rohkem teada saada, mis Piiblis kirjas on. Ta polnud Piiblit kunagi lugenud ja tahtis nüüd õhinal alustada. Ta küsis, kas Sandile on valmis teda Piibli lugemisel õpetama. Ta tahtis piiblitunde võtta.

Hetkega teadis Sandile, et Jumal oli kuulnud tema palveid uskmatu pärast, kel on pandeemia ajal vaja Jeesusega tutvuda. Jumal oli vastanud ta palvetele imelisel viisil. „Täna Jumalat sellise ainulaadse teenimisvõimaluse eest, mida ma siiani mõista ei suuda,“ ütles Sandile. „Loodan, et meie koostöö viib sinnani, et Hilton võtab Jeesuse Kristuse vastu oma isiklikuks Päästjaks.“

See lugu illustreerib seitsmenda päeva adventistide koguduse strateegilise plaani „Mina lähen“ põhiosa: „Koguduseliikmete ja koguduste tõendatav kasv linnastutes, kus on üks miljon ja rohkem elanikku“ (KPI 2.3). Rohkemat saad strateegilise plaani kohta teada aadressilt IWillGo2020.org.

Rahu hind

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2Sm 11:1–27, 2Sm 12:1–23; IMs 3:1–8, IJh 1:9.

Juhtsalm: „*Loo mulle, Jumal, puhas süda, ja uuenda mu sees kindel vaim*“ (Ps 51:12).

Näib, et palju inimesi püüavad meeleheitlikult leida pisut rahu ja vaikust. Nad on valmis selle eest ka maksma. Paljudes suurlinnades on internetivabad toad, mida saab tunniks ajaks üürida. Reeglid on ranged – mitte mingit müra, mitte mingeid külalisi. Inimesed on valmis maksma, et vaikusel istuda ning lihtsalt mõelda või suikuda. Lennujaamades saab üürida unemuna (ehk unekapsli; see on rahulik ja privaatne ruum, kus reisija saab segamatult oma lendu oodata ja pikutada) ning müra vaigistavad kõrvaklapid on nõutud kaup. On olemas ka purjeriidest kapuutsid või kokkupandavad eraldamiskilbid, mida saab osta ja töökohal puhkepausi ajal üle pea ja kere tõmmata.

Tõelisel rahul on ka hind. Kui eneseabiga ravitsejad püüavad meid meedias panna uskuma, et võime ise oma saatust määrata ning ülejäänu on vaid valiku ja planeerimise küsimus, siis öeldu üle ausalt järele mõeldes tajume, et me ei suuda oma südamesse tuua tõelist rahu. Neljanda sajandi kirikuisa Augustinus sõnastas selle lühidalt oma kuulsas raamatus „Ülestunnistused“ (1. raamat) Jumala armu üle mõeldes nii: „Sina oled meid teinud sinu jaoks ja meie süda on rahutu niikaua, kuni see leiab rahu sinus.“

Sellel nädalal vaatleme põgusalt ühe Jumala südame järgi oleva inimese elu ning seda, kuidas tema avastas Jumala rahu õige hinna.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 24. juuliks.

Ühel rahulikul kevadisel öhtul kõndis rahutu kuningas Taavet oma lossi katusel. Ta pidanuks olema koos oma sõjaväega Jordani teisel kaldal. Ta pidanuks juhtima Jumala rahvast rünnakule ammonlaste vastu ja lõpuks tooma kuningriigile rahu.

Eemale hoidmine sealt, kus ta olema pidanuks, avas Taavetile kiusatuse ukse. Loe 2Sm 11:1–5 kirja pandud lugu. Mis juhtus? Kui suuresti Taavet patustas?

Taavet nägi „üht väga ilusat naist“, kes end oma katusel pesi. Taaveti patused ajed said temast sel öhtul võitu ning ta magas Batsebaga, ustava armeeohvitseri naisega. Vana-aja kuningate sarnaselt oli Taavetil absoluutne võim. Kuningana ei pidanud ta järgima reegleid, mille täitmist oodati kõigilt teistelt. Siiski tuletab sellele loole järgnenud Taaveti perekonna kibe lugu meile meelde tõsiasja, et isegi kuningas ei olnud üle Jumala seadusest.

Tõepoolest on seadus kaitseks, turvamiseks ja isegi kuningas seisis seadusest üle astudes silmitsi kohutavate tagajärgedega. Niipea, kui Taavet astus üle Jumala käsu piiri, hakkas ta tundma oma teo mõjusid igal elualal. Taavet arvas, et tema kirglik armulugu jäi märkamatuks, kuid Batseba oli nüüd rase ja tema abikaasa eemal.

Loe 2Sm 11:6–27. Kuidas püüdis Taavet oma pattu kinni mätsida?

Taaveti keerukad skeemid Uurijat koju oma naise juurde meelitada ebaõnnestusid. Uurija oli silmapaistvalt aus mees, kes vastas Taaveti peentele vihjetele: „Laegas ning Iisrael ja Juuda asuvad telkides, ja mu isand Joab ja mu isanda sulased on väljal leeris. Kas mina peaksin siis minema oma kotta sööma ja jooma ja magama oma naisega?“ (2Sm 11:11). Lõpuks pani meelega Taavet toime „kaugjuhitud“ mõrva, et oma patt kinni katta.

Raske on uskuda, et Taavet, kellele Jumal oli andnud nii palju, langes nii madalale. Milliseks hoiatuseks on see lugu meile kõikidele, olenemata sellest, kes oleme?

Keset Taaveti elu üht süngeimat tundi on hea uudis: *Jumal saadab oma prohveti*. Naatan ja Taavet tundsid teineteist hästi. Naatan oli varem andnud Taavetile nõu templi ehitamise kavandamisel (2Sm 7. ptk). Nüüd aga tuleb prohvet kuninga juurde teisel eesmärgil.

Mida sa arvad, miks otsustas Naatan rääkida Taavetile sellise loo, selle asemel, et teda otse häbistada? Loe 2Sm 12:1–14.

Naatan teadis, mida öelda, ning ütles seda Taavetile arusaadaval viisil. Ta jutustas loo, millega Taavet endise karjasena end seostada sai. Ta tundis Taaveti hästi arenenud õiglustaju ja ausameelsust. Teatud mõttes võime öelda, et Naatan seadis üles lõksu ja Taavet astus sinna sisse.

Kui Taavet ebateadlikult endale surmaotsuse välja kuulutab, ütleb Naatan talle: „See mees oled sina!“ (2Sm 12:7). Saab mitmeti öelda „See mees oled sina!“. Seda võib karjuda, seda võib öelda süüdistades ja teise nina all sõrme viibutades, ning seda saab öelda ka mure ja hoolega. Küllap palistas Naatani sõnu arm. Küllap tundis Taavet sel hetkel valu, mida tunneb Jumal, kui üks Tema poeg või tütar astub teadlikult Tema tahte vastu välja. Taaveti peas läks midagi paika. Midagi purunes tema südames.

Miks vastas Taavet: „Mina olen pattu teinud Issanda vastu“, selle asemel, et öelda: „Ma olen pattu teinud Batseba vastu“ või „Ma olen mõrtsukas“ (2Sm 12:13; vaata ka Ps 51:6)?

Taavet mõistis, et patt, mis meie südame rahutuks teeb, on eelkõige Jumala ründamine, Looja ja Lunastaja ründamine. Me teeme haiget endale, me kahjustame kaasinimesi. Häbistame oma pereliikmeid ja kogudust. Lõppeks aga teeme haiget Jumalale ja lööme veel ühe naela tahumata talasse, mis Kolgatal taeva poole osutab.

„Prohveti etteheide puudutas Taaveti südant, tema südametunnistus ärkas ja patt ilmnis kogu kohutavuses. Kahetsuses alandus ta Jumala ees. Huultevärinal sõnas ta: „Mina olen pattu teinud Issanda vastu.“ Kogu kaasinimestele tehtud paha peegeldub kahjukannatajalt Jumalale. Taavet oli pannud toime ränga patu nii Uuri ja kui ka Batseba vastu ja seda tunnetas ta nüüd teravalt. Ent lõpmatult suurem oli tema patt Jumala vastu.“ – Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid“, lk 722.

Andestatud ja unustatud?

Pärast seda, kui Taavet on ebateadlikult kuulutanud endale välja kohtuotsuse (2Sm 12:5, 6), seab Naatan ta silmitsi oma patu kohutavusega. Taaveti süda murdub ja ta tunnistab oma pattu. Kohe kinnitab Naatan talle, et „Issand on juba su patu sulle andeks andnud“ (2Sm 12:13) ja talle on andestatud. Jumala andustus ei ole ooteajaga. Taavetil pole vaja tõestada, et ta on päriselt siiras, enne kui andustus temani ulatub.

Ometi teatab Naatan, kes on juba Taaveti patu tagajärjed ette kuulutanud (2Sm 12:10–12), et sündiv laps sureb.

Mida tähendab, et Jumal on Taaveti patu ära võtnud/andeks andnud? Kas Ta pöörab lihtsalt Taaveti elus uue lehekülje? Kas kõik lihtsalt unustavad toimunu? Loe 2Sm 12:10–23, kui sa nende küsimuste üle mõtled.

Küllap arutles Taavetki nende küsimuste üle, kui ta nägi oma maailma mure-nemas – laps suri, tema peres valitses segadus (lood Amnonist ja Absalomist on kaks head näidet tegelikest pereprobleemidest), tema tulevik ebakindel. Aga siiski, vaatamata oma patu tagajärgedele, mis on mõjutanud süütuid inimesi, nagu Uurija ja vastsündinud laps, hakkab Taavet mõistma, et Jumala arm katab need ning ühel päeval on kõik patu tagajärjed kadunud. Vahepeal leiab ta oma rahutule südametunnistusele rahu Jumala armus.

Mille järele tunneb Taavet tõelist vajadust? Mida ta igatseb? Loe Ps 51:3–8.

51. psalmiga, kus Taavet avab oma südame ja tunnistab oma patte, tuleb ta avalikkuse ette. Taaveti hüüd halastuse järele on pöördumine Jumala lakkamatu armastuse ja Tema suure kaastunde poole. Ta igatseb uueneda.

Kui mõtleme, milline hind on rahu saamisel Jeesuses, tuleb meil kõigepealt mõista, et vajame abi väljastpoolt; me oleme patused ja vajame Päästjat; me tunnistame oma patte ja hüüame Ainsa poole, kes saab meid pesta, puhastada ja uuendada. Kui seda teeme, saame julgust: siin on abielurikkuja, manipuleerija, mõrvar ja keegi, kes on rikkunud *vähemalt* viit käsku kümnest ning palub *abi – ja toetub Jumala andeksandmise töotusele*.

Kui Jumal andis Taavetile andeks selle, mida ta tegi, siis milline on minu lootus?

Pärast seda, kui Taavet on oma patu üles tunnistanud ilma vabandusi toomata või seda ilustamata, jätkab ta Jumala anumist. Mida ta Jumalalt küsib? Loe Ps 51:9–14.

Taavet viitab iisopiga puhastamisele, mida teadis iga iisraellane, kes iganes oli pühamut külasthanud. Osutades Moosese seaduses kirja pandud puhastamisrituaalile (3Ms 14:4), tunnistab Taavet ohvri – Ohvri – väge, kes ühel päeval tuleb, et võtta ära maailma patud.

Taavet jätkab ning palub „rõõmustust“ ja „rõõmu“. Kas tema patu tohutu suuruse juures pole see veidi jultunud?

Ehk aitab meid selle palve ümbersõnastamine: „Ütle mulle, et olen andeks saanud, nii et võin taas astuda pühamusse, kus kuulen Jumalat teenivate inimeste rõõmustust ja rõõmu.“

Kui Aadam ja Eeva pattu tegid, pugesid nad Jumala eest peitu (1Ms 3:8). Mida sa arvad, miks on Taaveti palve, isegi pärast tema patustamist, hoopis teistsugune? Loe Ps 51: 13, 14.

Taavet ei taha kaotada teadlikkust, et ta elab Jumala silma all. Ta mõistab, et ilma Püha Vaimuta on ta jõuetu. Ta teab, et nii kergelt, nagu ta libastus pattu Batsebaga, võib ta jälle libastuda pattu tegema. Tema eneseusaldus on purustatud. Taavet teab, et tulevased võidud ei tule temast endast; need tulevad üksnes Jumalalt, juhul kui ta täielikult Jumalast sõltub.

Võidukas kristlik elu ei ole meist endast. See on tervenisti Jeesuselt. Me januneme *Tema* juuresolu järele; me ihkame *Tema* Vaimu; me tahame *Tema* pääste rõõmu. Me tunnistame oma vajadust uuenduse ja ennistamise järele. Me vajame *Tema* rahu – jumalikku taasloomise tegu. Loomisel sisse seatud puhkus on väga andeksandmise moodi. „Loo mulle, Jumal, puhas süda, ja uuenda mu sees kindel vaim“ (Ps 51:12) sisaldab loomisel kasutatud sõnavara. Vanas Testamendis kasutatakse ainult Jumala kohta sõna *bara'*, „loomaa“ – ja kui me saame uueks loodud, on meil rahu.

Kui sa pole kogenud süüdi oleva südametunnistuse vabanemisest tulevate rõõmu ja õnne, siis mis hoiab sind tagasi? Kui selleks on süütunne, siis mida sa sellest loost õppisid, mis võiks sind aidata?

Tõenäoliselt on kõige loomulikum, mida me pärast piinlikku ebaõnnestumist ja andestuse kogemist teeme, püüe unustada, et midagi üldse juhtus. Mälestused ebaõnnestumisest võivad olla valusad.

Mida tahab Taavet oma valuliku kogemusega teha? Loe Ps 51:15–21.

Kui kauss või hinnaline vaas maha kukub ja kildudeks puruneb, ohkame harilikult ja viskame kasutud killud ära. Jaapanis on pärimuskunst nimega *kintsugi*, mis tegeleb katkiläinud keraamika taasloomisega. Kasutatakse hinnalist metalli, sulakulda või hõbedat, et killud kokku liimida ning katkiläinud ese milleski ilusaks ja hinnaliseks muuta.

Iga kord, kui Jumal meie üleastumised andeks annab ja meid taas uueks loob, muutub midagi. Jumala hinnaline andestus liimib meie murdunud tükid kokku ning nähtavad murdekohad tõmbavad tähelepanu Tema armule. Meist saavad Jumala valjuhääldid. „Mu keel laulab rõõmsasti sinu õiglusest“ (Ps 51:14). Me ei püüa end ise parandada või automaatselt paraneda (isegi mitte järk-järgult). Meie murtud vaimus, meie kahetsevas südames on piisavalt kiitust Jumalale – ning need on valguskiired, mida maailm võib meie ümber näha. Meie andeks- saamise kogemus köidab kaasinimesi, kes otsivad andestust.

Kuidas on omavahel seotud Ps 51 ja 1Jh 1:9?

1Jh 1:9 on lühikokkuvõte 51. psalmist. Nii nagu Taavet teadis, et „Jumalale meelepärane ohver on murtud vaim, murtud ja purukslöödud südant ei põlga Jumal“ (Ps 51:19), nii kinnitab Johannes meile, et „kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust“ (1Jh 1:9). Saame toetuda Jumala Sõnale.

Veel kord, Taaavet ei saanud korvata kohutavat kahju, mida ta oli oma käitumise ja eeskujuga enda perekonnale teinud. Ta kannatas oma otsuste ja tegude tagajärgede all. Ometi teadis Taavet, et talle oli andeks antud. Ta teadis, et tal oli vaja usus usaldada, et ühel päeval tuleb tõeline Jumala Tall ja seisab tema asemel.

Kuidas saad just praegu õppida 1Jh 1:9 töotusi oma ellu rakendama? Kuidas sa enast pärast seda tunned, teades, et see töotus käib ka sinu kohta?

Toetav mõte: „Taaveti kahetsus oli siiras ja sügav. Ta ei püüdnud oma kuri-tegu vabandada. Tema palveid ei ajendanud soov pääseda ähvardavast karistusest... Ta nägi, kui räpane oli ta hing – ja ta jälestas pattu. Ta ei palunud üksnes andestust, vaid ka südamepuhtust. Ta uskus, et Jumala töötused kahetsevale patusele tagavad andestuse ja Jumalast vastuvõtmise temalegi... „Jumalale meelepärane ohver on murtud vaim, murtud ja purukslöödud südant ei põlga Jumal“ (Ps 51:18, 19). Ehkki Taavet oli langenud, tõstis Issand ta üles...

Kuid tõsiasi on, et Taavet alandas ennast ja tunnistas oma pattu, Saul aga põlgas noomimist ja paadutas südame kahetsematuses.

[See lõik Taaveti elus] valgustab meile jõuliselt kogu inimkonna võitlusi ja kiusatusi, tõelist meelearandust ... Läbi kõikide ajastute on see osutunud julgustuseks ... [tuhandeile Jumala lastele, kes] on patust eksitatuina ja rusutuina meenutanud... Taaveti siira[st] meelearandus[t] ja ülestunnistus[t]... ja nemadki on saanud julgust kahetseda ning taas püüelda sammuda Jumala käskude teed.

Kes iganes... alandab end Taaveti sarnaselt kahetsuses ja ülestunnistamises, võib olla kindel, et tal on lootust... Issand ei hülga mitte kunagi ühtki tõeliselt kahetsevat inimest.“ – Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid“, lk 725, 726.

Arutelüküsimused:

1. Kuidas leida tasakaal meie sisemise patuse ja andestusvajaduse mõistmise ning samas universumi Kuninga andeksaanud poegade ja tütaradena elamise vahel, kes me ju oleme?
2. Miks on igasugune patt lõpuks ikka patt Jumala vastu? Mida tähendab Jumala vastu pattu teha?
3. Mida ütleme kellelegi, kes pole usklik ja kellel on raske omaks võtta, et süüdnud inimesed, nagu Uuri ja ning Taaveti ja Batseba vastsündinud laps kannatavad? Kuidas selgitada sellistes olukordades, et Jumal on armastus ja õiglus? Kuidas on siin abiks suuure võitluse vaatenurk?
4. Miks pühendab Piibel tervelt kaks peatükki Taaveti ja Batseba alatule loole? Millist eesmärki teenib selle loo taasjutustamine?
5. Võta aega mõelda tõsiasjale, et patt lahutab meid Jumalast, nagu seda väljendas Ps 51:13, 14. Mismoodi oled ise midagi sellist kogunud? Kuidas end tunnend? Kuidas selgitad kellelegi, mismoodi sa end sellises eraldatuses tunnend ja miks on see ebameeldiv? Miks on töötatud arm ainus ravivahend?

Tänu Jumalale elu eest

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Viieteistaastane Giselle tundis ennast ühel hommikul ärgates halvasti. Ta palvetas enne voodist välja tulekut, nagu alati.

„Täna Sind, Jumal, kõige eest, mida Sa minu heaks oled teinud, eriti selle eest, et ma olen ikka veel elus,“ palvetas ta.

Ta tänas Jumalat iga päev elu eest. Tema ja ta perekond olid rännanud Ameerika Ühendriikidesse Ruandast siis, kui tüdruk oli 12aastane. Oma kodumaal Aafrikas oli tal olnud raske elu, sest vanematel oli raskusi töö leidmisega ja perel oli vähe süüa. Ta oli sageli olnud näljane.

Pärast palvetamist lipsas Giselle oma voodist välja (nende perel oli väike kodu USAs Georgia osariigis) ja hakkas minema trepist alla esimesele korrusele. Ta tundis nõrkust.

„Ma tunnen ennast halvasti,“ ütles ta emale.

Ema rääkis mobiiltelefoniga, kuid katkestas telefonikõne.

„Mine üles tagasi ja heida voodisse,“ ütles ema. „Võib-olla läheb sul paremaks.“

Giselle pööras end ringi, et tagasi üles minna, kuid varises kokku. Ta kuulis, et ema hüüdis teda nimepidi, kui ta viimased kolm trepiastet alla vajus ja kõvale põrandale kagarasse kukkus.

„Giselle!“ karjus ema. „Kas sinuga on kõik hästi?“

Giselle ei suutnud vastata. Ta ei saanud hingata, nii ei saanud ta ka rääkida.

Ema pani telefoni ära ja jooksis kohale.

„Giselle! Giselle!“ ütles ta.

Giselle ei jõudnud ikka veel vastata.

Ema pani käe tüdruku laubale, et aru saada, kas tal on palavik. Palavikku polnud.

Ema kutsus Giselle'i 19aastase õe, et see tooks fööni, millega pisut õhku puhuda. Jahe õhk Giselle'i näo ees oli hea. Tüdruk hakkas hingama.

„Kas kõik on hästi?“ küsis ta.

Ema tahtis Giselle'i haiglasse viia, kuid tüdruk kinnitas, et kõik on korras. Emal andis talle vett juua. Hiljem sai Giselle arsti käest teada, et ta vajus kokku, kuna polnud korralikult söönud.

Kukkumisele järgnenud õhtul palvetas Giselle enne magama minekut. Ta palvetab igal õhtul enne voodisse minemist.

„Armas Jumal,“ ütles ta. „Aitäh Sulle selle päeva eest ja aitäh Sulle kõige selle eest, mida Sa meile oled teinud, eriti selle eest, et ma ikka veel elus olen.“

Selle veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetus aitab selliseid lapspögenikke nagu Giselle varustada õppemaksuga, et nad saaksid õppida Põhja-Ameerika Divisjonis seitsmenda päeva adventistidele kuuluvais koolides. Giselle sai rahalist abi 2011. aasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest, et õppida adventkoolis Georgia osariigis, USA-s. Koolis saadud mõju tõttu andis ta oma südame ristimise kaudu Jeesusele.

„Tulge minu juurde...“

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 11:20–30; Mt 5:5; 5Ms 18:15; Gl 5:1; 2Ms 18:13–22; Gl 6:2.

Juhtsalm: „*Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise*“ (Mt 11:28).

„Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise.“

Millise imelise tütuse Jeesus siin meile annab. Kes meist poleks tundnud ennast mõnikord koormatuna, võib-olla mitte niivõrd tööga (kuigi ka töö võib sageli põhjus olla), vaid vaeva ja koormatega, mida elu ise toob? Ja Jeesus ütleb siin meile, et Tema teab, mida me läbi elame, ning jah, Tema aitab – see tähendab, kui me lubame Tal seda teha.

Olles seejärel käskinud meil võtta enda peale Tema ikke, ütleb Jeesus: „Sest minu ike on hea ja minu koorem on kerge“ (Mt 11:30). Teisiti öeldes: *Vabane iketest ja koormatest, mida sa kannad (anna need mulle) ning nende asemel võta endale minu ike, sest minu oma on kergem kanda.*

Kuidas kogeda rahu, millest Jeesus siin räägib? Elame ju maailmas, mille kohta Issand Adamale pärast pattulangemist ütles: „Oma palge higis pead sa leiba sööma“ (1Ms 3:19). Seega teame, mida tähendab vaeva näha ja kanda koormaid, mis näivad meie jaoks liiga raskena, vähemasti neid üksi kandes.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 31. augustiks.

Loe Mt 11:20–28, kus Jeesus ütleb: „Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise.“ Mis kontekstis seda öeldakse? Kuidas Jeesus selle hingamise annab?

Nagu meie kõigi puhul, nii olid ka Jeesuse sõnad seotud ümbritseva keskkonnaga. Selleks, et Temast aru saada, on meil vaja hoomata tingimusi, milles vastav mõte välja öeldi, eriti juhul, kui tahame vältida Jeesusest valesti aru saamist.

Mt 11. peatükk tähistab Matteuse evangeeliumi pöördepunkti. Häbistavad noomitused tähtsatele Galilea linnadele on selles evangeeliumis senini kuuldavasti kõige karmimad sõnad. Jeesus ei jaga heakskiitu; Ta näitab kätte valu-punktid; Ta seltsib „valede“ inimestega (Mt 9:9–13); Tema väide, et Ta suudab patud andeks anda, on usujuhtide silmis skandaalne (Mt 9:1–8).

Tõepoolest, Jeesus ütleb inimestele nii mõnegi jõuliselt hukkamõistva sõna, võrdleb neid arvustavalt isegi Soodomaga, mida toona (nagu tänagi) peeti lepitamatu kurjuse asupaigaks. „Ometi ma ütlen teile: Soodomamaal on kohutpäeval hõlpsam põli kui sinul“ (Mt 11:24).

Pinge tõuseb – ja kõige selle keskel vahetab Jeesus käiku ning pakub tõelist rahu, hingamist. Ta teeb niimoodi seepärast, et „kõik on mu Isa andnud mulle, ja keegi muu ei tunne Isa kui vaid Poeg“ (Mt 11:27). Jeesuse suutlikkus hingamist anda põhineb Tema jumalikkusel ja tema üksõlemisel Isaga.

Enne, kui me oma koormad seljast panna saame, on meil vaja aru saada, et me ei suuda neid ise kanda. Tegelikult ei tule enamik meist Jeesuse juurde senimaani, kuni me pole oma tõelist olukorda tunnistanud. Jeesuse kutse on vajaduspõhine.

Tema väljaütlemine Mt 11:28 algab originaalis, kreeka keeles, käskiva kõneviisiga. „Tulge“ ei ole vabalt valitav; „tulge“ on rahu ja hingamise leidmise eeltiingimus. „Tulge“ tähendab, et meil on vaja end juhtimisele allutada. Ajastul, mil suudame mugavalt paljut oma elus nutitelefoni kaudu ohjata, ei ole Jeesuse juurde tulemine loomulik suund. Tegelikult on enda allutamine enamiku inimeste jaoks kristliku elu raskeim osa.

Armastame rääkida, ja õigusega, kõigest, mida Jumal meile Kristuses teeb, kuidas me ennast ise päästa ei saa ja muud sarnast. Kõik see on õige. Kuid lõpuks tuleb meil ikka langetada teadlik valik „tulla“ Jeesuse juurde, mis tähendab Temale allumist. Just siinkohal astub esile vaba tahe ja saab kristlikus elus keske koha.

Milliseid koormaid sa kannad? Kuidas õppida andma need Jeesuse kätte ja kogeda Tema pakutud rahu, mis Talle nii palju maksma läks?

Loe Mt 11:29, 30. Miks käsib Jeesus kohe pärast seda, kui Ta on kutsunud meid oma koormad Talle andma ja tõelist rahu leidma, võtta enda peale Tema ikke?

Pärast esimest tungivat nõuet „tulge“ (Mt 11:28) järgneb Mt 11:29 veel kaks käsku. „Võtke“ ja „õppige“ tõmbavad kuulajate (ja lugejate) tähelepanu Jeesusele. Meil tuleb võtta Tema ikke ja õppida Temalt.

Väga lähedane suhe Jumal Isa ja Jumal Poja vahel (millele vihjas juba Mt 11:25–27) selgitab vägagi hästi, mida tähendab neis salmides toodud võrdlus. Isa ja Poeg mõlemad töötavad ühiselt, et inimkond päästa. Ike on nii allumise sümbol (vaata Jr 27. ptk) kui ka kujund, mis räägib ühisest eesmärgist. Me alistume Tema ikkele ja võtame omaks ülesande, mille Tema meile annab – olla õnnistuseks meie ümber olevaile inimestele. Meie ei kanna Tema iket, vaid oleme lihtsalt Tema külge ikestatud, sest Tema ikke „on hea“ ja Tema koorem on „kerge“ (Mt 11:30).

Teine tungiv nõue „õppige minult“ kordab sama põhimõtet. Kreeka keeles on tegusõna „õppima“ seotud sõnaga „jünger“. Kui me Jeesuselt õpime, siis oleme tõesti Tema jüngrid. Jüngerlust iseloomustavad kuulekus ja pühendumine.

Mis vahe on „koormatud olemisel“ (Mt 11:28) ja Tema ikke enda peale võtmisel (Mt 11:29)?

Ike oli judaismis tavaline kõnekujund seaduse kohta. Ap 15:10 kasutab seda ümberlõikamiskorraldusest rääkides. Gl 5:1 vastandab Jeesuse pakutavat vabadust ja orjaid, millega antakse mõista, et on neid, kes peavad seadust päästevahendiks. Jeesusega ühes ikkes olemine rõhutab sõnakuulmist ning pühendumist Tema jälgedes käimist ja Tema missioonis osalemist. Meil ei ole küll lootustki lisada midagi päästele, mille Jeesus meile ristil tõi, kuid saame olla Tema saadikud ja jagada häid sõnumeid enda ümber olevate inimestega. See, kuidas Jeesus seadust tõlgendab, nagu mäejutlus seda väljendab (Mt 5.–7. ptk), on veel põhjapanevam kui variseride tõlgendus. See nõuab südameoperatsiooni ja muudab meie ajendid teiseks – ning Tema ikke on hea ja Tema koorem on kerge (Mt 11:30).

Milline imeline töötlus! Puhkus su hingele. Kuidas oled sellest puhkusest osa saanud? Mis tunne see oli? Kuidas seda puhkust tunda, kui keskendumine Jeesusele ja sellele, mida Tema meile pakub?

Tasasus on tänapäeval alahinnatud omadus. Alandlikkuse üle heidetakse nalja. Sotsiaalmeedia on õpetanud meid pöörama tähelepanu lõugavale, larmakale, kummastavale, põnevale ja toretsevale. Maailma mõõdupuu on tõepoolest nii paljus vastupidine sellele, mida Jumal tähtsaks peab ja hindab.

„Tõe mõistmine ei sõltu niivõrd mõistuse jõust, kuivõrd eesmärgi puhtusest ja tõsimeelse, alistuva usu lihtsusest. Jumala inglid tulevad nende juurde, kes andliku südamega otsivad Jumala juhtimist. Neile antakse Püha Vaim, kes avab neile tõe rikkalikud aarded.“ – Ellen G. White, „Kristuse tähendamissõnad“, lk 59.

Loe Mt 5:5; 1Pt 3:4 ja Js 57:15. Kuidas mõtestada nende salvide põhjal lahti tasadust ja tagasihoidlikkust?

Paulus suunab meie pilgu 2Kr 10:1 „Kristuse tasadusele ja leebusele“. Tasa- dus ja tagasihoidlikkus ei iseloomusta tossikest; inimest, kes ei suuda enda eest seista. Jeesuski ei otsinud vastuseisu ja vältis seda sageli, sest Tema töö polnud veel tehtud (Jh 4:1–3). Kui aga vastasseis tuli, siis vastas Ta julgelt. Samas rääkis Ta lahkelt. Näiteks Tema kaeblemine Jeruusalemma pärast vahetult enne risti ei olnud needuste väljahüüdmine, vaid pisarsilmil lausutud sõnad hävitavast tulevikust (Lk 19:41–44).

Uues Testamendis näidatakse Jeesust sageli kui teist Mooset. Ta räägib mäelt, kui Ta kuulutab oma riigi põhimõtteid (Mt 5:1). Ta jagab suurele rahvahulgale imeliselt toitu (Mt 14:13–21). 4Ms 12:3 nimetab Mooset „alandlikuks“, mis kajab vastu Mt 11:29 sõnades. 5000 mehe söötmist pealt näinud inimesed hüüatasid imestunult: „Tema on tõesti see prohvet, kes peab tulema maailma“ (Jh 6:14), mis viitab 5Ms 18:15 ja Moosese osale prohvetina.

On selge, et Jeesuse andlikkus ja tasadus ületasid Moosese oma. Tema on siiski meie jumalik Päästja. Kui Mooses pakkus ennast, et päästa oma rahvas (2Ms 32:32), ei oleks tema surm mitte midagi saavutanud, sest Mooseski oli patune ja vajas Päästjat, pattude kandjat, kes tema pattude eest tasub. Kuigi saame Mooseselt ja tema elust õppida, ei ole tema meile päästeks.

Vajame Päästjat, kes ei seisa meie asemel mitte lihtsalt Vahendajana, vaid Asemikuna. Eestkostmine on tähtis, kuid üksnes ristil rippuv Jumal, meie pattude Kandja, on see, kes tasus eneses karistuse meie patu eest ja päästab meid meie patu seaduslikest tagajärgedest, mida me muidu õigusega kandma peaksime. See on põhjus, miks Jeesuse eeskuju, kuitahes suur see ka on, oleks ilma ristita ja ülestõusmiseta asjatu.

Kolmapäev, 28. juuli

„Sest minu ike on hea“

Märkasime juba, et see, kuidas Matteus kasutab siin lõigus sõna „ike“, vastab selle kasutamisele judaismis ning muudes Uue Testamendi kirjakohdades, mis on seotud seadusest valesti aru saamisega.

Kreekakeelset sõna, mis on Mt 11:30 tõlgitud kui „hea“, võib tõlkida ka kui „kerge, meeldiv, kasulik ja heatahtlik“. Palju inimesi meie ümber peab Jumala seadust karmikäeliseks, raskesti täidetavaks ja nii mõnigi kord ebaoluliseks. Kuidas aidata neil näha seaduse ilu ja innustada neid armastama Seaduseandjat?

Lapsevanematele jääb alati meelde hetk, mil nende laps astus esimese sammu. Esimesele ebakindlale sammule järgneb arglik teine samm, siis kolmas – ja seejärel laps väga tõenäoliselt komistab ning kukub. Võib olla natuke pisaraid ja tulla sinikas, kuid kui laps on tundnud liikumisvabadust, tõuseb ta üles ja proovib uuesti. Astumine, kukkumine, püstitõusmine, astumine, kukkumine, püstitõusmine. Nii juhtub palju kordi, enne kui laps kindlalt käima hakkab. Ja ometi kuulutab keset vääratusi ja kukkumisi uhkust tundev näoke võidukalt: *Issi, emme, ma oskan käia!*

Jeesusega koos käimine ei pruugi alati kerge olla, kuid seda on alati hea ja õige teha. Võime vääratada; võime ka kukkuda; kuid ajame end püsti ja jätkame Tema kõrval käimist.

Gl 5:1 kirjutab Paulus: „Vabaduseks on Kristus meid vabastanud. Püsige siis selles ja ärge laske endid jälle panna orjaikkesse!“ Mida see tähendab? Kuidas on Kristus meid vabastanud? Mis on vahet ikke vahel, mida Tema palub meil kanda, ja „orjaikke“ vahel, mille eest Paulus meid hoiatab?

Võime olla kindlad, et mida iganes Paulus „orjaikke“ alla täpselt silmas peab, ei räägi ta Jumala seadusele, kümnele käsule kuulekas olemisest. Sootuks mitte, sest sõnakuulmise ja usu kaudu tuleb arusaamine, et meie pääste on kindel – see ei põhine aga seadusel, vaid Kristuse õigusel, mis meid katab, et saaksime tõelise rahu ja vabaduse.

Miks on Jumala seadustele kuuletuv elu palju rahulikum kui seaduste suhtes sõnakuulmatu elu?

Neljapäev, 29. august

„Minu koorem on kerge“

Jeesuse viimased sõnad Mt 11:30 on kujundid koormakandmise kohta: „Sest minu ike on hea ja minu koorem on kerge!“

Moosesele oli hea meel näha oma äia Jitrot pärast seda, kui Iisrael oli Egiptusest lahkunud ja mere ületanud. Loe 2Ms 18:13–22. Mida tähendab selles loos teise inimese koorma kandmine?

2Ms 18:13 räägib meile, et inimesed tulid Moosese juurde hommikust õhtuni nõu küsima. Kui Moosese äi seda nägi, palus ta oma väimehel tõsimeeli organiseerida asjad nii, et tema saaks keskenduda raskematele juhtumitele ja usaldada teised hoolt kandma argisemate küsimuste eest. Pühakiri ütleb meile, et Mooses kuulas Jitro häält ja viis need elulised muudatused täide.

Kui Jeesus ütles meile, et Tema koorem on kerge, tahtis Ta meile meelde tuletada, et me saame toetuda Temale, ülimalle Koormakandjale. Moosese sarnaselt tuleb meil õppida, et vajame oma koormate jagamiseks kaasinimesi. 1Kr 12:12–26 esitatud Pauluse kujund Kristuse ihust on heaks näiteks sellest, milline näeb välja jagatud koormakandmine. Vajame toimivat ihu, et suuta mingitki koormat kanda. Millegi kandmiseks vajame jalgu, käsi, õlgu, lihaseid ja kõõluseid.

Loe Gl 6:2. Kuidas aitab üksteise koormate kandmine meil täita Kristuse seadust?

Teatud abi pakub selle lõigu otsene kontekst. Gl 6:1 märgib Paulus, et kui vend või õde langeb kiusatusse, tuleb meil seda inimest parandada tasase vaimuga (tuleta meelde Jeesuse väidet Mt 11:29, et Tema on tasane). Koormakandmine tähendab õigelt teelt lahkunud inimese parandamist selleks, et aidata tal näha jumalikku armu. Kuid samuti tähendab see üksteise aitamist siis, kui meie või nemad on raskustes. „Koorma“ kohta kasutatud sõnaga saab kreeka keeles viidata ka rängale raskusele või kivile. See on meeldetuletus, et me kõik kanname koormaid ja me kõik vajame teisi, kes aitavad meil koormat kanda. Koorma jagamine on kogudusele Jumalast antud ülesanne, mis nõuab tasadust ja kaastunnet.

Mõttele viimasele korrale, kui keegi aitas sul kanda koormat, millega sa maadlesid. Miks oli see sinu jaoks nii oluline? Kelle koormat aitasid sina nüüd kanda?

Toetav mõte: „Kui leiad, et su töö on raske, kui kaebled raskuste ja katsu-
muste üle, kui ütled, et sul pole jõudu kiusatusele vastu panna, et sa ei suuda
võita kannatamatust ning et kristlik elu on ülesmäge minemine, siis võid kindel
olla, et sa et kanna Kristuse iket; sa kannad teise isanda iket.“ – Ellen G. White,
„Child Guidance“, lk 267.

„On vaja pidevat tähelepanelikkust ning innukat, armastavat pühendumist,
kuid need tulevad loomulikult siis, kui Jumala vägi usu kaudu hinge hoiab. Me
ei saa teha midagi, absoluutselt mitte midagi jumaliku soosingu saamiseks.
Meil ei tule üldse toetuda endale ega oma headele tegudele; aga kui me eksi-
vate, patuste olevustena tuleme Kristuse juurde, leiame Tema armastuses rahu.
Jumal võtab vastu iga inimese, kes tuleb Tema juurde ja toetub täielikult risti-
löödud Päästja teenetele. Südamel puhkeb armastus. Ei pruugi olla tundetulva,
kuid on püsiv, rahulik usaldus. Iga koorem on kerge; sest ike, mille Kristus peale
paneab, on hea. Kohustus muutub meeldivaks ja enesesalgamine nauditavaks.
Teed, mis enne näis pimedusega kaetud, hakkavad valgustama Õigusepäikese
kiired. Siis kõnnime valguses, kuna Kristus on valguses.“ – Ellen G. White, „Faith
and Works“, lk 38, 39.

Arutelüküsimused:

1. Kas mäletad seda hetke oma teekonnal Jeesusega, kui sa lõpuks alistusid?
Räägi sellest oma klassis ja pööra erilist tähelepanu põhjusele, miks sa alistusid.
2. Uuri Jeesuse palvet Mt 11:25–27 ning arutlege klassis, kuidas saame teada,
mis on arm. Miks varjab Jumal lunastusplaani („seda“) tarkade ja mõistlike
eest ning ilmutab väetitele?
3. Kuidas saame praktilisel viisil aidata enda ümber olevatel inimestel, kes
oma koormatega maadlevad, Jeesuse juurde tulla ja rahu leida?
4. Mõtiskle veel mõiste üle „tasane ja südamedelt alandlik“. Kas see pole mitte
inimese enesehinnangule halb? Kas me ei peaks end mitte hästi tundma, eriti
siis, kui heitleme niikuinii ebakindlusega? Kuidas peaks rist ja see, mida rist
esindab, aitama meil mõista, mida mõtleb Jeesus „tasane ja alandlik“ olemise
all? See tähendab, miks on risti juures tasadus ja alandlikkus ainsad tõeliselt
kohased hoiakud?

Palvetada lakkamata

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Ning Cingi kaks tüdart tahtsid minna seitsmenda päeva adventistide kooli, kui nad põgenikena Myanmarist Ameerika Ühendriikidesse jõudsid.

Kaheksa-aastane Lun võttis selle palveteemaks ning palvetas selle pärast igal hommikul ja öhtul perekonnapäevuse ajal. „Palun, Jumal, aita meid,“ palvetas ta. „Me tahame minna adventistide kooli. Kui Sina tahad, saad Sa meid aidata.“ Nuam oli nelja-aastane ega olnud veel kooliküps, kuid see ei heidutanud teda. „Palun, Jumal, aita meid,“ palvetas ta.

Üksikema Ning soovis, et neil oleks uues kodulinna Georgia osariigis muud valikut peale riigikooli. Kuid tal polnud raha, et saata Lun adventistide kooli. Tal oli muidki probleeme. Ta ei osanud inglise keelt. Ta ei osanud autot juhtida. Tal polnud tööd. Siis algasid peavalud. Valu levis tema vasakusse käsivarde ja külge. Ta kaotas vasemast silmast nägemise.

Ning nuttis. Kuidas üldse oma tütarde eest hoolt kanda, vähe sellest, et nad adventkooli saata? Nuttes luges ta Piiblit ja palvetas. „Jumal, palun vasta mu palvele,“ ütles ta. „Tee mulle ime.“

Aeglaselt valu kadus ja nägemine taastus. Üks ladu pakkus Ningile tööd ja adventpastor viis ta autoga töövõtlusele. Kui ta tööl käima hakkas, võtsid kaastöölised ta maja eest auto peale ja töid hiljem koju tagasi. Siis õppis ta autot juhtima. Tema palk oli aga väike. Esimene kooliaasta lõppes ja Nuam oli küllalt vana, et hakata samuti sügisel koolis käima. Mõlemad tütreid palvetasid jätkuvalt. Kui uus kooliaasta algas, läksid mõlemad tüdrukud riigikooli. Nad jätkasid palvetamist.

„Jumal, palun aita meid,“ palvetas Lun. „Palun saada lahke rikas inimene, kes meie kooliraha maksaks. Me tahame koolis Piiblit õppida. Tahame Sind tunda.“

Kooliaastast oli kulunud kolm nädalat, kui helistas üks adventistist sõber. Kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetuse fond aitab katta tüdrukute õppemaksu adventkoolis. „Tüdrukud saavad järgmisest nädalast kooli minna,“ ütles sõber.

Luni rõõm oli ülevoolav. „Täna Sind, Jumal!“ hüüdis ta. „Sina suudad kõike teha. Sa kuulsid meie palveid. Me armastame Sind, Jumal. Me kiidame Sind.“

Nuam hakkas nutma. „Kas tõesti?“ küsis ta. „Kas Jumal vastas päriselt meie palvetele?“

Õed ärkasid oma esimesel koolipäeval varakult, kell pool kuus. Nad seisid õhinal akna juures ja ootasid koolibussi saabumist.

„Jumal on olnud minu ja mu pere jaoks tohutult hea,“ ütles Ning. „Ta hoolib meist ja armastab meid väga.“

Täname teid 2011. aastal antud kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetuse eest, mis aitab Ningi tütaradel adventkoolis käia. Käesoleva veerandaasta annetuse aitab taas lapspõgenikel omandada adventharidust Põhja-Ameerika Divisjonis. Täname, et teil on kavas heldelt annetada.

Rahu leidmine perekonnaringis

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: *1Ms 34. ptk; Hb 11:17–22; 5Ms 4:29; 1Jh 3:1, 2; 1Ms 39. ptk; Ef 6:1–13.*

Juhtsalm: „*Mu armsad, et te nüüd seda ette teate, siis olge valvsad, et teid ei kistaks kaasa kõlbluseta inimeste eksitustega ja te ei langetaks ära oma kindlalt aluselt. Kasvage meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse armus ja tundmises! Tema pärast olgu kirkus nüüd ja igaviku päevil! Aamen.*“ (2Pt 3:17, 18).

Noor mees silmitses hoolikalt silmapiiri. Siis lõpuks nägi ta neid. Ta oli juba mitu päeva oma vendi otsinud. Ligemale jõudes, lehvitades ja hüüdes ei oodanud teda aga kaugeltki soe vastuvõtt, vaid hoopis salkkond süngeid nägusid. Tegelikult tahtsid tema enda vennad ta tappa. Kui poleks olnud Ruubenit, olekski lugu siin lõppenud. Ruuben veenis ülejäänuid, et nad tal ainult kuue seljast kisuksid ja ta kuiva kaevu viskaksid. Hiljem tuli Juuda välja suurejoonelise plaaniga, kuidas temast vabaneda ja ühtlasi veidi raha teenida – müüme ta mööduvatele orjakaupmeestele.

Milline näide probleemsest perekonnast!

Elus saame paljut valida, kuid mitte perekonda. Mitte keegi meist ei ole täiuslik ja mitte kellelgi meist pole täiuslikku perekonda ega täiuslikke perekonnasuhteid. Mõnda meist on õnnistatud lapsevanemate, õdede-vendade ja teiste pereliikmetega, kes peegeldavad Jumala armastust, kuid paljud peavad leppima millegagi, mis on ideaalist väga kaugel. Peresuhted on sageli keerulised ja valusad, muudavad meid rahutuks, teevad meile haiget ja panevad meie õlule emotsionaalse koorma, millega me omakorda kaasinimestele raskusi tekitame.

Kuidas leida rahu Jumalas selles eluvaldkonnas? Sel nädalal võtame ette Joosepi ja tema perekonna loo, et näha Jumalat toomas tervenemist ja hingerahu halvasti toimivate perekonnasuhete kiuste.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 7. augustiks.

Joosep oli probleemsete peredega tuttav. Mured oli alguse saanud juba tema vana-vanavanematest, Aabrahamist ja Saarast. Kui Saara mõistis, et ta oli viljatu, veenis ta Aabrahami minema oma teenijanna Haagari juurde. Niipea, kui Haagar jäi lapseootele, algas rivaalitsemine. Sellises õhkkonnas üles kasvades viisid Ismael ja lisak pinge kumbki omaenda perekonda. Lisak laskis märgist mööda sellega, et eelistas Eesavit, ning Jaakob veetis oma elu, püüdes pälvida isa armastust ja lugupidamist. Hiljem peteti Jaakobit abielluma kahe õega, kes ei saanud omavahel läbi ja võistlesid laste sünnitamises, värvates isegi oma teenijannad Jaakobile lapsi ilmale kandma.

Loe üksikasjalikult 1Ms 34. peatükis kirjapandut. Millist tunde- ja suhtemõju kogu see juhtum perekonnale tervikuna ja noorele Joosepile avaldas?

Emadevaheline võistlemine kandus ilmselgelt üle ka nende lastele, kes kasvasid üles võitlusvalmitena. Noorte täiskasvanutena olid Joosepi vanemad vennad juba korraldanud Sekemi linna meestele veresauna. Vanim vend Ruuben ilmutas võimukust ja trotsi oma eaka isa suhtes sellega, et magas Raaheli teenijanna ja Jaakobi mitme lapse ema Billaga (1Ms 35:22). Samal ajal oli Joosepi vend Juuda eksikombel pidanud prostituudiks oma leseks jäänud miniat ja saanud lõpuks temaga kaksikud (1Ms 38. ptk).

Jaakob pani perekonnas olevatele pingetele hagu alla sellega, et eelistas ilmselgelt Joosepit, sest just temale andis isa hinnalise kirju kuue (1Ms 37:3). Kui üldse saab rääkida probleemsest perekonnast, siis selle usuisa perekond oli seda ilmselgelt.

Mida sa arvad, miks nimetatakse usukangelastena Hb 11:17–22 Aabrahami, lisakit ja Jaakobit, kuigi näeme nende segaseid perekonnasuhteid?

Jumala usutšempionid ei suuda sageli täita enda ja Jumala ootusi. Need mehed ei ole Hb 11. peatükis kirjas mitte segaste perekonnasuhete tõttu, vaid nende kiuste. Nad õppisid – sageli rängal viisil –, kuidas uskuda, armastada ja usaldada Jumalat, siis kui nad oma pereprobleemidega maadlesid.

Millised perekondlikud probleemid oled sina pärinud? Kuidas aitab enda allutamine Issandale ja Tema teedele seda mustrit murda, vähemalt tulevikus?

Joosep võtab endaga kaasa valu, keerulised suhted ja ängistuse, kui ta rändab Egiptuse poole, kus ta müüakse orjaks. Tegemist pole puhkusereisiga, vaid pisaraterohke teekonnaga.

„Joosep oli vangina teel Egiptusesse. Kui karavan võttis suuna lõunasse, Kaanani piiri poole, eristas nooruki silm kaugelt künkaid, mille vahel paiknesid tema isa telgid. Armsa isa üksildusele ja murele mõeldes nuttis ta kibedasti. Dotanis toimunu kerkis taas silme ette. Ta nägi vihaste vendade ähvardavaid pilke. Ta kuulis teravaid, solvavaid sõnu, millega nad olid vastanud ta anumi-sele. Südamevärinaga mõtles ta tulevikule. Milline muudatus! Õrna hoolitsuse all olnud pojast põlatud ja abituks orjaks! Mis saab temast võõral maal, kuhu ta oli teel? Mõneks ajaks valdas Joosepit kohutav õudus ja üksinduse äng...

Siis pöördusid ta mõtted isa Jumala poole. Lapsepõlvest peale oli teda õpetatud Jumalat austama ja armastama. Sageli oli ta kuulanud isa jutustust nägemusest tol korral, kui isa oli põgenikuna teel pagulusse... Kõik need hinnalised õpetused tulid nüüd elavalt meelde ja Joosep uskus, et tema isade Jumal oli ka tema Jumal. *Sel teekonnal tegi ta otsuse pühendada end täielikult Issandale ning ta palvetas, et Iisraeli Hoidja oleks temaga pagendusemaal.* – Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid“, lk 213, 214 (kaldkiri lisatud).

Osa kultuure rõhutab kogukonna osa enam kui üksikisikut, teised kultuurid aga kalduvad rõhutama üksikisiku osa enam kui kogukonna oma. Pühakirjas leiame küll nende vahel tasakaalu, kuid siin esitatakse selgesti kutse nii üksikisikute kui ka ühiselt Jumalale pühenduda. Joosep hakkab leidma rahu oma suhetes siis, kui ta langetab isikliku otsuse järgida Jumalat.

Mida õpetavad need salmid meile isikliku pühendumise vajadusest? (5Ms 4:29; Jos 24:15; 1Aj 16:11; Ps 14:2; Õp 8:10; Js 55:6).

Rahu leidmiseks tuleb meil igaühel langetada isiklik otsus juhinduda Jumalast. Isegi siis, kui meie eelkäijad olid usuhiiglased, ei anta usku ja vaimulikust edasi geenide kaudu. Pea meeles, et Jumalal on ainult lapsed, Tal pole lapselapsi.

Miks on tähtis iga päev – iga päeva igal hetkel – valida enda pühendamine Jumalale? Mis juhtub, kui sa seda ei tee?

Tõelise eneseväärtuse leidmine

Kui Joosep oli üldse hellitanud mingit lootust põgeneda ja leida tee koju tagasi, luhtus see Egiptusesse jõudmisel, kui ta müüdi ühe kuulsa inimese majapidamiseks. 1Ms 39:1 ütleb meile, et „egiptlane Pootifar, vaarao hoovkondlane, ihukaitsepealik, ostis tema ismaeliitidelt, kes olid ta sinna toonud“. Järsku oli noormees tõugatud uue võõra keele ja kultuuri sisse.

Meie enesehinnangu kujundamisel on meie perekond ja lähedased suhted ääretult tähtsad. Joosep oli kasvanud üles uskudes, et ta oli kuidagi eriline – kõige armsama naise vanim poeg (1Ms 29:18). Kahtlemata oli ta oma isa lemmik ning ainus, kes kandis nii ilusat mitmevärvilist kuube (1Ms 37:3, 4).

Aga kes ta nüüd oli? Ori, keegi, keda võis osta ja müüa. Vaata, kui kiiresti kogu tema olukord muutus. Vaata, kui kiiresti näis elu tema jaoks teise külje pöörvat.

On tõsi, et Joosep saab õppetunni, mida meil kõigil õppida tuleb. Kui sõltume kaasinimeste arvamusest selle kohta, kui väärtuslikud oleme, siis ootab meid ees palju raskusi ja oleme kohutavalt segaduses, sest mitte igaüks ei hinda meid sellena, kes me oleme või millised oleme. Meil on hoopiski vaja leida oma eneseväärikus selles, mida Jumal meist arvab – kuidas Jumal meid näeb – ja mitte rollides, mida praegu täidame.

Kuidas Jumal meist igaüht näeb? (Js 43:1, MI 3:17; Jh 1:2; Jh 15:15; Rm 8:14; 1Jh 3:1, 2).

Jumal vaatab meist igaüht läbi armuga toonitud prillide. Ta näeb suutlikkust, ilu ja talenti, mida meie ei suuda ettegi kujutada. Oli Ta ju valmis meie eest surema, et saaksime võimaluse saada kõigeks selleks, kelleks meid loodi. Kuigi rist näitab meie patust ja suurt hinda, mida meie lunastamine maksma läks, näitab rist ka meie suurt väärtust ja hinnalisust Jumala silmis. Olenemata sellest, mida kaasinimesed meist mõtlevad või mida me ise endast mõtleme, armastab Jumal meid ja otsib võimalust lunastada meid pattudest ning, enami veel, igavesest surmast, mida patud kaasa toovad.

Põhiküsimus on seega alati üks: Kuidas vastame Jumala armastusele, mis sai avalikuks Jeesusel Kristuses?

On palju rühmi ja üksikisikuid, kes käsivad meil armastada ennast sellisena, nagu oleme, ja võtavad meid kriitikata omaks. Miks on see tegelikult enesepeetus? Miks on oluline teada, et meie väärtus tuleb meist väljastpoolt, Temalt, kes meid lõi ja meie tõelist potentsiaali tunneb?

Suhete loomine Jumala viisil

Esialgu võtab Joosepi lugu Egiptuses hea suuna. Joosep on usaldanud ennast Jumala kättesse ja Jumal õnnistab Joosepit, kes tõuseb Pootifari majapidamises nii kõrgele kohale, nagu ta poleks osanud kujutledagi.

Millisel praktilisel viisil väljendusid Jumala õnnistused Joosepi elus? Millised on Joosepi suhted inimestega? Loe 1Ms 39:1–6.

Kuigi Joosep näib Pootifariga väga hästi läbi saavat ning tema suhted majas ja põllul töötavate inimeste vahel näivad sujuvat, siis tüli juba käärib. Keegi selles kodus on rahutu.

Millise suhte probleemiga seisab Joosep silmitsi? Mil moel valib ta sellega toime tulla? Loe 1Ms 39:7–10.

Joosepil tekib probleem Pootifari naisega. Võib-olla peaksime öeldu ümber sõnastama niimoodi: *Pootifari naisel on probleem*. Naine näeb kaasinimesi „asjadena“, millega võib manipuleerida ja mida kasutada. Ta tahab „kasutada“ Joosepit. „Joosep oli jumeakas ja ilusa välimusega,“ öeldakse tema kohta 1Ms 39:6. Piibel mainib harva inimeste füüsilisi omadusi, sest „inimene näeb, mis on silma ees, aga Issand näeb, mis on südames“ (1Sm 16:7). Antud juhul näib Joosepi hea välimus olevat pigem takistuseks kui abiks tema püüdlusele jääda laitmatuks ja ustavaks Jumala põhimõtetele.

Hoolimata selle kurja naise pealekäimisest teeb Joosep midagi pealtnäha endale kahjulikku. Ta rakendab piibellikud põhimõtted kõikidesse suhetesse – siinkohal suhtlemisse Pootifari naisega. Suhteid käsitlevad piibellikud põhimõtted ei ole ajast ja arust, nagu võib kinnitada igaüks, kes on patu tagajärgi oma nahal tunda saanud (ehk siis iga inimene).

Piibililugu juhib tähelepanu sellele, et tegemist pole ühekordse kiusatusega. Pootifari naine jälitab Joosepit ikka ja jälle (1Ms 39:10). Joosep püüab selgitada oma otsuse tagamaid (1Ms 39:8, 9), kuid näib, et see ei toimi.

Joosep mõistab, et tema ei saa ohjata kaasinimeste valikuid. Kuid tema otsustab elada, armastada ja kohelda enda ümber olevaid inimesi Jumalat austaval moel. Joosep on õppinud elama Jumala ligiolus. See tundmine aitab tal kiusatusele vastu seista.

Kas sa oled püüdnud rakendada piibellikud põhimõtted kõikidesse oma suhetesse, ka neisse, kus teine inimene ei „mängi õiglaselt“? Kuidas see õnnestus? Loe Mt 5:43–48. Miks on tähtis niimoodi elada?

Olles seda lugu (1Ms 39:11–20) lugenud, teame, et Joosep kannatab oma põhimõttekindla otsuse pärast. Ta heidetakse vanglasse. Pootifari eraomandina oleks Joosepi võinud kohapeal tappa, küsimusi esitamata. Ilmselt ei uskunud Pootifar oma naist, kuid pidi oma maine nimel midagi ette võtma. Ja vaatamata kohutavale olukorrale ütleb Pühakiri: „Issand oli Joosepiga“ (1Ms 39:21).

Elu planeedil Maa ei ole õiglane. Hea ei pälvi alati tasu ja kuri ei saa alati kohe karistatud. Ometi on siin natuke häid uudiseid: Joosepil oli isegi vanglas rahu, sest Jumal oli temaga. Ta võinuks vanglas mõlgutada mõtteid oma olukorra ebaõigluse üle, tõmbuda endasse ja isegi Jumalast loobuda.

Mida Joosep vanglas olles teeb? Kuidas ta suhtub ümbritsevatesse inimestesse? Loe 1Ms 39:21–40:22.

Vanglas teeb Joosep tööd sellega, mis tal päriselt on, mitte ei oota ideaali. Ta loob võrgustiku; ta aitab kaasinimesi, kuigi suhted vanglas olid kaugel ideaalist, mida ta soovinuks. Ja ta ei pea ennast liiga heaks, et abi paluda ja end haavata-vaks muuta. Ta palub joogikallajalt abi, kui tolle unenäo tõlgendab.

Millised on suhted suures plaanis, mille Paulus toob esile Ef 6:1–13?

Meie suhted peegeldavad miniatuuris suurt võitlust Jumala ja Saatana vahel, mis on juba palju ajastuid möllanud. See tähendab, et *täiuslikke suhteid ei ole*. Iga suhe peab suunduma kasvu poole ning Saatanal on huvi kasutada kõiki meie suhteid – eriti meile kõige lähedasemaid – enda kasuks, et kahjustada ja nurjata Jumala tahet meie elus. Oleme tänulikud, et meid pole jäetud oma-pead neid võitlusi võitlema. Jumala Sõnas on kehtestatud põhimõtted meie suhete jaoks ning Tema töotus anda meile tarkust (Jk 1:5) kandub üle ka meie suhetesse. Ja nii, nagu Ta oli Joosepiga, töötab Ta olla meiega, kui meie suhted osutuvad keerukaks.

Mõtle Jumala töotusele Jk 1:5 ning võta hetkeks aega, et palvetada tarkuse pärast oma suhetes. Kuidas saad olla avatud Püha Vaimu öeldule siis, kui sa nende inimestega suhtled?

Reede, 6. august

Toetav mõte: Ellen White kirjutab Joosepi ja Pootifari naise loo kontekstis: „Siin on eeskuju kõikidele põlvkondadele, kes veel maa peal elavad... Jumal on alati kohal viibiv abi ja Tema Vaim on kilp. Võidakse küll olla ümbritsetud kõige karmimate kiusatustega, kuid on olemas jõuallikas, mida kasutada ja mille abil vastupanu osutada. Kuivõrd äge oli kallaletung Joosepi moraalile. See tuli mõjualalt, mis viib kõige tõenäolisemalt eksiteele. Ometi sai sellele viivitamata ja kindlalt vastu seista... Ta oli pannud oma hea nime ja elus taotletavad eesmärgid Jumala kätte. Ja kuigi tal tuli mõnda aega taluda viletsust, mis valmistas teda ette täitma tähtsat ametit, valvas Jumal turvaliselt mainet, mida kuri süüdistaja mustas, ning laskis sellel heal ajal särada. Jumal muutis vanglagi teeks kõrgusesse. Voorus toob ajapikku oma tasu. Kilbiks, mis kattis Joosepi südant, oli jumalakartus, mis pani ta olema ustav ja õige oma peremehe vastu ning truu Jumalale. Ta ei sallinud tänamatust, mis pannuks ta kuritarvitama peremehe usaldust, kuigi peremees poleks pruukinud juhtunust kunagi teada saada.“ – Ellen G. White, „The Spirit of Prophecy“, 1. kd, lk 132.

Arutelüküsimused:

1. Meid ei aita oma suhetes rahu leida nimekristlaseks või kultuuradventistiks olemine. Mis vahe on „kultuuradventisti“ ja tõelise uskliku vahel?
2. Õde X on äsja kogudusega ühinenud. Ta on abielus mitteusklikuga. Ta armastab oma abikaasat, kuid mees ei armasta muutusi, mida ta naises näeb. Millist nõu sa oma uuele koguduseliikmele Piibli põhimõtete kohaselt annaksid?
3. Vene kirjanik Lev Tolstoi kirjutas: „Kõik õnnelikud perekonnad on sarnased; iga õnnetu perekond on õnnetu omamoodi.“ Kõik perekonnad kannatavad mingisuguste probleemide all, sest nad koosnevad patustest inimestest, kellest igaüks toob oma mured perekonnasuhtesse. Kuidas saab igaüks meist püüda Jumala armust järgida piibellikke põhimõtteid armastuse, andestamise, koormakandmise ja muu taolise kohta, et kuidagi oma perekonnasuhteid parandada?
4. Nii paljud inimesed on kogenud, kuidas neil ja nende perekonnal läheb kõik hästi, kuid siis äkki, ootamatult, tabab neid tragöödia. Miks on sellisel ajal väga tähtis klammerduda usu külge ja Jumala Sõna töotuste külge? Miks on tähtis teha just heal ajal vaimulikke ettevalmistusi halva aja jaoks?

Palve 100 dollari pärast

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Kahesateistkümnenda aastane kolledžiõpilane Roman Cardwell palvetas enne koduuksest välja astumist lihtsa palve. Ta elas Salemis Oregoni osariigis USA-s.

„Jumal, kui sa annad mulle 100 dollarit, siis ma ostan kodutute jaoks vajalikku,“ palvetas ta.

Täisajaga õppival keevitaja-õpilasel Romanil ei olnud kuigi palju raha. Ta ei rääkinud oma hommikusest palvest mitte kellelegi.

Samal õhtupoolikul sõitis ta supermarketisse, võttis tühja ostukäru ning hakkas sellega vahekäiku pidi liikuma. Võtnud riulist kotitäie vesikringleid, pani ta kotikese kärru. Seejärel võttis ta pütikese toorjuustu, mida kringlitega süüa.

Siis langes ta pilk alla. Ta silmad läksid üllatusest suureks. Ostukäru lebas kokkumurtud 100dollariline. Ta pilgutas silmi ja võttis raha enda kätte. Risti üle rahatahe oli kirjutatud sõna „Benny“.

„Benny“ on Salemis omamoodi kuulus sõna. Aastaid on olnud nii, et keegi Benny-nimeline on käinud kohalikes poodides ja vargsi poetanud 100dollarilisi rahatahti ostukärudesse, rahakottidesse või pannud raha kauba kõrvale riulile. Tundmatu heategija kirjutab rahale alati nime „Benny“ ning usutakse, et „Benny“ on sel viisil annetanud 50 000 dollarit.

Niipea, kui Roman supermarketist välja astus, helistas ta isale, et rääkida vaiksest palvest ja ootamatust vastusest.

„Mida kodutud kõige enam vajavad?“ küsis Roman. „Tahan nüüd nende jaoks sisseoste teha.“

Tema isa Dale Cardwell poleks saanud õnnelikum ollagi. Ta on pastor Salemis asuvas seitsmenda päeva adventistide koguduses nimega Pahupidi Teenistus, kuhu kuulub rohkem koduta inimesi kui neid, kellel on kodu.

„Näeme iga päev imesid, kui tegutseme jõukude, kodutute ja tõsiselt raskustesse sattunud inimeste heaks,“ ütles ta ühes usutluses.

Dale'il on Jumalale palju küsimusi oma poja palve märkimisväärse vastuse kohta. Kes pani ostukärusse raha? Miks valis Roman just selle käru? Kas Jumal rääkis palvest „Bennyle“? Mis saanuks siis, kui Roman palunuks 1000 dollarit? Mis saab siis, kui me kõik esitame Jumalale omakasupüüdmatud palveid?

Jaakobuse 4:2–3 ütleb: „Teil ei ole, sest te ei palu. Te palute, aga ei saa, sest te palute halva jaoks, tahtes seda kulutada oma lõbudeks.“

Samal ajal, kui Roman ja ta isa abistavad tõrjutud ühiskonnaliikmeid Salemis, aitab osa käesoleva veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest üht tõrjutud ühiskonnagruppi – pagulasi – kogu Põhja-Ameerika Divisjonis. Sina saad olla „Benny“ ja anda helde panuse.

Rahu, suhted ja paranemine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: *IMs 42:7–20; Mt 25:41–46; IMs 42:21–24; IMs 45:1–15; Lk 23:34; IMs 50:15–21.*

Juhtsalm: „*Aga nüüd ärge kurvastage ja ärgu süttigu teil isekeskis viha, et müüsite mind siia, sest teie elu säilitamiseks läkitas Jumal mind eele*“ (*IMs 45:5*).

Üht meest süüdistati seksuaalkuriteos ühe naise vastu. Naine tuvastas mehe politseijaoskonnas ära. Kuigi tõendusmaterjal seadis mehe süü kahtluse alla, oli naine painedumatu, et mees, kellele anname siinkohal nimeks Johnny, oli süüdlane.

Ja nii läks Johnny vanglasse, kus ta vireles 14 aastat kuriteo eest, mida ta polnud sooritanud. Alles siis, kui DNA-proov ta vabastas, sai naine, varjunimega Joan, aru, et oli teinud kohutava vea.

Kui Johnny vabastati, tahtis Joan temaga kohtuda. Mida teeb mees, kes on nii palju kannatanud, kui ta seisab silmitsi naisega, kes tema elu mitmeks aastaks ära rikkus?

Naine oli ühes toas ja ootas mehe tulekut. Kui mees tuli ja nad teineteisele silma vaatasid, hakkasid Joanil pisarad voolama.

„Johnny lihtsalt kummardus ettepoole ja võttis mu käed pihku, vaatas mulle otsa ja ütles: „Ma annan sulle andeks.“ Ma ei suutnud seda uskuda. Siin oli mees, keda ma olin vihanud ja kelle surma olin ihanud. Ja nüüd oli ta siin ning ütles mulle, kes ma olin temaga nii valesti käitunud, et ta annab mulle andeks? Alles siis hakkasin ma aru saama, mis see arm üldse on. Ja alles siis hakkasin ma paranema ning sain tõeliselt rahu.“

Käesoleval nädalal vaatleme andeksandmist ja seda, mida saab andestus rahutu inimsüdamega teha.

Selle nädala õppetüki õppides valmistud hingamispäevaks, 14. augustiks.

Lõpuks lähevad asjad Joosepi jaoks suuresti õiges suunas. Vähe sellest, et ta vabaneb vanglast, saab temast Egiptuse peaminister, pärast seda, kui ta seletab ära vaarao unenäod (1Ms 41. ptk). Ta on abielus ja tal on kaks last (1Ms 41:50–52). Egiptuse viljaaidad on täis ning on alanud ettekuulutatud nälgahäda. Ja siis, ühel päeval, ilmuvad Egiptusesse Joosepi vennad.

Loe Joosepi ja tema vendade esimesest kohtumisest 1Ms 42:7–20. Miks nii keerukas sündmustik? Mida tahtis Joosep sellel esimesel kohtumisel teha?

Joosepi käes on võim ja ta võiks oma vendadele kätte maksta, ilma et peaks end õigustama. Kuid kättemaksu asemel tunneb Joosep muret kodus olevate pereliikmete pärast. Ta on mures oma isa pärast. On ta veel elus või on see probleemne perekond jäänud ilma perepeata? Ja kuidas läheb tema vennal Benjaminil? Oma isa silmarõõmuna oli Benjamin nüüd samal kohal, kus Joosep oli olnud. Kas vennad olid oma ähvardava armukadeduse Benjaminile üle kandnud? Joosep on olukorras, kus ta saab tähelepanu pöörata oma perekonna kaitsetutele liikmetele, ja ta teeb seda.

Piibellike põhimõtete praktiseerimine oma suhetes ei tähenda, et saaksime kunagi väärkohtlemisega leppida või peaksime seda tegema. Igaüks meist on Jumala silmis kallihinnaline. Jeesus tasus ristil meie igaühe eest ülima hinna.

Miks võtab Jeesus kaasinimeste väärkohtlemist või eiramist väga isiklikult? Loe Mt 25:41–46.

Jeesus on meid kõiki ostnud ome vere hinnaga ja õiguslikult oleme kõik Tema omad. Igaüks, kes teeb teistele kurja, ründab Jeesusele kuuluvat.

Seksuaalne ärakasutamine ja emotsionaalne ning füüsiline vägivald ei ole iialgi perekonnaelu osa. Tegemist pole pere eraasjaga, mis tuleb omakeskis lahendada. Sellisel juhul on vaja välist abi ja sekkumist. Kui sind või kedagi su perest on väärkoheldud, otsi palun abi usaldusväärsetl asjatundjalt.

Milliseid piibellikke põhimõtteid on sul vaja rakendada mis tahes keerulistes peresuhetes, milles praegu oled?

Joosep oli oma vendadele andeks andnud. Me ei tea täpselt, millal Joosep neile andestas, kuid ilmselgelt kaua enne seda, kui nad kohale ilmusid. Küllap poleks Joosep Egiptuses üldse nii hästi hakkama saanud, kui ta ei oleks andeks andnud, sest vägagi tõenäoliselt oleksid viha ja kibedus tal hinge seest söönud ning tema suhteid Issandaga kahjustanud.

Mitu uuringut väärkohtlemise üle elanud inimeste kohta on tõstnud esile tõsiasja, et isegi kõige hullemini kannatanud ohvrite jaoks oli paranemise ja oma eluga edasimineku põhiteguriks andestamine. Andeks andmata jääme ohvriteks. Andestamine puudutab meid rohkem kui kurja teinud isikut või isikuid.

Kuigi Joosep on oma vendadele andeks andnud, ei ole ta nõus jätkama peresuhteid sealt, kuhu need temast jäid; see tähendab kuivast kaevust Dotanis. Ta peab nägema, kas midagi on muutunud.

Mida Joosep pealt kuulas? Loe 1Ms 42:21–24. Mida ta vendadelt teada sai?

Kogu suhtlemine toimub tõlgi vahendusel ja seepärast ei tea Joosepi vennad, et ta saab neist aru. Joosep kuuleb oma vendade pihtimist. Vennad olid mõelnud, et Joosepist vabanemisega ei pea nad enam kartma, et ta neist isale kõik ära räägib. Nad mõtlesid, et neid ei ohusta enam tema unenäod ja nad ei näe teda enam isa lemmiku rollis. Kuid rahu asemel oli neid kõigi möödunud aastate jooksul nuhelnud süüdi olev südametunnistus. Nende tegu oli viinud neilt rahu ning neid halvas hirm Jumala kättemaksu ees. Joosep tunneb tege-likult nende kannatustele kaasa. Ta nutab nende pärast.

Joosep teab, et nälg vältab veel mõne aasta, ja nii nõuab ta, et järgmisel korral vilja ostma tulles võtaksid vennad endaga kaasa Benjaminini (1Ms 42:20). Samuti võtab ta Siimeoni pantvangi (1Ms 42:24).

Olles näinud, et Benjamin on elus, korraldab Joosep pidusöögi, kus ta eelstab ilmselgelt Benjaminini (1Ms 43:34), et näha, kas vanad kadedusemustrid on veel alles. Vennad ei ilmuta märkigi kadedusest, kuid Joosep teab, kui salakavalad nad võivad olla. Nad tõmbasid ju ninapidi tervet linna (1Ms 34:13) ja päris kindlasti arvab ta, et nad valetasid isale tema saatuse kohta (1Ms 37:31–34). Nii võtab ta ette veel ühe suure katse. (Vaata 1Ms 44. ptk.)

Loe 1Ms 45:1–15. Mida räägib toimunu sellest, kuidas Joosep suhtus oma vendadesse ja neile andestamise? Millise õppetunni saame sellest loost enda jaoks?

Andestada ja unustada?

Andestamist on kirjeldatud valmisolekuna loobuda oma õigusest pahameelele, hukkamõistule ja kättemaksule õigusrikkuja või -rikkujate vastu, kes toimisid ebaõiglaselt. Pereterapeut Marilyn Armour, kes töötas holokausti üle elanud inimestega, et välja selgitada, kuidas olid ellujääjad juhtunud enda jaoks mõtestanud, kirjutab: „Andestamine on põhiolemuselt ohvri tahtlik tegu. See ei juhtu kuidagi iseenesest.“

Andeks andmine ei tähenda tagajärgede puudumist. Andeks andmine ei tähenda, et peaksime laskma ahistajal oma väärkohtlemist jätkata. Andeks andmine tähendab hoopis seda, et pöördume oma pahameele ja kättemaksuihaga Jumala poole. Kui me nii ei tee, muudab viha, kibedus, vimm ja vihkamine selle, mida inimesed meile tegid, veel hullemaks.

Mida teeb teistele andestamine meiega? Mõtle Mt 18:21–35 peale.

Kahtlemata on andestama õppides väga tähtis aru saada, mida Kristus meile on andeks andnud. Oleme kõik pattu teinud, mitte üksnes kaasinimeste, vaid ka Jumala vastu.

Iga patt on tõepoolest patt meie Issanda ja Looja vastu ning ometi saame Jeesuses taotleda täielikku pattude andestust. Mitte sellepärast, nagu väärk-sime seda – me ei vääri –, vaid ainult selle tõttu, et Jumal on meile armuline. Kui adume kord seda püha tõde, kui see andestus saab kord meie omaks, kui kogeme kord ise Jumala andeksanni tõelisust, saame hakata lahti laskma ja kaasinimestele andeks andma. Me ei anna andeks mitte sellepärast, et kaasini-mesed seda väärksid, vaid sellepärast, et oleme ise Jumalalt andeks saanud ja vajame andestust. Lisaks, kui sageli me ise andestust väärime?

Nagu näeme, annab Joosep perekonnasuhete parandamiseks veel ühe võimaluse. Ta ei pea seejuures viha ega lange tagasi selle juurde, mis juhtus minevikus.

On peaaegu võimatu perekonnana uuesti alustada, kui meist igaühel on saanud asjatundjad selles, kuidas üksteisele kõige paremini haiget teha. Joosep ei toimi aga nii. Näib, et ta tahab mineviku seljataha jätta ning liikuda edasi armastuses ja omaks võtmises. Kui Joosepil olnuks teistsugune suhtumine, oleks sellel lool teistsugune lõpp, mis poleks sugugi õnnelik.

„Õndsad on need, kelle ülekohus on andeks antud ja kelle patud on kinni kaetud. Õnnis on mees, kelle pattu Issand ei arvesta“ (Rm 4:7, 8). Mida on Jeesus meile Pauluse sõnade kohaselt andnud ja kuidas peaks see suurepärase töötus mõjutama meie käitumist nendega, kes on meile haiget teinud?

Selleks, et andeks anda, tuleb mul tunnistada, et olen haiget saanud. Seda võib olla raske teha, kuna kaldume mõnikord oma tundeid pigem maha matma kui läbi töötama. Jumala ees on hea tunnistada ebakristlikku pahameelt ja lausa viha. Näeme, et psalmides väljendatakse seda tihtilugu. Võin Jumalale julgelt rääkida, et mulle ei meeldinud see, mis juhtus ja kuidas mind koheldi, ning et see teeb mind kurvaks või vihaseks või mõlemat korraga.

Joosepi loos näeme, et Joosep nutab, kui ta vendi taas näeb, ja leevendab seega mõnd tunnet oma minevikust.

Mida räägib lause, mille Jeesus ristil olles ütles, andeks andmise paraja aja kohta? Loe Lk 23:34.

Jeesus ei oodanud, et meie paluksime esmalt andeks. Meil pole vaja oodata, et meile kurja teinud inimene meilt andeks paluks. Saame teistele andeks anda ilma selleta, et nemad meie andestuse vastu võtaks.

Mida õpetavad Lk 6:28 ja Mt 5:44 suhtumisest inimestesse, kes meile haiget teevad?

Andeks andmine, nagu armastuski, algab pigem valikust kui tundest. Saame otsustada andeks anda isegi juhul, kui meie emotsioonid selle otsusega ei nõustu. Jumal teab, et oma jõuga on sellist otsust võimatu teha, kuid „Jumala käes on kõik võimalik“ (Mk 10:27). Just sellepärast kästakse meil palvetada nende pärast, kes meile haiget on teinud. Mõnel juhul võib inimene olla juba surnud, kuid saame ikkagi palvetada, et suudaksime talle andeks anda.

Kahtlemata ei ole andestamine alati kerge. Tehtud valu ja kahju võivad olla laastavad, teha meile haiget, halvata ja murda meid. Paranemine tuleb juhul, kui lubame sel tulla, kuid kibedust, viha ja pahameelt endas hoides muutub paranemine palju raskemaks, kui mitte päris võimatuks.

Rist on parim näide sellest, mida läks Jumalale maksma meile andeks andmine. Kui Issand tegi seda meie pärast, ehkki Ta teadis, et väga paljud hülgavad Ta ikkagi, siis võime meiegi päris kindlasti õppida andeks andma.

Kellele on sinul vaja andeks anda – kui mitte tolle inimese pärast, siis enda pärast?

Lõpuks jõuab Joosepi perekond Egiptusesse. Perekonnas ei ole enam süngeid saladusi. Siis, kui vennad selgitasid oma isale, et poeg, keda isa arvas tapeitud olevat, on nüüd Egiptuse peaminister, pidid nad üles tunnistama, et müüsid Joosepi maha.

Kuigi alati ei pruugi olla võimalik või tark sidemeid uuendada, ei tähenda see, et me ei saaks andeks anda. Me ei pruugi suuta endale kurja teinud inimest kallistada või temaga koos nutta, kuid võime tahta oma andestuse välja öelda suusõnal või kirja teel. Ja siis on aeg valust võimalikult suurel määral lahti lasta. Natuke valu jääb vististi alatiseks, kuid oleme vähemalt paranemise teel.

Loe 1Ms 50:15–21. Mille pärast Joosepi vennad muretsesid ja miks nad selle pärast muretsesid? Mida see hirm neist rääkis?

Joosepi vennad olid elanud Egiptuses seitseteist aastat (1Ms 47:28) ja ometi, kui Jaakob suri, kartsid nad, et Joosep maksab nüüd kätte. Nad tajusid taas, kui palju nad Joosepile haiget olid teinud. Joosep kinnitas neile nüüd uuesti, kui isa oli surnud, et on neile andeks andnud. Selle otsuse värskendamine oli tõenäoliselt hea nii Joosepi kui ka tema vendade jaoks.

Kui haav on sügav, tuleb meil tõenäoliselt palju kordi andeks anda. Kui mälestused tehtud halvast meelde tulevad, on meil vaja otsekohe palves Jumala juurde minna ning langetada uuesti otsus andeks anda.

Loe 1Ms 50:20. Kuidas aitab see salm vähemalt osaliselt selgitada Joosepi valmidust andestada oma vendadele tema vastu tehtud patt?

Joosep uskus kindlalt, et tema elu oli osa Jumala suurest plaanist päästa tollal tuntud maailm näljahädast ning aidata seejärel tema perekonnal täita Jumala tõotus saada suureks rahvaks. Joosepil aitas andeks anda teadmine, et Jumal oli valitsenud ka tema vendade kurjade plaanide üle, toomaks sellest esile hea.

Joosepi lool on õnnelik lõpp. Kuidas reageerime siis, kui lugu nii õnnelikult ei lõppe? Või kas saab väita (pikemas plaanis), et patu ja suure võitluse lõpp, mil kõik probleemid lahenduse saavad, ongi õnnelik lõpp? Kuidas aitab see lootus meil toime tulla mitte nii ideaalsete lõppudega?

Reede, 13. august

Toetav mõte: „Nii nagu Joosepi vennad müüsid ta paganatele, nii müüs Kristuse üks jünger Kristuse kibedaimatele vaenlastele. Joosepit süüdistati väärtalt ja ta heideti vanglasse vooreslikkuse pärast. Kristust põlati seetõttu, et Tema õiglane, ennastsalgav elu oli pidevaks etteheiteks patule. Ehkki Ta polnud milleski süüdi, mõisteti Ta valetunnistuse põhjal hukka. Joosepi kannatlikkus ebaõigluses ja andustusvalmidus ning õilsus halba teinud vendade vastu kujutab tabavalt Lunastaja pikka meelt õelate inimeste suhtes ja andestamist nii mõrvaritele kui ka kõigile neile, kes tulevad Tema juurde oma patte tunnistades ja andestust otsides.“ – Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid“, lk 239, 240.

„Miski ei saa õigustada mitteandestavat vaimesust. See, kes ei ilmuta teiste suhtes halastust, näitab, et ta ise ei ole Jumala andestavast armust osa saanud. Jumala andustus tõmbab eksija südame Piiritu Armastuse õilsa südame juurde. Jumaliku kaastunde hoovus voogab patuse hinge ja sealt teiste hingedesse, Õrnus ja halastus, mida ilmutab Kristus oma kallis elus, paistab nende elust, kes saavad Tema armu jagajateks.“ – Ellen G. White, „Kristuse tähendamissõnad“, lk 251.

Arutelüküsimused:

1. Keegi ütles kord: „Andestamata jätta on just nagu mürki juua lootuses, et teine inimene sellest sureb.“ Mida see lause tähendab?
2. Mis oli kõigi Joosepi üksikasjalike plaanide eesmärk enne, kui ta oma isiku avalikustas? Mida see tema ja ta vendade jaoks tegi?
3. Joosepi kojaülem pidi osalema mõningates plaanides, mis Joosepi vendi puudutasid (nt 1Ms 44:1–12). Kuidas mõjutab andestamise kogemine lihtsalt kõrvalseisjaid?
4. „Jumal ei juhi oma lapsi kunagi teisiti, kui nad sooviksid, et Ta neid juhiks, kui nad näeksid lõppu algusest ja mõistaksid seda aulist eesmärki, mida nad Tema kaastöölistena täidavad.“ – Ellen G. White, „Ajastute igatsus“, lk 2245, 225. Mõttele enda elule, kui sa seda lauset loed. Kuidas aitab siinöeldu mõistmine sul hakkama saada paljude katsumuste ja heitlustega, millega rinda pistad?

Valmistu kohtuma oma Jumalaga

Loo on kirjutanud Jessica Cebuhar Atwell.

Mu kuueaastane poeg astus Bangkokis, Tais minu juurde. „Ema, ma tahaksin inimestele kutseid jagada,“ ütles ta. Pärast mõningast küsitlemist sain aru, et ta tahtis jagada väikesi taikeelseid traktaate pealkirjaga „Armastuskiri Jeesuselt“. Mu süda jättis rõõmust löögi vahele, kui taipasin, et mu pisipoiss tahtis levitada oma armastust Jeesusesse. Kuid reede ei tundunud olevat selleks parim päev. COVID-19 pandeemia hoidis inimesi siseruumides. Lisaks sellele tegin ma ettevalmistusi hingamispäevaks.

Hingamispäevase hommikupalvuse ajal tuli mulle Asheri palve meelde ja tundsin, et peaksin ta traktaatidega välja viima. Aga ma ei teinud seda.

Sellel pärestlõunal ja öhtul vaatasin ühe sõbraga koos hingamispäevaseid jutlusi. Üks jutlustaja lõpetas oma kõne üleskutsega Ellen White'i sulest: „Inimestena, kes usume Kristuse peatset tulekut, on meil edastada sõnum: „Valmistu kohtuma oma Jumalat!“ (Am 4:12).“ See lause pärineb raamatust „Evangeeliumi teenrid“, lk 52. „Just seda tahan ma Tai inimestele öelda!“ mõtlesin ma.

Pühapäeva hommikul avasin ma EGW kirjutiste veebirakenduse, et lugeda hommikvalvet. Arva ära, mida ma lugesin? Katkendit, milles oli kirjakoht Am 4:12: „Valmistu kohtuma oma Jumalat!“ See löikas mulle südamesse.

Hommikusöögilauas vaatas Asher mulle ootavalt otsa. Ma lubasin, et ta saab igal juhul kutseid jagada. Pärast seda, kui ta oli pähe õppinud Am 4:12 tai keeles, lahkusime kodunt.

Minu abikaasa Brian ja mina pidime jagama värsket pagaritöökojast saabunud leiba linna mõjukeskuses, mida olime aidanud rajada pärast USAst Washingtoni osariigist saabumist 2014. aastal. Tavaliselt sõidab Asher sel ajal, kui me leiba jagame, oma jalgrattaga, kuid nüüd teatas ta, et on väga hõivatud.

„Ma käin ringi ja jagan kõik need ära,“ ütles Asher traktaatidele osutades.

Hakkasime sammuma 1,6 kilomeetri pikkust teed ühe naabrini, kes oli leiba tellinud. Asher läks igapähe juurde, keda ta nägi. „Valmistu kohtuma oma Jumalat!“ hüüatas ta tai keeles ja ulatas möödujale traktaadi. Vaatamata COVID-19-le ei keeldunud keegi seda õhinas poisilt vastu võtmast.

Kui me kaks tundi hiljem koju jõudsime, oli poiss õnnejoovastuses. Ta oli ära jaganud 100 traktaati. „Ma tahan seda iga päev teha!“ teatas ta naeratades.

Jumal tahab tööpoolest, et Bangkoki linna elanikud – ja inimesed teistes maailma suurlinnades – valmistuksid. „Inimestena, kes usume Kristuse peatset tulekut, on meil edastada sõnum: „Valmistu kohtuma oma Jumalat!““

See lugu illustreerib seitsmenda päeva adventistide koguduse strateegilise plaani „Mina lähen“ põhiosa: „Suurendada jätkuvalt koguduseliikmete arvu, kes osalevad nii isiklikus evangeeliumitöös kui ka avalikel evangeelsetel ettevõtmistel kõikide liikmete kaasatuse nimel“ (KPI 1.1). Rohkemat saad strateegilise plaani kohta teada aadressilt IWillGo2020.org.

Vaba puhkama

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mk 2:1–12; 1Kn 18. ptk; 1Kn 19:1–8; Mt 5:1–3; Js 53:4–6; 2Kn 2:11.

Juhtsalm: „*Issand on mu valgus ja mu pääste, keda ma peaksin kartma? Issand on mu elu võimas kaitse, kelle ees ma peaksin väri-sema?*“ (Ps 27:1).

Palju inimesi, keda Jeesus oma maapealse teenistuse ajal kohtas, olid haiged, mõnikord lausa surmahaiged. Nad püüdsid jõuda Jeesuseni, et terveneda ja oma kannatustest rahu saada. Ja nad said seda alati.

Mõnikord ütles Ta ainult sõna ja nad paranesid täielikult. Mõnikord puudutas Ta haiget ja haige sai imeliselt terveks. Mõnikord saatis Ta inimesed teele ning tervenemine toimus teel olles. Jeesus tegi terveks mehi, naisi, lapsi, juute, mittejuute, rikkaid inimesi ning vaeseid ja vähenõudlikke. Isegi halvimas seisus pidalitõbised ja pimedad ei jäänud Tema käeulatusest välja. Jah, Ta parandas ka kõige hullemast „haigusest“ – surmast.

Sellel nädalal vaatleme kaht väga erinevat tervistamisnäidet. Ühel juhul oli kannataja nii haige, et ei suutnud ise Jeesuse juurde tulla. Tema sümptomid olid igale inimesele selgesti nähtavad. Teisel juhul ei olnud sümptomid silmaga nähtavad. Mõlemal juhul saadi terveks Jumala valitud ajal ja viisil.

Kui uurime valust ja kannatustest rahu saamise teemat, siis mõtiskleme ka küsimuse üle, mida igaüks meist on mõnikord oma usuteel kogunud. Mis saab siis, kui palvetele tervenemise pärast ei vastata?

Kuidas leida siis rahu?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 21. augustiks.

Kui meil üldse kunagi on puhkust vaja, siis kindlasti sel ajal, kui oleme haiged. Vajame füüsilist puhkust, et meie keha saaks immuunsüsteemi toetada.

Ja tihtipeale vajame ka vaimset, hingelist puhkust. Mõnikord tabab meid haigus, mis otseselt elu ei ohusta, näiteks nohu või migreen. Lebame maas ja püüame mitte mõelda kõigele sellele, mida peaksime tegema, kuid lihtsalt ei saa.

Mõnikord, kui on tegemist võimaliku ohuga elule, oleme voodis ärkvel ja muretseme, millised võivad olla meditsiiniuuringute vastused. Ning siis hakkame sageli mõtlema, miks nii juhtus. Kas ebatervislik eluviis on meid lõpuks kinni nabinud? Kas 20 aastat tagasi tarvitatud ravimid on seda mõjutanud? On seda teinud lisakilod, mida meie keha on viimased aastad kaasas kandnud? Kas Jumal karistab meid mõne salapatu eest, mida keegi teine ei tea?

Loe Mk 2:1–4. Mis siin toimus?

Selles loos oli halvatud mehe puhul tegemist väga ilmse haigusjuhuga. Raamatust „Ajastute igatsus“ (lk 267–271) saame teada tausta. Halvatu oli teinud midagi, mille üle ta kuigi uhke polnud. Tema patune elu tõi kaasa haiguse ning vaimulikud asjatundjad panid kokku põhjuse ja tagajärje. Ta oli selle haiguse endale oma pattudega kaela tõmmanud ning see ei olnud ravitav.

Selline hoiak on vägagi tüüpiline. Sageli paistab meil olevat tung välja selgitada, *kes seda tegi*. Kui on sooritatud mingisugune kuritegu, peab keegi selle kinni maksma. Kui on toimunud õnnetus, tuleb keegi kohtusse kaevata. Kuid süüdistuse määramine ei too haigele tervist ega kooskõla iseendaga.

Jumala algses plaanis polnud kohta valul, haigusel ega kannatusel. Põdurus tuli sellele planeedile alles koos patu sissetungiga. Just seepärast annab Jumal meile juhiseid tervise hoidmiseks – et võiksime praegu tunda rõõmu kvaliteetsemast elust. Kuid nii kaua, kui oleme selles patuhaiges maailmas, ei ole tervis meile alati tagatud, ükskõik kui hoolikalt me tervisepõhimõtteid järgime.

Hea uudis on see, et Jumal saab anda meile rahu, olgu me terved või haiged; olgu meie haigus oma tegevuse tagajärg või kellegi teise tegematajätmine, meie geenidest tingitud või patuses maailmas elamise kõrvalsaadus. Jumal teab, kuidas meile rahu anda.

Kui keegi haigeks jääb, ei ole hea hakata süüd leidma. Samas, miks on mõnel juhul haiguse põhjustest aru saamine väga oluline samm paranemise ja taastumise suunas?

Halvatu oli Jeesuse juurde alla lastud ja kõigi silmad olid pööratud Jeesusele. Kas Ta otsustab ilmselgelt patuse inimese terveks teha? Kas Ta lausub haigust noomiva sõna?

Kuidas käitub Jeesus halvatu tervendamisel? Mida Ta kõigepealt halvatu heaks teeb? Loe Mk 2:5–12.

Kuna me pole haigusest sageli teadlikud enne, kui haigusnähte märkame, on haigus meie meelest tihti vaid haigusnähud ise. Mõtleme, et haigusnähtudest vabanemine tähendabki terveks saamist. Jeesuse lähenemine haigusele on teistsugune. Tema tunneb kõikvõimaliku kannatuse ja haiguse põhjust ning tahab esmalt seda ravida.

Selle asemel, et ravida halvatud mehe haiguse silmanähtavaid sümptomeid, asub Jeesus otse selle juure kallale, mis meest enim vaevab. Halvatu tunneb oma süü raskust ja lahutust Jumalast palju teravamalt kui oma haigust. Inimene, kellel on Jumalaga rahu, suudab taluda mis tahes füüsilisi kannatusi, mis teda selles patuhaiges maailmas tabavad. Ja nii asub Jeesus otsejoones juure juurde ning pakub kõigepealt andestust.

Usujuhid on rabatud, kui nad kuulevad, et Jeesus annab andeks. Vastuseks nende väljaütlemata süüdistusele esitab Jeesus küsimuse.

Loe Mk 2:8, 9. Millise väljakutse esitab Jeesus siin kirjatundjatele? Millist teemat Ta tegelikult käsitleb?

Sõnad on üldiselt odavad, aga mitte siis, kui Jumal räägib. Jumala sõna väel hakkas kõik olemasolev ju olema (1Ms 1. ptk). Kuigi andeks andmine pole midagi, mida me silmaga näeksime, on see hinnaline. Andestuse hinnaks on Jumala Poja surm ristil. Kõik muu on teisejärguline. Andeks andmise väe ja tegelikkuse näitamiseks otsustab Jeesus halvatu terveks teha.

Jumal tahab meid esmalt sisemiselt ravida. Ja siis otsustab Ta mõnikord anda meile otsese füüsilise tervenemise, nagu halvatu puhul, mõnikord aga tuleb meil oodata ülestõusmise hommikuni, et kogeda füüsilist tervenemist. Mõlemal puhul tahab meie Päästja, et meil võiks olla rahu Tema armastuse, armu ja andestuse kinnituses juba praegu, ka meie kannatuste keskel.

Kuidas leida puhkust ja rahu ka siis, kui meie palvetele tervenemise pärast vähemalt praegu ei vastata?

Maailma Tervishoiuorganisatsiooni (WHO) andmetel ei ole kõige tavalisel üleilmsel haigusel, mis mõjutab igal aastal rohkem kui kolmesadat miljonit inimest, alati väga ilmseid silmaga nähtavaid haigustunnuseid. Depressioon on kogu maailmas üks peamisi haiguspõhjusi ning see annab suure panuse üleilmsesse haiguskoormusesse.

Kahjuks ei räägita kristlaskonnas tihtilugu depressioonist, sest seda peetakse usupuuduse tunnuseks. Kas kristlased ei peaks mitte olema kogu aeg täidetud rõõmu ja õnne ja muu taolisega? Kas depressioon pole seega märk, et midagi on meie suhetes Jumalaga valesti?

Enamik inimesi teab, et see väide pole tõsi. Ka kristlased, ustavad kristlased, võivad vahel depressiooniga heidelda, eriti pärast mõnd traumeerivat sündmust, ning see ei ole märk vähesest usust ega Jumala mitteusaldamisest. Võite lugeda psalme ja näha valu, kannatust ning ängi, mida Jumalale ustavad inimesed tundsid.

Mõnikord võtab depressioon meid tasa ja targu oma haardesse ning tuneme teda alles siis, kui ta oma haaret pingutab. Mõnikord tabab see meid kiiresti pärast eriti väsitavat emotsionaalset või füüsilist pingutust. Näiteks oli Jumalale ustav prohvet Eelija pärast sündmusi Karmeli mäel emotsionaalselt ja füüsiliselt täiesti kurnatud.

1Kn 18. peatükk. Eelija on just näinud Jumala imet, taevast langenud tuld. Oma palve vastusena on ta näinud vihasadu, mis lõpetab kolmeaastase põua. Miks reageerib Eelija lisebeli ähvardusele põgenemisega? Loe 1Kn 19:1–5.

Viimased 24 tundi olid Eelija jaoks olnud väga kurnavad. See kogemus koos äkilise teatega surmaahtardusest vallandab Eelija depressiooni.

Eelija viibis 850 Baali prohveti tapmise juures ja tappis võib-olla nii mõnegi neist oma käega (1Kn 18:40). Selline sündmus, olgugi et õiglasel eesmärgil, viib pealtnägijad või halvemal juhul osalised kergesti traumaatilise stressini.

Niisiis hakkab Eelija jooksema, proovides pääseda. Mõnikord jookseme külma kapi juurde ja püüame ennast jälle õnnelikuks süüa. Mõnikord püüame oma emotsionaalse kurnatuse välja magada. Mõnikord otsime oma põgenemispuudluses uut suhet, tööd või elukohta. Ja mõnikord matame ennast veel enam töösse, rohkematesse tähtaegadesse ning kohtumistesse, püüdes aina innukalt ära joosta millegi nimetu eest, mis neelab meie rõõmu ja rahu. Muidugi kasutavad paljud inimesed ka üht või teist sorti „ravimeid“ – kõike selle nimel, et valu tuimastada. Lõpuks aga varjavad need kõik ainult sümptome; need ei lahenda probleemi ja muudavad selle tihtilugu hullemaks.

Eelija on liiga väsinud, et edasi joosta. Ja nii palvetab ta jälle. See palve erineb vägagi usuküllasest palvest, millele Jumal Karmeli mäel Baali preestrite ja prohvetite, öukonnaliikmete ja lihtrahva silme all vastas (1Kn 18:36, 37). See palve on lihtne lühike meeleheitelpalve.

1Kn 19:4 väidab Eelija, et ta ei ole oma esiisadest parem. Millest ta räägib?

Kui Eelija lõpuks vaikib, tuleb süütunne. Ta adub, et tema kiire lahkumine on ära rikkunud selle, mis oleks võinud olla suurepäraseks usupuhastuse võimaluseks Iisraelis. Ta mõistab, et need, kes teda vajasid, on pettunud. Ja ta on võimetu selle vastu midagi tegema. Nõnda siis, eneseanalüüsi valulikul hetkel, teades hästi oma rahva ajalugu, näeb ta ennast kellenagi, kes ta päriselt on.

Selline avastus võib ju igäihe jaoks meist valus olla, eks ole – näha ennast kellenagi, kes me päriselt oleme? Oo, kui tänulikud peaksime olema töotuse eest, et ükskõik, kui patune on meie elu olnud, näeb Jumal meid Kristuses sellisena, nagu Ta näeb Jeest. Milline suurem lootus saab meil usu kaudu olla, mille muu külge saame klammerduda kui Kristuse õiguse külge? (Vaata Fl 3:9)

Sellegipoolest on depressioonil võimalus imeda meid pimedasse enesevihakamise keerisesse. Ja mõnikord hakkame mõtlema, et surm on ainus väljapääs.

Eelija puhul näib see nii olevat. Kõike on tema jaoks liiga palju. Ta ütleb: „Külalt! Nüüd, Issand, võta mu hing, sest ma pole parem kui mu vanemad!“ (1Kn 19:4)

Hea sõnum on see, et suur Tervendaja ei mõista Eelijat hukka. Jumal mõistab meist paremini, mis on meie vastas, kui me depressiooniga heitleme.

„Meil ei tarvitse olla mingit käegakatsutavat tõendit, et Lunastaja on kaastundlikult ja armastuses meie poole kummardunud, kuid see on nii. Võib-olla ei tunne me tema nähtavat puudutust, kuid ta käsi on meie peal armastuse ja kaastundliku õrnusega.“ – Ellen G. White, „Tee Kristuse juurde“, lk 97.

Jumal teab ja mõistab, et „teed on enam, kui sa suudaksid käia“ (NIV ja 1926), kuid mõnikord peab Ta ootama, kuni me jooksmise lõpetame. Siis saab Ta sekkuda.

Mõnikord on uppuvad inimesed nii segaduses, et nad punnivad vetelpäästjale vastu. Päästja peab sel juhul tagasi hoidma ja ootama päästmisega seni, kuni ohver tegelikult teadvuse kaotab.

Millist lootust ja lohutust sa neist piiblisalmidest leiad: Ps 34:19; Mt 5:1–3; Ps 73:26, Js 53:4–6?

Jumal teab, et jooksmine on Eelijat väsitanud. Jumal teab, et füüsilisest väsimusest suurem on Eelija emotsionaalne väsimus ja tohutu süükoorem. Nii, nagu Jeesus tegi halvatuga palju aastaid hiljem, pühib Jumal südametahvli puhtaks ja annab Eelijale rahu. Lõpuks suudab ta päriselt magada ja saab kosutust.

Meie eeldaksime, et sellega lugu lõppeb, kuid ei. Jumala rahu ei ole ühekordne sündmus. Jumala hingamisse astumine on tervenemine – negatiivsete mõttemallide ja laastavate harjumuste tasapisi unustamine. Jumal ei torma tervenemisega.

Loe 1Kn 19:5–8. Kuhu Eelija nüüd läheb ja miks?

Pärast puhkamist jookseb Eelija jälle. Kuid sedapuhku annab Jumal talle liikumissuuna. Jumal teab, et elu selles patuses maailmas võib depressiooni põhjustada ja põhjustabki. Ta teab meie tungi jooksu pista, kuid Tema tahab meie jooksusuunda muuta. Kõikide ennasthävivate toimetulekumehhanismide asemel, mida proovime, tahab Ta panna meid jooksuma Tema juurde. Ja kui me hakkame kord Tema juurde jooksuma, siis tahab Ta meid õpetada kuu-lama „vaikset, tasast häält“ (1Kn 19:12), mis annab meile rahu.

Eelijal ei olnud energiat ise üles tõusta ja alustada teekonda, et Jumalaga kohtuda. Jumal annab energia kohtumiseks ja Jumal lubab paremat homset.

Kui Eelija lamas leetpõõsa all ja soovis surra, uskus ta, et tema parimad päevad olid möödas.

Loe 1Kn 19:15, 16 ja 2Kn 2:11. Mida oli Eelija jaoks veel varuks?

Jumal teadis, et Eelija jaoks olid parimad päevad ees. Prohvet pidi tervenema sedamööda, kuidas ta õppis oma elu korraldama Jumala rütmide kohaselt ja võtma omaks Tema rahu. Veel tuli kuningaid ametisse võida ja järeלקäija valida. Jumal tundis juba Eliisat, kes pidi Eelija jaoks saama sama lähedaseks nagu oma poeg. Jumal teadis, et usus kutsub Eelija veel kord tule taevast alla (2Kn 1:10). Eelija ei pidanud mee-leheites surema leetpõõsa all, vaid tuline kaarik pidi ta viima taevasesse rahu-se.

Mida õppida Eelija loost selle kohta, miks peaksime – ükskõik kui keh-vasti me ennast tunneme – ikka otsustama Jumala jõus mitte alla anda?

Toetav mõte: „Koos olukordade pideva muutumisega muutuvad meie kogemused ning sellised muutused kas rõõmustavad või masendavad meid. Kuid muutuvatel olukordadel ei ole jõudu muuta Jumala suhtumist meisse. Tema on sama eile, täna ja igavesti ning Ta palub meil kõhklematult usaldada Tema armastust.“ – Ellen G. White, „In Heavenly Places“, lk 120.

„Hoi a pilk Jeesusel, esita oma vaiksed palved usus. Haara kinni Tema tugevusest, kas ilmneb mõnd tunnet või mitte. Mine edasi, justkui oleksid sa iga palve esitanud Jumala trooni ees ja saanud vastuse Temalt, kelle töötused kunagi ei nurju. Mine otse edasi, oma südames lauldes ja Jumalale viise luues, kuigi sind rõhub raskustunne ja kurbus. Räägin sulle inimesena, kes teab – valgus saabub, meie osaks saab rõõm; ning usu, et pilved veerevad ära. Ja me liigume varju ja pimeduse võimusest Tema kohaloleku selgesse päikesepaistesse.“ – Ellen G. White, „Valitud kuulutused“, 2. raamat, lk 242, 243.

Arutelüküsimused:

1. Sageli on väga raske aidata kedagi, kes kannatab psüühikahäirete või depressiooni all. Milline oleks teie koguduse jaoks hea viis õppida, kuidas depressioonis inimesi veel mõjusamalt teenida?
2. Sageli valmistab meile raskusi olla Jumala ees avatud ja ausad. Uuri mõnd psalmi ning vaata, kui avatud ja ausad olid Jumala ees Piibli raamatuid kirjutanud inimesed. Kuidas soodustada avatuse ja aususe õhkkonda kohalikus koguduses?
3. Depressiooniga silmitsi seistes on sageli raske palvetada. Arutlege nende inimeste eest tehtava eestpalve väe üle, kes ei suuda ise palvetada.
4. Miks on oluline meeles pidada, et usk ei ole tunne? See, kui oleme rõhutatud, heitunud, hirmul ja mures, ei tähenda veel seda, nagu puuduks meil usk ja usaldus Jumalasse. See tähendab ainult seda, et oleme hetkel rõhutatud, heitunud, hirmul ja mures, nagu igaüks meist on mingis eluetapis olnud. Kuidas õppida, et sellistel aegadel on väga oluline minna edasi usus, vaatamata sellele, kui raske see näib?
5. Millise suure lootuse saad halvatu loost, eriti just siis, kui patune eluviis on sulle toonud pöduruse ja haiguse?

Parem kui mänguasjad

Selle loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Osa sõpru kogunes esmaspäeval koolis Mariah' ümber.

„Mida sa pärast kooli teed?“ küsis üks.

„Kas võime sinu koju mängima tulla?“ uuris teine.

Mariah raputas pead. „Mul on täna väga palju teha,“ ütles ta.

Üheksa-aastane Mariah oli Kanada arktilises osas asuvas väikelinnas Pond Inletis tegus tüdruk. Igal tööpäeval käis ta koolis ja tegi ära kodutööd. Samuti aitas ta emal-isal koduseid töid teha. Hingamispäeval luges tema perekond Piiblit ja vaatas kodus internetist jutlusi.

Kuid Mariah' sõbrad tahtsid temaga tegelikult ka mängida. Teisipäeval kogunesid lapsed jälle tema ümber ja neljapäeval ja reedel ka.

„Aga millal me saame tulla sinu koju mängima?“ küsis üks sõber.

„Kuidas oleks laupäevaga?“ tahtis teine teada. „Sul peab laupäeval aega olema.“

Mariah' silmad lõid särama. Tal oli laupäeval vaba aega. „Te võite laupäeval minu koju tulla ja koos meiega Piiblit lugeda,“ ütles ta.

Sõbrad olid pisut segaduses. Nad polnud kunagi Piiblit lugenud. Aga nad tahtsid Mariah'ga koos aega veeta ja nii olid nad nõus laupäeval tulema.

Hingamispäeval tuli Mariah' koju vaid mõni sõber. Kui Mariah Piiblist ette luges, näisid nad olevat segaduses. Nad ei olnud kunagi kuulnud Piibli Jumalast. Veelkord olid nad segaduses siis, kui isa lülitas sisse internetijutluse. Nad polnud kunagi jutlust kuulnud ega saanud adventpastorist aru. Pärastpoole küsisid nad Mariah'lt selgitust.

„Mida ta mõtles siis, kui ta seda ütles?“ küsis üks.

„Ja mida siis, kui ta tollest rääkis?“ uuris teine.

Mariah püüdis jutlust selgitada ja lihtsate sõnadega ümber jutustada. Kui ta lõpetas, paistsid sõbrad olevat aru saanud, mida ta neile öelda püüdis.

Esmaspäeval koolis küsis mitu klassikaaslast Mariah' sõpradelt, mida nad laupäeval Mariah' kodus olid teinud. „Me lugesime Piiblist Jumala kohta,“ vastas üks. „Ja me vaatasime huvitavat jutlust,“ ütles teine.

Klassikaaslased polnud ka kunagi Piiblit lugenud ega jutlust vaadanud ja nad tahtsid rohkem teada. Mariah' sõbrad seletasid, mida nad olid teada saanud. Mariah naeratas seda kuuldes. Tal oli hea tunne. See oli parem kui mänguasjadega mängimine. Klassikaaslased on igal hingamispäeval tema koju teretunud.

Osa käesoleva veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest aitab avada kiriku ja kogukonnakeskuse, et Jumalast rääkida Kanada territooriumil Nunavutis, kus Mariah elab. Täname, et kavatsete heldelt annetada.

Rahu rütmid

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: *1Ms 1. ptk; 2Ms 20:8–11, 2Ms 16:14–31; 5Ms 5:12–15; Ps 92; Js 58:13.*

Juhtsalm: „*Jumal õnnistas seitsmendat päeva ja pühitses seda, sest ta oli siis hinganud kõigist oma tegudest, mis Jumal luues oli teinud*“ (*1Ms 2:3*).

Kes suudaks ette kujutada, milline nägi välja Jumala loodud valgus kesk pimedust, ääreni elu tulvil ookean, lindude ootamatu lendutõus? Ning Aadama ja Eeva ebatavaline loomine? Me ei suuda isegi aduda, kuidas Jumal seda tegi.

Kuid siis, pärast sellist aktiivset loomist, pööras Jumal tähelepanu veel millelegi. Esmapilgul ei paistnud see nii muljetavaldav nagu veest välja sulpsatavad vaalad või lindude sillerdavad sulerüüd. Jumal tegi lihtsalt ühe päeva, seitsmenda päeva, ning muutis selle siis eriliseks. Juba enne seda, kui inimkond asus sepitsema iseendale pealesurutud stressirohket elu, pani Jumal paika märgi, justkui mälu elavdamise abivahendi. Jumal tahtis, et see päev oleks meile peatumise ja elu ruttamata nautimise ajaks – päevaks, mil olla ja mitte teha, hõisata kingitud rohu, õhu, eluslooduse, vee, inimeste ja, ennekõike, iga hea anni Looja üle.

Sama üleskutse jätkub ka pärast seda, kui esimene inimpaar Eedenist välja saadeti. Jumal tahtis teha kindlaks, et see üleskutse peab ajaproovile vastu, ja nii lõi Ta selle algusest peale ajakangasse.

Käesoleval nädalal uurime Jumala imelist kutset võtta ikka ja jälle, igal seitsmendal päeval, kasvamiseks puhkeaga.

Selle nädala õppetüki õppides valmistud hingamispäevaks, 28. augustiks.

Pühapäev, 22. august

Eelmäng puhkamisele

Alguses on Jumal. Issand Jumal ütleb ja nii saab. Valgus eraldab päeva ööst; teisel päeval kutsutakse sõnaga ellu taevalaotus, taevas ja mered; kolmandal päeval järgnevad maismaa ja taimestik. Jumal kujundab aja ja geograafia alused ning täidab need siis järgneva kolme päeva jooksul. Valgused valitsevad taevast päeval ja ööl. Erinevalt enamiku muinaskultuuride lugudest teeb piibellik loomisaruanne piisavalt selgeks, et päike, kuu ja tähed ei ole jumalused. Nad tulevad pildile alles neljandal päeval ja alluvad Looja sõnale.

Moosese kirjeldus 5. ja 6. päevast (1Ms 1:20–31) on täis elu ja ilu. Jumala valmistatud ruumi täidavad linnud, kalad ja loomad.

Mida väljendab hinnang, mille Jumal loomistööle annab? Loe 1Ms 1:1–31.

Jumal pole loonud lihtsalt suvalist ruumi; *tegemist on täiusliku paigaga*. Maa kihab eluvormidest. Nagu meelde jääva viisi refrääni kõlab iga päeva järel Jumala ütlus: „See oli hea.“

Mille poolest erineb inimkonna loomine muu oleva loomisest Maal? Loe 1Ms 1:26, 27 ja 1Ms 2:7, 21–24.

Jumal kummardub ja hakkab vormima mulda. Inimkonna loomine Jumala näo järgi ja Tema sarnasuses on intiimsuse ja läheduse näitlik õppetund. Jumal kummardub ja hingab elu Aadama sõormeisse ning elav olevus ongi olemas. Eeva eriline loomine Aadama küljeluust lisab loomisinädalasse veel ühe olulise koostisosa. Jumal on inimsoole kavandanud abielu – see on abielupartnerite 'iš'i ja 'išša, „mehe“ ja „naise“ vaheline püha truudus.

Sel korral, mil Jumal vaatab kõike, mida Ta on kuue päevaga teinud, kõlab refrään teistmoodi: „Ja Jumal vaatas kõike, mis ta oli teinud, ja vaata, *see oli väga hea*“ (1Ms 1:31, kaldkiri lisatud).

Mõtles, kui põhjalikult erineb Piibli loomisloogu sellest, mida inimkond ilma Jumala Sõna juhtimiseta õpetab. Mida ütleb see meile tohutu vajaduse kohta sõltuda tõe mõistmisel Jumala Sõnast?

Loomine on küll „väga hea“, kuid see pole veel lõpetatud. Loomine lõppeb Jumala hingamisega seitsmendal päeval, hingamispäeval, ja selle päeva erilise õnnistamisega. „Jumal õnnistas seitsmendat päeva ja pühitses seda, sest ta oli siis hinganud kõigist oma tegudest, mis Jumal luues oli teinud“ (1Ms 2:3).

Hingamispäev on Jumala loomistöö lahutamatu osa. Tegelikult on see loomise kõrghetk. Jumal loob puhkuse ja teeb aja koos olemiseks, kus inimkond (kes noil päevil koosnes Adamast ja Eevast) saab lõpetada oma igapäevase tegevuse ning puhata külge külje kõrval oma Loojaga.

Kahjuks tuli maailma patt ja muutis kõike. Enam ei saa otse Jumalaga suhelda. Nüüd on pattulangenud maailma osaks kõik hädad, mida me hästi tunneme – valulikud sünnitused, ränk töö, haprad ja probleemsed suhted ja nii edasi. Ning ikkagi püsib ka kõige selle keskel Jumala hingamispäev kestva sümbolina loomisest ning lootuse ja tootusena meie uueksloomisest. Kui hingamispäevast puhkust vajati enne pattu, siis kui palju rohkem vajatakse seda nüüd, pärast pattulangemist?

Palju aastaid hiljem, kui Jumal vabastas oma lapsed Egiptuse orjusest, tuletas Ta neile taas meelde seda erilist päeva.

Loe 2Ms 20:8–11. Millise loomisega seotud õpetuse saame siit hingamispäeva tähtsuse kohta?

Selle käsu kaudu kutsub Jumal meid üles pidama meeles oma päritolu. Vastupidi paljude uskumusele ei ole me kalkide, hoolimatute ja pimedate jõudude juhuse saadus. Oleme olevused, kes on loodud Jumala näo järgi. Meid loodi Jumala sõpradeks. Pole tähtis, et iisraellasi koheldi nagu väärtusetuid orje. Iga hingamispäev kutsus nad üles meenutama eriliselt seda, kes nad päriselt olid – tehtud Jumala näo järgi.

„Hingamispäev loomistöö mälestusena märgib Kristuse armastust ja väge.“ – Ellen G. White, „Ajastute igatsus“, lk 281.

Mõttele, kui võrd oluline on õpetus kuue päevaga loomisest. Pealegi, milline teine õpetus on nii tähtis, et Jumal oleks käskinud pühendada selle meelepidamisele ühe seitsmendiku meie elust, eranditult igal nädalal? Kuidas peaks ainuüksi see tõsiasi meile õpetama, kui oluline on meenutada oma tõelist päritolu, mida Moosese esimene raamat meile kirjeldab?

Pärast neljakümneaastast rändamist kõrbes oli üles kasvanud uus põlvkond, kes mäletas Egiptust ähmaselt, kui üldse. Nende elukogemus oli nende vanemate omast vägagi erinev. Uus põlvkond oli pealt näinud oma vanemate korduvat usupuudust ja selle tõttu pidid nemadki rändama kõrbes oma vanemate põlvkonna väljasuremiseni.

Nende eeliseks oli leeri keskele püstitatud pühamu ning nad nägid Jumala kohalolu pilve hõljumas kogudusetelgi kohal. Kui pilv liikuma hakkas, teadsid nad, et oli aeg asjad pakkida ja sellele järgneda. See pilv, mis oli neile varjuks päeval ning valguseks ja soojendajaks öösel, tuletas neile pidevalt meelde Jumala armastust ja hoolitsust nende eest.

Milline väga isiklik hingamispäeva meeldetuletaja neil veel oli? Loe 2Ms 16:14–31.

Vastupidi populaarsele teoloogiale tõendavad need salmid, et seitsmenda päeva hingamispäev oli olemas juba enne Siinailt antud seadust.

Millega on siin tegemist?

Eriline toit, millega Jumal rahvast varustas, tuletas iga päev meelde tõsiasja, et Jumal peab oma loodud ülal. Jumal rahuldab nende vajadused väga käegakatsutavalt. Iga päev tõi kaasa imelise toidu, mis ilmus ja kadus päikese tõustes. Iga kord, kui keegi püüdis kahmata järgmiseks päevaks, läks toit mädanema ja haisema, kuid igal reedel tuli kahekordne kogus ning ülejääk, mida hingamispäeval süüa, püsis imepäraselt värskena.

Iisraelil oli nüüd olemas pühamuteenistus ning kõik seadused ja eeskirjad, mis on kirjas Moosese kolmandas ja neljanadas raamatus. Ometi kutsub eakas Mooses kõik kokku ja räägib neile veel kord nende ajalugu ning kordab taas Jumala antud seadusi (vaata 5Ms 5:6–22).

Lõpuks oli uus põlvkond valmis astuma töötatud maale. Iisraeli juht hakkas vahetuma ning eakas Mooses tahtis olla kindel, et see põlvkond peab meeles, kes nad olid ja mis oli nende eluülesanne. Ta ei tahtnud, et nad kordaksid oma vanemate vigu. Ja nii kordab ta Jumala käske. Kümnet käsku korratakse selleks, et Kaanani piiril üles rivistunud põlvkond neid ei unustaks.

Meie isikliku kogemuse järgi toimub Jeesuse teine tulek ainult hetk pärast meie surma. Seega on Tema tagasitulek alati lähedal, võib-olla lähemal, kui me ette kujutada oskame. Kuidas hoiab hingamispäeva pidamine meil meeles selle, mida Jumal on teinud ning, veel enam, mida Ta teeb meie heaks siis, kui Ta tagasi tuleb?

Kolmapäev, 25. august

Veel üks põhjus puhata

Iisrael on leerinud Jordani idakaldal. Nad on vallutanud Baasani kuninga ja kahe emorlaste kuninga valdused. Veel kord kutsus Mooses Iisraeli kokku ja tuletas neile meelde, et Siinail sõlmitud leping tehti ka nendega, mitte üksnes nende vanematega. Siis kordab ta taas nende tarvis kümmet käsku.

Võrdle 2Ms 20:8–11 ja 5Ms 5:12–15. Kuidas erineb hingamispäeva käsu sõnast varasemast?

2Ms 20:8 algab käsk sõnadega „pea meeles“. 5Ms 5:12 algab sõnaga „pea/täida“. Sõna „pea meeles“ esineb selles käsus pisut hiljem (5Ms 5:15). Neis salmides kästakse rahval meeles pidada, et nad olid orjad. [Eestikeelses 1926. a Piiblis tuleb see kõrvutus esile: „Pea hingamispäeva, et sa seda pühitsed...“ (5Ms) – tlk.] Kuigi see põlvkond on üles kasvanud vabana, oleksid nad kõik olnud orjuses, kui neid poleks imeliselt vabastatud. Hingamispäeva käsk pidi neil meeles hoidma, et sama Jumal, kes tegutses loomisel, oli tegev ka nende vabastamisel: „Issand, su Jumal, tõi sind sealt välja vägeva käega ja väljasirutatud käsivarrega“ (5Ms 5:15).

See tõde sobib Iisraellaste toleaegete oludega, kes seisavad teist korda töötatud maa piiril, osa neist nelikümmend aastat pärast seda, kui eelmine põlvkond nii armetult läbi kukkus. Nad on maa vallutamiseks sama abitud, kui olid nende esiisad end Egiptusest vabastama. Nad vajasid Jumalat, kes tegutseb „vägeva käega“ ja „väljasirutatud käsivarrega“.

Hingamispäev on omandamas lisamõõdet. Kuna Jumal on vabastamise Jumal, tuleb Iisraelil pidada hingamispäeva (5Ms 5:15).

Muidugi ei jää loomine välja ka 5Ms 5. peatükis olevast käsust, vaatamata lisapõhjusele hingamispäeva pidamiseks. Teatavas mõttes on Iisraeli vabastamine Egiptusemaalt uue loomise algus, 1Ms loomisloo sarnane. Vabastatud rahvana on Iisrael Jumala uus loodu (vaata ka näiteks Js 43:15).

Ja kuna Egiptusest väljatoomises nähakse patust vabastamise sümbolit – see tähendab lunastamist –, siis leiame, et hingamispäev on nii loomise kui ka lunastamise sümbol. Seega suunab hingamispäev meid väga reaalset viisil Jeesuse, meie Looja ja Lunastaja juurde.

Loe Jh 1:1–13. Kuidas õpetavad need salmid meid tundma Jeesust Loojana ja Lunastajana?

Neljapäev, 26. august

Hingamispäeva pidamine

Jumal käsib oma rahval pidada hingamispäeva. Otse kõrvuti käsuga mitte tappa ega varastada on korraldus pidada meeles hingamispäeva, kuigi Piibel ei räägi pisisajadeni, kuidas seda täpselt pidada.

Milline peab olema õhkkond, mille loome ja mida hingamispäeval soodustame? Vaata Ps 92 ja Js 58:13.

Kuna hingamispäeva pidamine tähistab loomist ja lunastust, peaks õhus-tikku kujundama õnn ja rõõm Issandas, mitte süngus.

Hingamispäeva peale mõtlemine ei alga seitsmendal päeval. Nagu esimene hingamispäev oli loomisenädala haripunkt, nii tuleb meil „mõelda hingamis-päevale“ kogu nädala ja teha oma eesootavad plaanid nii, et saame oma iga-nädalase töö kõrvale jätta ning „pidada hingamispäeva pühaks“, kui see tuleb.

Millisele hingamispäeva pidamise tähtsale küljele heidab valgust 3Ms 19:3?

Hingamispäeva pidamine tähendab ka oma suhete hooldamist pereliikmete ja sõpradega. Jumal annab aja, mil kogu perekond saab keskenduda osadusele, ning see toob kaasa puhkuse ka sulastele ja perele kuuluvaile loomadele (vaata 2Ms 20:8–11). Hingamispäev ja perekond sobivad kokku.

Kuigi puhkamine ja pereaeeg on tähtsad põhimõtted, tähendab hingamis-päeva pidamine ühist kokkutulekut, oma koguduseperega Jumala teenimisele keskendumist. Siin maa peal olles võttis Jeesus osa jumalateenistustest ja juhtis neid. (Vaata 3Ms 23:3; Lk 4:16 ja Hb 10:25.)

Isegi kui iganädalane rutiin ja rütm meid tagant kiirustab, on südamepõhjas ometi igatsus tõelise hingamispäevase rahu järele, Meistriga tõeliselt ühte kuu-lumise järele. Kui peame meeles kõik oma askeldused lõpetada ning võtame aega Jumalaga koos olemiseks ja oma suhete toetamiseks, astume hingamis-päeva rütmi ja rahusse.

Milline on olnud sinu kogemus hingamispäevaga ja hingamispäeva pidamisest saadavate õnnistustega? Mida saad veel teha selleks, et tege-mist oleks püha ajaga, nagu see olema peaks?

Reede, 27. august

Toetav mõte: „Jumal andis inimestele oma loova väe mälestusmärgi, et nad märkaksid Teda Tema kätetöös. Hingamispäev pakub meile võimalust näha loomistöös Looja au... Elkõige just pühal rahupäeval peaksime uurima sõnumit, mille Jumal on meie jaoks loodusesse kirjutanud... Kui me läheme loodusesse, muudab Kristus oma ligioleku tõeliseks ning räägib meie südamele oma rahust ja armastusest.“ – Ellen G. White, „Kristuse tähendamissõnad“, lk 25, 26.

„Üks oluline põhjus, miks Issand Iisraeli Egiptuse orjusest vabastas, oli see, et nad võiksid pidada Tema püha hingamispäeva... Enesestmõistetavalt kordasid Mooses ja Aaron uuesti õpetust hingamispäeva pühadusest, sest vaarao kurtis neile: „Teie tahate nad töökohustusest vabastada“ (2Ms 5:5). See näitab, et Mooses ja Aaron hakkasid Egiptuses parandama hingamispäeval käitumist.

Hingamispäeva pidamine ei pidanud olema Egiptuse orjapõlve *mälestusmärk*. Selle pidamine loomise mälestusmärgina *sisaldas* rõõmsat meenutust, et nad vabastati Egiptuse religioosest rõhumisest, mis muutis hingamispäeva pidamise raskeks. Ühtlasi pidi nende vabastamine orjusest sütitama nende südames igaveseks helluse vaeste ja rõhutute, vaeslaste ja lesknaiste suhtes.“ – Ellen G. White „From Eternity Past“ lisamärkus, lk 594.

Arutelüküsimused:

1. Osa kristlasi, sealhulgas ka mõni adventist, peavad loomise töepäraseks selgituseks teistlikku evolutsiooni. Kuidas näitab hingamispäev, et teistlik evolutsioon ja seitsmenda päeva adventism ei sobi kokku? Mis eesmärki täidaks seitsmenda päeva pühaks pidamine miljardite aastate mälestuspühana, iseäranis siis, kui Jumala Sõna ütleb selgesõnaliselt, et see tehti pühaks pärast esimest kuut loomispäeva?
2. Mida ütled väite peale, et kindlal päeval pole vahet; peaasi, et meil oleks nädalas üks päev puhkamiseks? Teisalt, kuidas vastame väitele, et Jeesus on meie hingamispäevarahu ja seepärast pole puhkeajana vaja pidada ühtki päeva?
3. Kuidas meenutab hingamispäeva pühaks pidamine vabadust ja vabastamist? Kuidas vältida selle muutmist piiravaks ja käsumeelseks?
4. Osa inimesi väidab, et seitsmenda päeva hingamispäeva pidamine on püüe oma tegudega taevasse saada. Millele tuginedes väidetatakse, et seitsmendal päeval puhkamisega püüame omaenda tegudest taevasse saada?

Naeratuse jõud

Loo on kirja pannud Dale Wolcott.

Seitsmenda Päeva Adventistide Chinle kogudus ei paikne just kõige paremas kohas Navaho reservaadis USA Arizona osariigis.

Selle koguduse pastorina elan ma haagismajas kogudusemaja kõrval. Mitu mainekat naabrit, näiteks Navaho rahva politseohvitser, elab ümbruskonnas haagismajades. Kuid üks maja näeb välja nagu kohalik „narkomaja“. Selle räpane õu ja jalgsi või sõiduvahendiga tulijate pidev voog on väärt oma mainet ebaseadusliku joogi ja muu kauba tarnijana.

Koguduse nõukogu on arutanud, kuidas selliste naabritega parimal viisil suhelda. Oleme nende pärast palvetanud ja neid külastanud, palvetanud koos nendega ja jaganud kirjandust ning kutseid koguduse üritustele. Pere lapsed on mõnikord käinud lastetundides. Aga me ei ole mingit läbimurret näinud. Siis tuli COVID-19 pandeemia. Kirik suleti ja meie ühisteenistused kolisid telefoni. Kuigi kogudusel on internetiühendus, ei ole paljudel siinsetel perekondadel kodus internetiühendust.

Ühel päeval sammus Catherine laialt naeratades üle kirikuõue. Ta tahtis vabandust paluda, et oli unustanud meie kutse olla meiega ühenduses kolmapäevasel palvekoosolekul, kuna ta oli koos oma abikaasa ja nende kahe tütrega, 11aastase Katelyni ja 9aastase Kalliega organiseerinud oma igaõhtuseid jumalateenistusi oja ääres.

„Oo, ja me võtsime naabrilapsed ka kaasa,“ ütles Catherine.

„Millised?“ imestasin ma kõva häälega.

„Need, kes on teie maja kõrvalmajas,“ vastas ta ning viipas „narkomaja“ poole.

Üllatunult küsisin, kuidas oli Catherine'il õnnestunud need lapsed kaasa kutsuda.

Catherine naeratas. „Nende vanem õde pani tähele, kui õnnelikud olid meie tüdrukud iga päev, kui nad jalutasid meie maja juurest kirikusse oma koolitöid tegema,“ ütles ta.

Tüdrukud elavad tavaliselt Seitsmenda Päeva Adventistide Holbrooki Indiaanlaste Koolis, mis asub umbes 90minutilise autotee kaugusel, kuid nad olid COVID-19 pärast kodus. Kuna perekonnal ei olnud internetiühendust, käisid tüdrukud kirikus õppimas.

„Vanem õde tahtis teada, miks Katelyn ja Kallie naeratavad, selle asemel, et olla kurvad, nagu on tema enda nooremad õed. Samuti tahtis ta teada, miks Katelyn ja Kallie alati laulavad. Niisiis kutsusime nad õhtusele jumalateenistusele,“ ütles Catherine.

„Kuidas läks?“ küsisin ma.

„Kui lõpetasime, küsisid nad, kas teeksime järgmisel päeval samuti,“ rääkis ta. „Issand on minu lapsi puudutanud ja nemad näevad seda.“

Osa selle veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest aitab Holbrooki Indiaanlaste Kooli. Täname, et teil on kavas heldelt annetada.

Hingamispäeva rahu

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: *IMs 1:26, 27, IMs 9:6; 2Pt 2:19; Rm 6:1–7; 2Ms 19:6; Jh 5:7–16.*

Juhtsalm: „*Kuus päeva tehtagu tööd, aga seitsmes päev on täielik hingamispäev, püha kokkutulek; te ei tohi teha ühtegi tööd, see olgu Issanda hingamispäev kõigis teie asupaigus!*“ (3Ms 23:3).

Kuuleme igasuguseid vastuargumente seitsmenda päeva hingamispäeva pidamiseks, eks ole? Kuuleme kõike: seda, et Jeesus kandis hingamispäeva üle pühapäevale või et Jeesus tühistas hingamispäeva või et seda tegi Paulus või et apostlid asendasid seitsmenda päeva hingamispäeva pühapäevaga ülestõusmise auks ja nii edasi. Viimastel aastatel on osa vastuväiteid muutunud läbimõeldumaks, öeldes näiteks, et Jeesus on meie hingamispäevarahu ja seepärast ei ole meil vaja ei seda ega mingit muud päeva pühaks pidada. Ja muidugi kerkib alati esile väide, nii kummaline, kui see ka ei oleks, et seitsmendal päeval puhkamisega püüame kuidagi oma tegudega taevasse saada.

Teisalt on osa kristlasi hakanud rohkem huvi tundma puhkeaja ja puhkepäeva vastu ning kuigi nad väidavad, et selleks päevaks on pühapäev või et päev polegi oluline, on nad avastanud piibelliku puhkuse/hingamise mõiste ja selle tähtsuse.

Seitsmenda päeva adventistidena saame aru, et Jumala moraaliseadus on püsiv ning kuulekus neljandale käsule, nagu seda Piiblist loeme, ei ole rohkem oma tegudega taevasse püüdlemine kui kuulekus viiendale, kuuendale, esimesele või mis tahes muule käsule.

Käesoleval nädalal uurime veel puhkamist, mille Jumal on meile hingamispäeva käsuga andnud, ja leiame, miks on see oluline.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 4. septembriks.

Pühapäev, 29. september

Hingamispäev ja loomine

Ainult neljas käsk kümnest algab tegusõnaühendiga „pea meeles“. Ei öelda: „Pea meeles, et sa ei tohi varastada,“ ega: „Pea meeles, et sa ei tohi himustada.“ On öeldud ainult: „Pea meeles, et sa pead hingamispäeva pühitsema.“

„Meeles pidamine“ eeldab juba ise ajaloo olemasolu ja seda, et minevikus toimus midagi, mida meil on vaja meeles pidada. Kui peame meeles, loome seose minevikuga ning hingamispäeva meeles pidamine pühitsemise eesmärgil viitab otse loomisenädalale.

Loe 1Ms 1:26, 27 ja 1Ms 9:6. Mida õpetavad need salmid meile inimese erilisusest ja põhjalikust erinemisest teistest Jumala loodud elusolenditest Maal? Miks on väga tähtis sellisest vahetegemisest aru saada?

Kui peame meeles loomist, peame meeles, et oleme loodud Jumala näo järgi ja loomisloo kohaselt pole seda öeldud mitte kellegi teise kohta. On ilm selge, et erinevate inimestena täiesti selle planeedi kõigist teistest elusolenditest, vaatamata sellele, kui palju meie DNAST on mõne loomaga ühine. Ja vastupidi populaarsele mütoloogiale ei ole me ainult edasijõudnud ahvid ega ürgpriimaatide kõrgemalt arenenud vormid. Oleme inimesed, loodud Jumala näo järgi, ning seega ainulaadsed kõigi teiste hulgas, keda Jumal siia maailma lõi.

Kuidas tuletab loomislugu meelde meie suhet looduga? 1Ms 2:15, 19.

Mõistmine, et Jumal lõi meie maailma, meenutab meile, et vastutame loodu eest. Me peame loodu üle „valitsema“. Valitsemine ei tähenda selle ärakasutamist oma huvides. Meil tuleb valitseda Jumala asevalitsejatena. Me peame suhtuma loodusesse nii, nagu suhtub Jumal.

Jah, patt on kõike rikkunud ja sassi ajanud, kuid ikkagi on see maa Jumala loodud ning miski ei anna meile õigust seda ekspluateerida, eriti teiste inimeste kahjuks, nagu pahatihti juhtub.

Hingamispäev on Jumalale kui Loojale püstitatud mälestusmärk. Kuidas aitab hingamispäeva pidamine meil lisaks Jumala austamisele teadvustada paremini vajadust olla head majapidajad keskkonna üle?

Nagu enne nägime, suunab hingamispäev meie mõtted peale loomispäevade veel millelegi. Kümnet käsku kuuleme teist korda siis, kui Mooses teeb ülevaate Iisraeli 40 aastast kõrbes. Sel korral ei mainita hingamispäeva pühaks pidamise põhjusena mitte loomist, vaid vabanemist Egiptuse orjusest ja ikkest (5Ms 5:12–15).

Ja ehkki me ei ole tänapäeval orjad Egiptuses, vaatab meile kõigile vastu teistsugune orjus, mis on teatud mõttes sama rõhuv.

Millise teistsuguse orjusevormiga me täna silmitsi seisame? Loe 1Ms 4:7; Hb 12:1 ja 2Pt 2:19.

Hingamispäev tähistab vabadust kõigest sellest, mis meid orjastab. Hingamispäeval meenutatakse meile, et patust on võimalik vabaneda, kuid me ei suuda seda mitte oma, vaid Jumala jõust, mida meile usu kaudu pakutakse. Samuti tuletatakse meile meelde, et see on teenimatu vabadus. Enne Egiptusest lahkumist sai Iisrael oma esmasündinud lapsi päästa lambatalle vere võidmisega uksepiitadele (2Ms 12. ptk). Meiegi oleme päästetud Talle vere tõttu ja käime nüüd vabaduses, mis kuulub meile Kristuses Jeesuses.

Loe Rm 6:1–7. Mida Paulus siin ütleb ja kuidas seostada seda meile hingamispäeva kohta öelduga?

Juba 5Ms 5:15 sõnastus ise – „Ja pea meeles, et sa olid ori Egiptusemaal ja et Issand, su Jumal, tõi sind sealt välja vägeva käega ja väljasirutatud käsivarrega“ – tuletab inimestele taas meelde, et Jumala töö ja vägi nende heaks päästis nad. Kui palju enam peaksime kristlastena mõistma, et üksnes Kristuse töö ja vägi meile heaks päästab meid patust? See käsk käsib meil puhata päästes, mille Jumal meile oma vägeva käsivarrega on ära teeninud. Meid vabastatakse oma õiguse püüdlustest, kui peame meeles, et Jumal on Looja, ning usaldame, et Tema loob meid uueks ja vabastab meid juba praegu patuorjusest, juhul kui oleme valmis laskma Temal seda tööd meis teha.

Kuidas oled sina kogenud patuorjust? Kuidas õpid kohandama enda jaoks töotusi, mida meile Jeesuses antakse – et Tema vabastab meid orjusest?

Loe 2Ms 19:6. Mida räägib see salm meile muistse Iisraeli seisusest? (Vaata ka 1Pt 2:9.)

Iisrael kutsuti Egiptusest välja selleks, et nad oleksid Jumala lepingurahvas, rahvas, kelle kaudu oleks evangeelium saanud maailmas levida, kui nad oleksid ustavaks jäänud. Kahtlemata olid nad Jumala erilise hoole ja hoolitsuse all, neile anti erilised eesõigused ja samas ka erilised kohustused.

Loe 2Ms 23:12. Mis siin veel toimub? Kuidas õpetab see salm meile, millise pilguga vaatas Jumal muid iisraellaste kõrval olevaid inimesi?

Palju inimesi laseb silmist mööda hingamispäeva kõikehaaravuse. Kõige tavalisem viga, mis tehakse, on mõelda, et hingamispäev oli ainult juutidele. Moosese esimese raamatu kaks esimest peatükki näitavad aga, et nii ei peaks mõtlema. Jumal lõi ju kõik inimesed, nii tuleb ka kõigil inimestel hingamispäeva meeles pidada.

Kuigi meil tuleb alati meeles hoida seda, mida hingamispäev esindab, peame mäletama sedagi, et meil on ülesanne sellest kaasinimestele rääkida. Selles mõttes paneb meie seotus Looja ja Lunastajaga ning rahu Temas meid endast-mõistetavalt vaatama kaasinimesi teise pilguga. Näeme teistes olendeid, kelle lõi sama Jumal, kes on meid loonud, keda armastab sama Jumal, kes armastab meid, ning kes suri nende eest just nii, nagu meiegi eest. Oleme näinud (2Ms 20:10; 5Ms 5:14), et teenijatele ja võõramaalastele ning lausa loomadelegi tuleb hingamispäeval puhkust anda.

Kõnekas on tõsiasi, et hingamispäeva puhkus peaks kehtima ka nende jaoks, kes on võõrad iisraellaste väravais – see tähendab, ka nende jaoks, kes (veel) ei võta osa Iisraelile antud töötustest. Inimesi, ka loomi, ei tohiks kunagi ekspluaatierida, kuritarvitada, nende arvelt kasu lõigata. Igal nädalal tuli heebrea rahval (ja ka meil) võimsal viisil meeles pidada, kuivõrd sarnased oleme kaasinimestega ning kuidas isegi siis, kui tunneme rõõmu õnnistustest ja eesõigustest, mida teised ei naudi, peame mäletama, et oleme siiski sama inim perekonna osa, ning kohtlema kaasinimesi lugupidavalt ja ausalt.

Kuidas saab sinu hingamispäeva pidamine olla õnnistuseks neile, kes ei pea hingamispäeva? Tähendab, kuidas saad kasutada hingamispäeva kaasinimestele tunnistamiseks?

Uue Testamendi aegses maailmas olid usujuhid taandanud hingamispäeva pidamise kunsttükiks. Hingamispäeva pühaks pidamise abistamiseks oli loodud tosinate kaupa keelde ja reegleid.

Nende hulgas olid keelud midagi siduda või lahti siduda, keeld kaht lõime eraldada, tuld ära kustutada, eeskirjad eseme viimiseks oma eraruumist avalikku kohta või üldkasutatava eseme kaasas kandmiseks lubatud maast kaugemale.

Milles süüdistati Jeesust Jh 5:7–16?

Jättes täielikult tähele panemata Jeesuse tehtud suurepärase imeteo ja haigusest vabastamise, mille Ta sellele mehele oli kinkinud, vaevas juhte mõte, et paranenud mees kandis hingamispäeval avalikult oma voodit. Selle asemel, et näha, kuidas „hingamispäeva isand“ (Mk 2:28) seda erilist päeva kasutas, tiksus juhtide peas ainult oma reeglite ja ettekirjutuste säilitamine. Peame olema hoolikad, et meie omamoodi ja oma kontekstis samu vigu ei teeks.

Kuidas kirjeldab Js 58:2, 3 Jumala plaani hingamispäeva pidamiseks?

Jumal ei taha sisutut kummardamist ega vaga vaikust. Ta tahab näha, et Tema rahvas tegutseks kaasinimeste heaks, eriti rõhutute ja tõrjutute heaks.

Jesaja ütleb seda väga selgesõnaliselt Js 58:13, 14: „Kui sa hingamispäeval seisatad ega tee mu pühal päeval, mis sulle meeldib, kui sa nimetad hingamispäeva rõõmuks ja Issanda püha päeva austusväärseks ning austad seda ega tee, mis sulle meeldib, ei otsi omakasu ega kõnele tühje sõnu, siis sa tunned rõõmu Issandast: mina viin sind üle maa kõrgendike ja toidan sind su isa Jaakobi pärandiga. Jah, Issanda suu on rääkinud“ (Js 58:13, 14).

Ajada taga seda, „mis sulle meeldib“ (Js 58:13; ehk „mis sinu huvides on“, nagu tõlgib NRSV), on samaväärne „hingamispäeva jalge alla tallamisega“ (NRSV). Inimlikud kavatsused ei kuulu Jumala seatud hingamispäeva. Meid kutsutakse hoopis otsima üles neid, kes on raskustes, kes on vangis, kes on näljased ja alasti, kelle tee on sünge ja kelle nime ei näi mitte keegi mäletavat. Hingamispäev peaks meid viima endast ja oma isekusest eemale rohkem kui ükski teine päev nädalas ning panema meid mõtlema kaasinimestele ja nende vajadustele rohkem kui endale ja oma vajadustele.

Teise maailmasõja ajal oli Inglismaal oodata Saksa vägede paratamatut sissetungi. Tehti ettevalmistusi, et kaitsta oma saarekodu nii palju, kui võimalik. Rannikuile ehitati kaitserajatisi. Teed oleksid vaenlasele pakkunud kiireimat võimalust oma sihtmärkideni jõuda ja seetõttu püstitati strateegilistesse kohtadesse tõkked. Inglise ametivõimud tegid tollal midagi kummalist. Selleks, et vaenlast aeglustada ja segadusse viia, kõrvaldati raudtee märgistus ning võeti maha teetähised. Kivisse raiutud või hoonetel olevaid märke ei saanud maha võtta, kuid need kaeti tsemendiga.

Märgid on märkimisväärsed. Need toimivad tähistena ja juhistena. GPSi-eelsel ajastul olid meil kõigil maakaardid ja me jälgisime teemärke.

Mida tähistab hingamispäev? Loe 2Ms 31:13, 16, 17. Mismoodi rakedame siinöeldut ise, praegu, inimestena, kes usume Jumala seaduse igikestvusse?

Kuigi need sõnad lausuti eelkõige Iisraelile, oleme kristlastena „Aabrahami sugu ja pärijad töötuse järgi“ (Gl 3:29) ning hingamispäev on tänapäeval endiselt Jumala ja Tema rahva vaheline märk. 2Ms 31. peatükk osutab tõsiasjale, et hingamispäev on Jumala kestva (ehk igavese) lepingu tähis (2Ms 31:16, 17). See märk aitab meil „tunda“ oma Loojat, oma Lunastajat ja Pühitsejat. See on justkui lipp, mis heisatakse igal seitsmendal päeval ning mis aitab meil meeles pidada seda, mida kipume unustama.

Jumala hingamispäev tuletab pidevalt meelde meie saamislugu, meie vabastamist, meie suunda ning meie kohustust hüljatute ja tõrjutute suhtes. Tegelikult on hingamispäev nii tähtis, et mitte meie ei lähe selle juurde, vaid see tuleb igal nädalal ja eranditult iga kord ise meie juurde ning tuletab meile jätkuvalt meelde, kes me oleme, mida Jumal meie heaks teeb ja mida Ta teeb lõpuks meiega siis, kui Ta loob uue taeva ja uue maa.

Püha Jumal kutsub oma inimlikke lepingupartnereid mõtlema rütmile, mis korraldab tõelist tähtsust omavat – päästvat suhet Looja ja Lunastaja ning Tema isemeelse kätetöö vahel. Igal nädalal kästakse meil Jumalalt tuleva väe ja meelevaldaga astuda rahuusse, mis on meile vabalt antud tänu Kristusele Jeesusel, „usu alustajale ja täidesaatjale, kes häbist hoolimata kannatas risti“ (Hb 12:2).

Kuidas õppida hingamispäeva jooksul Jumalat sügavamalt kogema?

Toetav mõte: „Kogu nädala vältel peab meil hingamispäev meeles mõlkuma ja peame tegema ettevalmistusi, et seda käsu kohaselt pidada. Hingamispäeva pidamine ei ole pelk juriidiline küsimus.“ – Ellen G. White, „Tunnistused kogudusele“, 6. kd, lk 353.

„Kogu taevas peab hingamispäeva, kuid mitte tuimalt, ei midagi tehes. Sel päeval peaks elavnema hingejõu iga kiud, sest kas ei kohtu me mitte Jumalaga ja meie Päästja Kristusega? Saame usus Teda vaadelda. Tema igatseb igat inimest kosutada ja õnnistada.“ – Lehekülg 362.

„Jumalalt oodatakse hingamispäeval veel rohkemat kui teistel päevadel. Tema rahvas jätab siis oma argitöö ja kasutab aega mõtiskluses ja palves. Nad paluvad hingamispäeval Tema veel suuremat armu kui teistel päevadel. Nad paluvad Tema erilist tähelepanu. Nad igatsevad Tema erilisi õnnistusi. Jumal ei oota hingamispäeva lõppemist, et rahuldada siis nende palveid. Taeva tegevus ei lakka iialgi ja ka inimesed ei peaks kunagi puhkama heategemisest. Hingamispäev pole mõeldud tegevusetuks jõudeajaks. Käsk keelab teha Jumala puhkepäeval argitööd: rühmamine, millega teenime elatist, peab selleks päevaks lakkama. Sel päeval ei tule teha mingit tööd, mis pakub ajalikku kasu või mõnu. Nii nagu Jumal lõpetas oma loomistöö ja puhkas hingamispäeval ning õnnistas seda, nii tuleb ka inimesel jätta oma igapäevase elu askeldused ja kasutada need pühad tunnid tervislikule puhkusele, jumalateenimisele ja headele tegudele. Kristuse töö tervendada haige oli igati kooskõlas käsuga. See austas hingamispäeva.“ – Ellen G. White, „Ajastute igatsus“, lk 207.

Arutelüküsimused:

1. Keskkonnakaitse on saanud paljudes riikides väga tuliseks poliitiliseks aruteluks. Kuidas saame adventistidena olla looduse head majapidajad ilma poliitilistesse kavadesse laskumata?
2. Teenimine saab alguse mõtteviisist. Kuidas edendada meid ümbritsevates inimestes (meie perekonnas, koguduses ja kogukonnas) kirglikumat teenimise mõtteviisi? Kuidas pakub hingamispäev meile suurema võimaluse seda teha?
3. Iga hingamispäev tuletab meile meelde, et Jumal lõi kogu inimkonna. See aitab meil näha inimesi Jumala silmade kaudu. Kuidas peaks hingamispäev aitama meil meeles pidada, et rassilised, etnilised, sotsiaalmajanduslikud ja soolised erinevused on kohatud siis, kui tegemist on Jumala näo järgi loodud olevusega, keda Tema armastab?

Ingel bensiinjaamas

Loo on kirja pannud Terri Saelee.

Lamphai Sihavong vaatas hämmastunult maanteede keerulist rägastikku enda ümber ja kohal USAs Chicago linnas. Naisel polnud aimugi, kuidas oma abikaasa üles leida. Ta vaatas nelja lapse poole, kes autos istusid, ja mõtles, mida edasi teha.

Abielupaar oli jõudnud Ameerika Ühendriikidesse Kagu-Aasia riigist nimega Laos ja nad sõitsid koos oma kuue lapsega läbi riigi, et tööd leida. Californiast, Sacramentost lahkumisest alates oli perekond reisinud kõigepealt 1400 miili Grand Islandini Nebraskas, mille kohta nad olid kuulnud, et seal saab tehases tööd. Aga kui nad kohale jõudsid, olid töökohad juba täidetud. Siis kuulsid nad võimalusest leida tööd Hollandis Michigani osariigis, mis oli veel 750 miili kaugusel. Perekond alustas 12tunnist teekonda Michigani poole. Lamphai abikaasa oli eesmisel autos; ta juhtis veoautot, milles oli kaks last ja nende varanatuke. Naine järgnes sõiduautoga, milles oli neli nende last.

Kuni Chicagoni läks kõik hästi. Lamphai püüdis abikaasal tihedalt kannul püsida, kuid tihedas liikluses jäi ta toppama ja kaotas abikaasa veoauto silmist. Teede rägastikust rabatuna peatus ta bensiinjaamas. Ei temal ega abikaasal olnud mobiiltelefoni. Naisel polnud võimalust mehega kontakti saada ja tal ei olnud aimugi, kuidas sihtkohta jõuda. Tema ainsaks lootuseks oli Jumal. Ta oli rõõmus, et misjonärid olid käinud Tais põgenikelaagris ja rääkinud neile Jumalast. Tema ja neli last palvetasid koos südamest, et Jumal neid aitaks.

Kui nad silmad avasid, nägid nad üht meeldiva välimusega meest nende poole sammumas.

„Lubage mul arvata,“ ütles ta. „Te otsite oma abikaasat Veuyd, kas pole?“

„Jah!“ tunnistas Lamphai üllatunult.

Naine mõtles, kuidas võõras ta mehe nime teab.

„Istuge autosse ja sõitke minu järel,“ ütles mees. „Aitan teil ta üles leida.“

Lamphai sõitis mehe taga maanteel ja kiirteede rägastikus seni, kuni nägi äkki oma abikaasa veoautot. Tema ja lapsed pöördusid võõrast tänama, kuid meest polnud enam.

Perekond jõudis turvaliselt Michigani ning Veuy ja Lamphai leidsid tööd ja hakkasid käima Seitsmenda Päeva Adventistide Hollandi koguduses. Varsti kutsusid nad endaga kaasa oma uued sõbrad, kes olid samuti Laosest pärit, ning kogudus andis neile väikese rühmatunni ruumi, kus nad oma keeles jumalateenistust pidada said. Täna on sellel grupil oma kogudus, kus Lamphai teeb inimesi tuttavaks Jumalaga, kes saatis bensiinjaamas tema juurde ingli.

Kogu Põhja-Ameerika Divisjonis on mitu Laosest pärit inimeste kogudust tekkinud 2011. aastal saadud kolmeteistkümne hingamispäeva annetus tulemusena. Käesoleva veerandaasta annetus aitab varustada pastorite ja vahenditega selliseid gruppe nagu Lamphai oma.

Enamat igatsedes

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Kr 10:1–11; 3Ms 4:32–35, Jh 1:29; Hb 4:1–11, Ps 95:8–11.

Juhtsalm: „*Need lood on saanud meile näiteiks, et meie ei himustaks kurja, nii nagu nemad himustasid*“ (1Kr 10:6).

Queensi kunstimuuseumis New Yorgis, Ameerika Ühendriikides, on talle maailma suurim linnaarhitektuuri makett, mis kujutab endast New Yorgi kõiki hooneid. Mõõtmetes 1:1200 (2,5 cm vastab 33 meetrile) hõlmab see ligi 870 ruutmeetrit. Algselt valmistasid selle 100 käsitöölise rohkem kui kolm aastat kestnud ettevõtmise käigus 1964. aastal. Seda on ajakohastatud 1990.-tel, kuid see ei peegelda 2021. aasta linnapilti. Tegemist on originaali hämmastavalt keeruka ja üksikasjaliku koopiaga.

Lõpuks aga on see ikkagi vaid koopia, mudel millegi tähtsama, suurema, sügavama ja mudelist endast palju peenekoelisema edasi andmiseks.

Tegelikult on kõik mudelid sellised. Need ei ole originaalid, vaid üksnes originaalide võrdkujud. Mudel aitab meil hoomata originaali olemust, kuid ei asenda seda mitte kunagi. Küll aga aitab see inimestel paremini aru saada, mida originaal endast kujutab.

Pühakiri on tulvil miniatuurseid tegevusmudeleid ja näitlikke struktuure, mis kõik osutavad suuremale, taevasele tegelikkusele. Heebrealastele kirjutatud kirja 4. peatükk aitab meil avada ühe tegelikkuse, mis puudutab Piiblis olevat puhkamise teemat.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 11. septembriks.

Loe 1Kr 10:1–11. Mida tahab Paulus oma lugejatele Korintoses teatavaks teha, kui ta osutab „näidetele“?

1Kr 10:6 kasutatud sõna (ja samuti 1Kr 10:11 kohandatud sama sõnavorm), mida tõlgitakse kui „näide“, on kreeka keeles *typos*. Sellel kreeka nimisõnal põhineb ka eestikeelne sõna *tüüp*. Tüüp (või näide) ei ole kuidagi originaal ise, vaid kujutab või esindab seda mingil moel. See on näidis millestki muust.

Hb 8:5 on sellise suhte hea näide: „[Vana Testamendi templiteenistuse preestrid] teenivad pühamus, mis on ainult taevase kuju ja vari. Moosest ju juhendati, kui ta hakkas valmistama telki: „Vaata, et sa teed kõik selle kuju järgi, mida sulle näidati mäel!““

See heebrea kirja lõik suunab valgusvihu taevas ja maa peal oleva omavahelelise seotusele ning tsiteerib siis 2Ms 25:9 sündmust, mille puhul Jumal käskis Moosesel ehitada kõrbes pühamu „täpselt eeskuju järgi“, mida Mooses mäel olles oli näinud. Mõte on selles, et maapealne pühamu koos kõigi rituaalide ja toimingutega oli „näide“, sümbol, mudel sellest, mis toimub taevas, kus Jeesus on meie Ülempreestrina taevases pühamus.

Seda silmas pidades mõistame paremini Pauluse öeldut 1Kr 10. peatükis. Neis salmides vaatleb Paulus taas mõnd Jumala rahva kogemust kõrbes, teel töötatud maale. „Meie esiisad“ viitab juutide esivanematele, kes lahkusid Egiptusest, olid pilve all, läbisid mere ja said niimoodi kõik ristitud orjaikkest vabasse uude ellu.

Paulus käsitleb neid kõrberännaku tähtsaid sõlmpunkte isikliku ristimise tüüpidena ehk näidetena. Pauluse loogikat järgides viitab „vaimuliku roa“ mainimine mannale (võrdle 2Ms 16:31–35). Iisrael jõi kaljust, mis kujutab Pauluse sõnade kohaselt Kristust (1Kr 10:4). Mõtles näiteks Jeesusele, kes on „eluleib“ (Jh 6:48) ja „elav vesi“ (Jh 4:10), ning kõik see saab tähenduse. Seega näeme siin tõsiasja, et Paulus kasutab Vana Testamendi ajalugu näitena, mille kaudu avada vaimulikud tõed, mida iga kristlane saab tänapäeval ellu rakendada.

Mõtles veel kord iisraellaste Egiptusest välja tulemise kogemusele. Millised vaimulikud õppetunnid saame nende „näidetest“, nii headest kui ka halbadest?

Vana Testamendi rituaalide ja ohvrite süsteem, mille leiame Moosese kolmandast raamatust, pakub meile eile vaadeldud näitest rohkemat – Vana Testamendi sümbolid näitavad meile kätte Uue Testamendi tõed. Kuigi tänapäeval Piiblit lugevad inimesed libisevad sageli neist rituaalidest üle, peitub neis palju tähtsaid vaimulikke tõdesid, mis on vägagi väärtuslikud inimeste jaoks, kes neid uurivad.

Loe juhiseid ühe tavalise iisraellase patuohvri kohta 3Ms 4:32–35. Mida sellest rituaalist õpime, kuigi meil ei ole altariga pühamut ega tempelit, kus oma pattude pärast ohvreid tuua? Seo see usutalitus Jh 1:29 ja 1Pt 1:18–21ga.

Rituaal on tähtsate väärtuste ja teabe suurepärase edastusvahend ning seda tuleb mõista kontekstis. Et rituaal toimiks, on tavaliselt vaja kindlat aega, konkreetset asukohta ja ettemääratud tegevuste järjekorda. Tõepoolest, kui loeme läbi Vanas Testamendis olevad piibellikud ettekirjutised ohvrite asjus, saab selgeks, et Jumal andis väga üksikasjalikud juhised, mida, millal, kus ning millise rituaali ja protseduuri käigus ohverdada.

Paljudes usutalitustes oli kesksel kohal veri ning vere maha valamine või piserdamine. Tegu ei olnud ilusa vaatepildiga ega pidanudki olema, sest see toimus universumi kõige koledama nähtuse, patu tõttu.

Milline oli vere täpne osa ja miks tuli seda panna altari sarvedele? Kuigi enamik pühamuga seonduvaid usutalitusi antakse edasi ettekirjutustena (nt juhised, kuidas midagi teha), ei sisalda need alati kõiki selgitusi. Võib-olla sellepärast, et inimestele oli juba mõistetav, mida miski tähendas. Iisraeli inimesed said kindlasti aru vere tähendusest (3Ms 17:11).

3Ms 4:32–35 toodud näite puhul peitub aga 35. salmis tähtis selgitus: „Kui preester temale ta patu pärast, mida ta on teinud, on lepitust teinud, siis antakse temale andeks.“ Seega oli veri kogu lepitusprotsessi võti, vahend, mille kaudu sai patust inimest püha Jumala silmis õigeks teha. Näeme neis ohvrites tüüpi, mudelit Kristuse surmast ja meie heaks toimuvast teenistusest.

Mõtle sellele, kui halb on patt päriselt, nii et lepituseks oli vaja ohvrit, Jumala ühe liikme, Jeesuse eneseohverdust. Kuidas õpetab see meile, et toetuksime üksnes armule ja mitte iialgi tegudele? Mida saaksime lisada sellele, mida Kristus meie eest juba teinud on?

Lisaks näidetele, mida juba vaatlesime, rakendub sel kujul tüüpidest ja sümbolitest aru saamine ka piibellikule puhkeaja mõistele. Selle nägemiseks pöörume Uues Testamendis oleva heebrealastele kirjutatud kirja juurde.

Loe Hb 4:1–11. Millele viitab töötus saada Tema hingamisse? Kuidas pakub Egiptusest väljatuleku ja kõrberännaku aegne iisraellaste kogemus täiendavaid teadmisi Jumala hingamisse saamise kohta?

Sihikindluse ja ustavuse teema on siin väga tähtis. Kuigi siin räägitakse seitsmenda päeva hingamispäevast, on nende salmide (ja eelnenute; vaata Hb 3:7–19) tähelepanu all põhiliselt Jumala rahvale esitatav üleskutsute säilitada usk; see tähendab, et nad peavad jääma ustavaks Issandale ja evangeeliumile.

Need tekstilõigud tuletavad lugejale meelde, et nad võtaksid tõsiselt õppetunde, mida Jumala juhtimise all minevikus õpiti, „et keegi ei langeks sellesama sõnakuulmatuse eeskujul“ (Hb 4:11). Tähelepanu, tegemist on võimalusega! Iisrael kuulis evangeeliumi, jätkab kirjapanek, kuid sõnast ei olnud neile kasu. Selle asemel, et usalduse ja kuulekuse kaudu oma usku tugevdada, valisid nad vastu hakata (võrdle Hb 3:7–15) ja seepärast ei kogenud nad kunagi seda hingamist, mida Jumal tahtis neile anda.

Hb 4:3 osutab tihedale sidemele usu ja hingamise ehk rahu vahel. Saame osa Tema rahust ainult siis, kui usume ja usaldame Teda, kes töötas rahu ja suudab selle töötuse täita. See on muidugi Jeesus Kristus.

Loe veel kord Hb 4:3. Mis oli siin kirjeldatud inimeste põhiprobleem? Millise õppetunni saame siit endale meie, kellele „on kuulutatud evangeeliumi nõnda nagu neilegi“ (Hb 4:2)?

Varakristlik kogudus võttis omaks Jumala eelneva ilmutuse (mida meie nimetame „Vanaks Testamendiks“) ning uskus, et Jeesus Kristus oli Jumala Tall, ohver nende pattude eest. Ning sellesse ohvrisesse uskudes puutusid nad kokku Jeesusega ja rahuga, mida meile Temas pakutakse.

Kuidas aitab aru saamine sellest, mida tähendab olla Jeesuse vere kaudu päästetud, saada sellist hingamist, mis meil võib Jeesuses olla, teades, et meid päästetakse armust ja mitte tegudest?

Ärge paadutage oma südant

Loe Hb 4:4–7 ja Ps 95:8–11. Mille eest siin (nii kirjas heebrealastele kui ka psalmides) hoiatatakse ja mida on sel öelda meie jaoks tänapäeval?

Hb 4:4–7 tsiteerib nii loomislugu kui ka Ps 95:11, rääkides iisraellaste truudusetusest ja seega nende läbikukkumisest jõuda hingamisse, mida Jumal neile anda tahtis. Tõepoolest, Ps 95:8–11 seostab Iisraeli kõrbekogemuse Jumala hingamisega ning lisab sellele jumaliku vande, et truudusetu Iisrael ei saa Tema hingamisse, mida algselt seostati töötatud maaga.

Iisrael sai muidugi töötatud maale. Uus põlvkond ületas riigipiiri ja vallutas Jumala abiga maa kindlustused ning seadis ennast seal sisse.

Kuid nad ei saanud Jumala hingamisse selles mõttes, et usupuuduse pärast, mis avaldus rängas sõnakuulmatuses, ei kogenud paljud neist tõeliselt päästet Jeesuses. Kuigi hingamist seostati maaga, tähendas see midagi rohkemat kui inimeste elupaika.

Hb 4:6 annab mõista, et need, kes olid kuulnud jumalikku töötust tõelisest hingamisest, ei saanud seda kätte sõnakuulmatuse pärast. Milline seos on sõnakuulmatuse ja Jumala rahust ilma jäämise vahel?

„Tänane päev“ väljendab äärmist vajalikkust, tungivust. „Tänane päev“ tähendab, et pole enam aega raisata. „Tänane päev“ nõuab reageerimist ja otsustamist praegu.

Paulus kasutab muljet avaldavalt sõna *sēmeron*, „tänane päev, täna“ ja rõhutab tugevalt, kui tähtis on see hingamise kontekstis. Ps 95:7, 8 on hoiatus ja Jumala anumine, et Tema rahvas ei kordaks oma eelkäijate vigu ega laseks käest võimalust saada tõelisse hingamisse, mis leidub üksnes Jumalalt meile pakutud päästes.

Mida peaks meie jaoks praegu tähendama nende sõnade kuulmine: „Täna, kui te kuulete tema häält, ärge tehke oma südant kõvaks!“? Mis on sõna „täna“ juures eriti oluline? Psalmides kasutati seda juba tuhandeid aastaid tagasi. Miks peaks see meie jaoks olema „täna“ sama oluline, nagu see oli nende jaoks, kes seda tuhandeid aastaid tagasi kuulsid?

Hb 4. peatüki põhiliste mõtete loogiline areng saab eriti selgeks siis, kui loeme Hb 4:8–11. Joosua ei toonud Israelile hingamist. Järelikult, kuna Jumal ei valeta, peab olema veel teine „hingamine“, mis saab osaks Jumala rahvale. See inimrühm ei koosne üksnes juudi usklikest. Sellesse kuuluvad kõik need, kes on Jeesuse oma isiklikuks Päästjaks vastu võtnud.

Loe Gl 3:26–29 ja märgi üles ristijärgsele Jumala lepingurahvale iseloomulikud jooned. Mida tähendab Pauluse kirjutatu kontekstis, et ei ole juuti ega kreeklast, ei ole orja ega vaba, ei ole meest ega naist?

Sageli on Hb 4. peatükki kasutatud seitsmenda päeva hingamispäeva pidamise rõhutamiseks. Samas on teised seda kasutanud hingamispäevase puhkuse vaidlustamiseks, tuues välja asjaolu, et on veel üks (lõpuaja) puhkeaeg. Kumbki seisukoht ei mõtesta piibliteksti kuigi hästi lahti. See kirjakoht annab hoopis mõista, et kuigi lõpuajal koondub tähelepanu Jumala erilisele puhkusele, on vastav mõte olnud olemas juba loomisest saati ning hingamispäevasesest hingamisest rõõmu tundmine pakub väikese iganädalase eelmaitsse hingamisest aegade lõpus. Jah, juutide jaoks on hingamispäev olnud *olam haba* („tulevase maailma“) eelkäija.

Jumala rahvale jääv hingamispäevane hingamine peegeldab Jumala hingamist maailma ajaloo esimesel hingamispäeval. See puhkus tähendab, et lõpetame oma töö ja usaldame Jumalat, sest Tema täidab oma tötuse meid päästa.

Vastupidi nii mõnegi tõlgendaja väitele ei toeta kõnealune kontekst arvamust, et hingamispäeva käsk täitus Kristuse antud päästes ning sellele käsule kuuletumine muutus kristlaste jaoks ebavajalikuks. Meile tötatav ülim hingamine selles, mida Kristus meie heaks tegi, ei asenda piibellikku seitsmenda päeva hingamispäeva; vastupidi, see võimendab hingamispäeva.

Maailmas, kus hinnatakse kõrgelt ise ennast üles tötanud inimesi, kõva tötö ja innukaid edasipürgijaid, on Jeesuses puhkamine ja Tema päästva armu usaldamine tötelises vastuolus valitseva kultuuriga.

Kuidas aidata kaasinimestel leida rahu Jeesuses, kui nad mõtlevad, et nende patud on liiga koledad, et nende südant ei saa muuta ning nende olukord on päris lootusetu? Mida sa Piiblis kirjapandust nendega jagada saad?

Reede, 10. september

Toetav mõte: „Meil pole iga kord soovi oma katsumuste ja raskustega Jeesuse juurde tulla. Mõnikord kallame oma hädad kaasinimeste kõrvadesse ja *räägime oma vaevadest neile, kes meid aidata ei saa*, ning ei usalda kõike Jeesusele, kes suudab muuta kurbuse tee rõõmu ja rahu rajaks. Enesesalgamine, enda ohverdamine annab ristile au ja võidu. Jumala töötused on väga väärtuslikud. Peame *õppima* tundma Tema sõna, et tunneksime Tema tahet. Hoolikalt uuritud ja elupraktikaks saanud inspireeritud sõnad juhivad meie jalad tasasele teele, kus komistamata kõndida. Oo, et kõik, evangeeliumitöölised ja rahvas, tooksid oma koormad ja kimbatused Jeesuse ette, kes ootab, et need võtta ning anda nende eest rahu ja hingamist! Ta ei hülga iialgi neid, kes Teda usaldavad.“ – Ellen G. White, „The Signs of the Times“, 17. märts 1887, lk 161.

„Armas noor, kas sinus võib olla rõõmus lootus ja ootus ajal, mil Issand, su õiglane Kohtunik, tunnistab su nime Isa ja pühade inglite ees? Parim ettevalmistus, mida sa Kristuse teistkordse ilmumise heaks teha saad, on toetuda kindlas usus tohutule päästele, mille Ta oma esimese tulekuga meile tõi. Sul tuleb usaldada Kristust oma isikliku Päästjana.“ – Ellen G. White, „Our High Calling“, lk 368.

Arutelüküsimused:

1. Mis on seitsmenda päeva hingamispäevas nii erilist, et see kuulutab ette Jumala rahvale osaks saavat taevast hingamist? Kuidas on hingamispäev igaviku eelmaitse?
2. Lunastus tähendab lepitamist ja näitab teed tagasi Jumala juurde. Mõttele tähtsale lausele, mille leiad Rm 5:11: „Aga mitte ainult seda, vaid me ka kiitleme Jumalast meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi, kelle kaudu oleme nüüd saanud lepituse.“ Kui keegi küsiks sinult: „Mida tähendab olla Jumalaga lepitatud ja mida see lepitus sinu elus muutis?“, siis mida sa vastad?
3. Kuidas vältida oma kristlikus elus vähemtähtsa ületähtsustamist? Mis hoiab meie pilgu Jumala Sõnas pakutaval tervikpildil?
4. Mõttele veel vigadele ja usupuudusele, mis iisraellaste kõrbe-elus avaldusid. Kuigi neid proovile pannud asjaolud erinevad meie omadest (me ei rända ääretus kõrbes), siis millised ühised põhimõtted siin avalduvad? See tähendab, kuidas võime oma kristlikul eluteel seista silmitsi samade väljakutsetega ja mismoodi õppida iisraellaste vigadest?

Usus edasi astudes

Loo on kirja pannud Terri Saelee.

Keegi rääkis Iraagis isale Jeesusest. Isa hakkas Jeesust armastama ja ühines seitsmenda päeva adventistide kogudusega. Ema aga otsustas jääda oma pärimususu juurde. Mõne aja pärast muutus elu Iraagis pere jaoks keeruliseks. Isa kartis ema ja nende kahe väikese tütre turvalisuse pärast ning perekond kolis põgenikena Ameerika Ühendriikidesse.

Californias saatsid isa ja ema oma tütreid riigikooli. Kuid isa palvetas, et tüdrukutel avaneks võimalus õppida adventkoolis. Tal ei olnud raha kogudusekooli õppemaksu tasumiseks ja isegi kui raha olnuks, ei teadnud ta ühtki adventisti, kes oleks võinud talle öelda, kust kool leida.

Ühel päeval külastas isa toidupanka, kus jagati toitu abivajavatele peredele. Toidu kättesaamist oodates tegi isa ühe vabatahtlikuga juttu ja sai teada, et toidupanga on asutanud ja seda haldab seitsmenda päeva adventistide kogudus, kellel oli ka oma kogudusekool.

Isa ja ema olid hoolikalt raha säästnud, et ise kooli minna ja pere ülalpidamiseks mõni parem töökoht saada. Nad otsustasid kasutada hinnalisi sääste oma tütarde õppemaksu eest tasumiseks.

Veidi aega hiljem jõudsid isa koos emaga ning oma 9- ja 11aastase tütrega kooli juurde. Nad istusid juhataja kabinetis, näod säramas, ja ootasid juhiseid, mida edasi teha.

Koolijuht ja koguduse pastor, kes nende vastas istusid, vaatasid teineteisele otsa ning pöörasid seejärel pilgu isale, emale ja tüdrukutele. Vanemate ja tüdrukute näolt väljenduv innukus puudutas nende südant. Kuid rahast, mida isa ja ema olid säästnud, ei jätkunud.

„Me tahame väga, et need tüdrukud siin õpiksid,“ ütles koolijuht. „Kuid kahjuks ei ole õppemaksu tasumiseks piisavalt raha.“

Koolijuht tegi pausi ja vaatas jälle pastorile otsa. Ta nägi pastori silmades kaastunnet ja tundis julgust jätkata.

„Me võtame tüdrukud kooli vastu,“ ütles koolijuht. „Astume usus edasi.“

Neli täiskasvanut ja kaks tüdrukut põlvitasid põrandale ja langetasid pea.

„Armas Jumal, me vajame Su abi,“ palvetas pastor. „Palun anna raha nende kahe kalli tüdruku haridusteks.“

Varsti pärast seda, kui perekond lahkus, sai koolijuht telefonikõne. See tuli Seitsmenda Päeva Adventistide Põhja-Ameerika Divisjoni põgenike ja immigrandite teenistuse koordinaatorilt. Kõneleja andis teada, et tal on raha, millega aidata lapspõgenike õppemaksu tasuda. See raha, ütles ta, tuli 2011. aastal kogutud kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest. Koolijuht suutis vaevu oma kõrva uskuda. Kiiresti helistas ta isale, et teatada raha leidmisest tütarde õppemaksuks.

„Ma teadsin, et Jumal vastab meie palvetele!“ hüüatas isa.

Käesoleva kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetus aitab taas Põhja-Ameerika Divisjoni põgenikke. Kasutage Jumal teie andeid paljude selliste isade palvetele vastamiseks. Kujuta ette kohtumist taevas kellegagi, kes õppis Jumalat paremini tundma ja otsustas Teda teenida sellepärast, et sina annetasid.

Rahutu prohvet

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jn 1.–4. ptk; Jr 25:5; Hs 14:6, IIm 2:5; Lk 9:51–56; Jd 1–25.

Juhtsalm: „*Aga mina ei peaks armu andma Niinevele, sellele suurele linnale, kus on enam kui kaksteist korda kümme tuhat inimest, kes ei oska vahet teha oma parema ja vasaku käe vahel, ja kus on palju loomi!*“ (Jn 4:11).

Üks tähelepanuväärne lugu Pühakirjas on küllap Joonas lugu. Siin on Jumala prohvet, keegi, kelle Jumal on kutsunud, ja ometi – mis toimub? Ta põgeneb Jumala kutse eest. Pärast seda, kui teda veendakse dramaatilisel viisil meelt muutma ja Issandale kuuletuma, annab ta järele, kuid mida ta siis teeb? Ta kurdab, et inimesed, kellele teda tunnistama kutsuti ja kes päriselt oma patte kahetsesid, said säästetud hävingust, mis neid muidu tabanuks!

Hea näide kellestki, kel pole hingamist, pole rahu – sinnani välja, et ta hüüatab: „Seepärast, Issand, võta nüüd ometi minust mu hing, sest mul on parem surra kui elada!“ (Jn 4:3)

Jeesus viitas Joonas loole, kui ütles: „Niineve mehed tõusevad kohtupäeval üles koos selle sugupõlvega ja mõistavad selle sugupõlve süüdi, sest nemad parandasid meelt Joonas jutluse peale, ja vaata, siin on rohkem kui Joonas“ (Mt 12:41). Kindlasti oli ta rohkem kui Joonas! Vastasel juhul poleks Ta saanud olla meie Päästja.

Vaadelgem käesoleval nädalal Joonat ja seda, mida saame õppida tema püsimatusest ja vähesest rahust.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 18. septembriks.

Joona oli hämmastavalt edukas misjonär. Samas oli ta väga vastakas, alguses lausa tõrges. Millega iganes Joona tegeles, segas Jumala kutse tema ellu suu-
resti vahele. Selle asemel, et võtta Jumala koorem õlgadele ja leida enda jaoks
Tema ikke headus ning Tema koorma kergus (Mt 11:30), otsustas Joona leida
oma „rahu“ ja põgenes seepärast Jumala näidatud teele vastupidises suunas.

**Kus lootis Joona leida Jumala kutsest rahu ja puhkust? Kui hästi see
tal välja tuli? Loe Jn 1. peatükki.**

Joona asub teele Jumala soovile vastupidises suunas. Ta ei peatu isegi Juma-
laga arutlema, nagu tegid paljud teised Piibli prohvetid siis, kui Jumal nad oma
sõnumitoojateks kutsus (vaata näiteks 2Ms 4:13).

Huvitaval kombel ei ole tegemist esimese korraga, mil Joona kutsuti Jumala
nimel rääkima, nagu annab mõista 2Kn 14:25. Tol korral näib Joona olevat tei-
nud seda, mida Issand tal teha palus. Kuid seekord mitte.

Miks?

Ajaloolised ja arheoloogilised kirjapanekud kirjeldavad Uus-Assüüria juh-
tide julmust, kes võimutsesid muistses Lähis-Idas kaheksandal sajandil eKr, mil
Joona teenis Iisraelis vaimulikuna. Umbes 75 aastat hiljem ründas Uus-Assüüria
kuningas Sanherib Juudat. Iisrael ja Samaaria olid enam-vähem kaksikümend
aastat tagasi juba langenud ning kuningas Hiskija kuulus ilmselt kohalikku
Assüüria-vastasesse liitu.

Praegu oli assüürlaste jaoks saabunud aeg arvete korrastamiseks. Piibel
(2Kn 18. ptk, Js 36. ptk), Assüüria ajaloolised dokumendid ja Sanheribi Niineve
lossi seinareljeefid jutustavad meile julma lugu Laakise (Hiskija ühe tähtsaima ja
kaitstuima lõunapiiril paikneva kindluslinna) vallutamisest. Ühes raidkirjas väi-
dab Sanherib, et ta on hävitanud 46 hästikindlustatud linna ja võtnud rohkem
kui kaksada tuhat vangi. Kui Assüüria kuningas Laakise vallutas, aeti teibasse
sadu või tuhandeid vange; kuningas Hiskija kirglikke toetajaid nülitati elusalt,
teised aga saadeti odava orjatööjõuna Assüüriasse.

Assüürlased pidid olema imekspandavalt julmad isegi tolle aja maailma
möödupuude kohaselt. Ja Jumal saatis Joona selle impeeriumi keskusesse?

On see siis mõni ime, et Joona ei tahtnud minna?

**Jumala eest põgeneda? Oled sa seda kunagi teinud? Kui jah, siis kui
hästi see sul õnnestus? Mida oleksid sa pidanud sellest veast õppima?**

Joona põgenemine Jumala eest oli täis probleeme. Tema lühiajaline „puhkus“ katkes siis, kui Jumal imeliselt tormiga sekkus. Jumal säästis Joona veehauast ja saatis kala teda päästma.

Ometi taipab Joona alles siis, kui ta leiab end kolmepäevaselt sundpuhkuselt suure kala kõhus, kui palju ta Jumalast sõltub. Mõnikord tuleb meid viia olukorda, kus meil pole midagi sellest, mida maailm pakub, et õpiksime taipama tegelikku vajadust Jeesususe järele.

Loe läbi Joona palve kala kõhus (vaata Jn 2:2–10). Mille pärast ta palub?

Kuigi Joona on vetesügavikus, väga ohtlikus olukorras, palvetab ta pühakoja pärast. Ta vaatab „su püha templi poole“.

Mis toimub?

Tempel on Joona palves kesksel kohal ja see peaks olema iga palve keskne osa. Vanas Testamendis on ainult üks koht, kust Jumalat leida. Tema on oma pühamus (vaata 2Ms 15:17; 2Ms 25:8). Pühamu on palvetamise ja Jumalaga osaduses olemise keskpunkt.

Ometi ei viita Joona Jeruusalemma templile. Ta räägib hoopis taevasest pühamust (Jn 2:8). Seal on Joona lootus, sest seal on Jumal tõeliselt ja sealt tuleb Tema pakutud abi.

Joona mõistab lõpuks seda tähtsat tõde. Ta on tunda saanud Jumala armu. Ta on päästetud. Kui suur kala ta välja sülgab, mõistab ta eelkõige, et Jumal armastab teda, põgenevat prohvetit. Kindlasti on ta õppinud (isegi kui ta teelt kõrvale kaldus), et iga uskliku jaoks on ainus ohutu tee Jumala tahte otsimine.

Niisiis otsustab ta nüüd oma kohustuse täita ja Jumala korraldusele kuuletuda ning asuda teele Niineve poole. Kahtlemata teeb ta seda usus, kuna läheb äärmiselt julma linna, mille elanikele ei pruugi meeldida võõramaine prohvet, kes ütleb neile, kui halvad nad on.

Mõnikord on meil vaja kõigest eemalduda selleks, et olukorda uue nurga alt näha. Kuigi Joona lugu, kes imeliselt kala kõhus ellu jäi, on äärmuslik näide, siis kuidas aitab tavakeskkonnast välja astumine sind uuesti sellele vaadata ja näha seda ehk vajaliku nurga alt?

Israeli suuremate ja väiksemate linnadega võrreldes on Niineve tohtu suur. See on „suur linn Jumala ees: kolm päevateekonda“ (Jn 3:3).

Loe Jn 3:1–10. Kuidas see kurjusepesa regeerib? Millise õppetunni saame sellest loost enda jaoks, kui püüame kaasinimestele tunnistada?

Linnas ringi käies kuulutab Joonas Jumala sõnumit: „Veel nelikümmend päeva ja Niineve hävitatakse!“ (Jn 3:4). Sõnum on õige. Kuigi üksikasju ei esitata, saab selgeks, et sõnum jõuab vastuvõtlikesse kõrvadesse ja Niineve rahvas (ühiselt!) usub Joonas hoiatussõnu.

Tüüpilisel Lähis-Ida kombel annab Niineve kuningas meele muutuse näitamiseks välja käskkirja. Igaühel – kaasa arvatud loomadel – tuleb paastuda ja kurvastada (tekstis pole öeldud, kuidas tuli loomadel kurvastada). Kuningas astub troonilt alla ja istub tuha peale, mis on väga oluline kujundlik tegu.

Loe Jn 3:6–9. Võrdle seda Jr 25:5; Hs 14:6 ja Ilm 2:5ga. Mida tõi kuningas oma kõnes esile, mis näitab, et ta mõistis õige meeleparanduse sisu?

Kõne oli lühike, asjakohane, kuid tõelise meeleparanduse mõttes teoloogiliselt õige. Samal ajal, kui Joonas kuulutas, pidi Püha Vaim niinevelaste südames küll kõvasti tegutsema.

Niinevelastel ei olnud kõiki neid lugusid Jumala hellast juhtimisest, mis olid iisraellastel, ja ometi vastasid nad Talle kuuletumisega. Tegelikult andsid nad mõista: „Jätkem ennast Jumala armu hoolde, mitte meie enda saavutuste hoolde! Toetugem täielikult Tema headusele ja armule.“

Kummaline küll, aga Joonas, kes oli juba Jumala armu isiklikult kogenud, näis mõtlevat, nagu oleks Jumala arm midagi nii valivat, et ainult osal inimestest on võimalus sellesse rahuadamasse saada.

Miks on meeleparandus kristliku kogemuse tähtis osa? Mida päriselt tähendab oma patte kahetseda, eriti neid patte, mida ikka ja jälle teeme?

Paraku ei lõppe Joonalugu 3. peatükiga.

Loe Jn 4:1–11. Mis on Joonal probleem? Millise õppetunni saame tema üsna puudulikust iseloomust?

Jn 4. peatükk algab Joonal pahameelega Jumala vastu, kuna tema misjonitöö osutus nii edukaks. Joonal mureseb, et on nüüd narriks tehtud. Leiame, et Jumal võtab aega rääkida ja arutleda oma prohvetiga, kes käitub nagu tujukas laps.

Siin on tõend tõsiasjast, et Jumala tõelised järelkäijad – isegi prohvetid – peavad edasi kasvama ja veel endast jagu saama.

„Kui Joonal mõistis, et Jumal soovis säästa linnarahvast, kes kahetses kurjust kotiriides ja tuhas, pidanuks ta esimesena rõõmustama Jumala imelise armu üle. Ent selle asemel hakkas ta hirmuga kaalutlema, kas ei peeta teda järsku valeprohvetiks. Mõeldes paaniliselt oma mainele, kaotas ta silmist selle kurja linna elanike ääretult suurema väärtuse.“ – Ellen G. White, „Prohvetid ja kuningad“, lk 271.

Jumala kannatlikkus oma prohvetiga on hämmastav. Jumal tundub olevat innukas Joonat kasutama ja kui Joonal põgeneb, saadab Jumal põgeniku jälile tormi ja kala. Isegi nüüd, kui Joonal jälle tõrgub, püüab Jumal tema ja ta halva suhtumise üle arutleda ning ütleb: „Kas sul on õigus vihastada?“ (Jn 4:4)

Loe Lk 9:51–56. Mille poolest on see kirjakoht paralleelne Joonal loos toimuvaga?

„Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Pojal on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid tal oleks igavene elu“ (Jh 3:16), või, nagu Jumal Jn 4:11 sõnastuses ütleb: „Aga mina ei peaks armu andma Niinevele, sellele suurele linnale, kus on enam kui kaksteist korda kümme tuhat inimest, kes ei oska vahet teha oma parema ja vasaku käe vahel, ja kus on palju loomi!“ Peaksime olema väga tänulikud, et see on Jumal, mitte meie, kes teeb lõpliku otsuse südame ja meele ja ajendite üle.

Kuidas kasvatada samasugust kaastunnet ja kannatlikkust kaasainimeste suhtes, nagu on Jumalal, või kuidas õppida sellist kaastunnet ja kannatlikkust vähemalt peegeldama?

Joonast tundub olevat rohkem häda kui kasu. Niineve oli ohtlik, kuid näib, et Joonas loos ei tekita probleeme niinevelased. Nad saavad sõnumist aru ja kahetsevad kohe. Selles misjoniloos paistab nõrgaks lüliks olevat misjonär Joonas.

Jumal jätkab tõrksa prohvetiga töötamist, kuna Ta teab, et Joonas vajab misjonireisi Niinevesse sama palju, kui niinevelastel on vaja kuulda tema sõnumit.

Loe läbi Juuda kiri. Kuidas „hoida ennast Jumala armastuses“ (Jd 21)? Mida see tähendab?

Juuda ütleb meile Uude Testamenti kuuluvas kirjas, et hoiaksime „endid Jumala armastuses, oodates meie Issanda Jeesuse Kristuse halastust igaveseks eluks“ (Jd 21).

Jumala armastuse ja Tema armu isiklik kogemine ei ole ühekordne sündmus. Üks kindel viis, kuidas ennast „Jumala armastuses hoida“, on sirutada käsi kaasinimestele. Järgmistes salmides käsib Juuda meil „halastada“ ja „päästa“ kaasinimesi „neid tulest välja kiskudes“.

Loe Jd 1:20–23. Mis siin kirjutatus seostub Joonas looga ja mida on sel meilegi öelda?

Jumal kutsus Joonas, et ta läheks Niinevesse, sest tõenäoliselt polnud Joonas enne selle kutse saamist võtnud kuigi palju aega, et mõelda enda suhtumise üle assüürlastesse. Tõenäoliselt teadis ta, et nad ei meeldi talle, kuid tal polnud aimugi, kuivõrd ta neid vihkas või kui kaugele võis ta minna, et vältida neid isegi pärast kutse saamist. Joonas polnud valmis elama taevas kõrvuti naabermajas oleva niinevelasega. Joonas polnud õppinud armastama nii, nagu armastas Jumal. Jumal palus Joonal minna Niinevesse sellepärast, et Jumal armastas niinevelasi ja tahtis neid näha oma riigis. Kuid Jumal palus Joonal minna ka sellepärast, et Jumal armastas Joonat. Ta tahtis, et Joonas kasvaks ja muutuks järjest enam Tema sarnaseks, kui nad koos töötavad. Jumal tahtis, et Joonas leiaks tõelise rahu. Selle saab ainult siis, kui ollakse päästvas suhtes Jumalaga ja täidetakse Tema tahet, mille hulka kuulub kokkupuude kaasinimestega ja nende juhtimine meis oleva usu ja lootuse juurde.

Kui palju aega veedad sa kaasinimeste pääste heaks töötades? Kuidas aitab sedasorti töö meil vaimulikus mõttes leida tõelist rahu Jeesuses?

Reede, 17. september

Toetav mõte: „Joonale oli usaldatud raske ja vastutusrikas ülesanne. Kuid Jumal, kes oli käskinud tal minna, suutis kinnitada oma sulast ja kinkida talle edu. Kui prohvet oleks kuuletunud vastuvaidlemata, oleks ta olnud hoitud paljudest kibedatest kogemustest ning saanud rikkalikke õnnistusi. Siiski ei jätnud Issand Joonat tema meeleheitel maha. Prohveti usaldus Jumalasse ja Tema lõpmatusse päästvasse väesse elustus, kui ta läbis Jumala juhtivuse kummalised teed ja katsumused.“ – Ellen G. White, „Prohvetid ja kuningad“, lk 266.

„Kõige lihtsamal ja tagasihoidlikumal moel saab jõuda tuhandeteni. Kõige targemaid inimesi, keda peetakse maailma andekaimateks meesteks ja naisteks, kosutavad sageli niisuguse lihtsa inimese sõnad, kes armastab Jumalat ning kes oskab sellest armastusest rääkida nii loomulikult, nagu ilmalik inimene kõneleb asjadest, mis teda enim huvitavad.“ – Ellen G. White, „Kristuse tähendamissõnad“, lk 232.

Arutelüküsimused:

1. „Jumala prohvet“, kes ärritub selle pärast, et rahvas, kellele ta Jumala kutsel tunnistas, võttis pääste vastu? Kuidas saame meie Joona suhtumisest aru? Milline võimas näide on see Jumala kannatlikkusest oma rahvaga, isegi kui nende teod on vastuolus neil oleva valgusega!
2. Joona lugu näib esile toovat mõtte, et Jumal ei tegutse mitte ainult ise-meelsete inimeste päästmiseks, vaid on väga huvitatud ka oma järelkäijate ümberkujundamisest. Kuidas saada „uus süda“ ja „uus vaim“, kuigi me juba tunneme Issandat ja käesoleva aja tõde? Mis vahe on tõe tundmisel ja tões ümber kujunemisel?
3. Loe veel kord Juuda kirja. Mis on selle raamatu põhisõnum ja miks sobib see sõnum väga meie kogudusele tänapäeval?
4. Miks teeb kaasinimeste pääste heaks töötamine vaimulikult väga palju head meile endale?
5. Kui tahes head olid Joona põhjendused või mõtted, miks ta ei tahtnud Niinevesse minna, näitas Jumal talle, kui valed need tegelikult olid. Milline osa meie suhtumisest kaasinimestesse võib peegeldada Joona vale suhtumist?

Vimm on kadunud

Loo on kirja pannud Terri Saelee.

Kujutle, et oled 7aastane laps, kes peab oma elu eest džunglis põgenema. Selline oli Jimmy Shwe elu Kagu-Aasia riigis Myanmaris.

Oma kogemuste tõttu arenes noorel Jimmyl välja sügav vimm ametivõimude vastu. Kord, kui ta džunglis eksinud oli, mõtles ta, et sureb. Ta otsustas, et kui ta eluga pääseb, haarab ta kättemaksuks relvad.

Pärast kaht üksildusaastat leidis Jimmy oma isa Tai põgenikelaagrist. Kuid isa ei nõustunud Jimmy plaaniga ja ütles, et võitlusest pole abi. Ta õhutas Jimmyt hoopis pastoriks saama.

Jimmyl polnud kerge oma vihast ja sügavast vimmast lahti lasta. Kuid ta nägi isa rahu ja rõõmu, kui nad põgenikelaagris seitsmenda päeva adventistide kirikus käisid. Ta luges Piiblist Kristuse ja Saatana vahelisest võitlusest. Ta sai aru, et isal oli õigus, ning otsustas andestada.

Jimmyt sai pastor ja hiljem asus ta elama Ameerika Ühendriikidesse. Peagi avastas ta, et paljud adventistidest põgenikepered, keda ta õppis tundma Tai põgenikelaagrites, olid nüüd hajali üle Põhja-Ameerika. Nad püüdsid leida endale kogudust, kuid ei osanud piisavalt inglise keelt, et sõnumist aru saada või jumalateenistustel osaleda. Paljude julgus oli kadunud. Jimmyl oli igatsus neid külastada ja nende usku kinnitada.

Paljude palvete tulemusena rajas Jimmy kolm kogudust. Kuid kuna ta töötas täiskohaga oma pere ülalpidamiseks, ei olnud tal aega ega rahalisi võimalusi, et anda rohkem abi karenite rahva 2000 adventpõgenikule, kes olid üle selle maailmajao laiali.

„Aga Jumal teadis mu südant ja vajadusi,“ ütles Jimmy, kes on nüüd pastor Carolina liidus ja karenite koguduste rajamise konsultant Põhja-Ameerika Divisjoni adventpõgenike ja immigrandite teenistuses. „Jumal on kogu aeg juhtinud ja Temal oli plaan juba olemas.“

2011. aastal kogutud kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetus lõi fondi, mille abil jõuda Põhja-Ameerika põgenikeni. Fond võimaldas Jimmyl külastada Ameerika Ühendriikides ja Kanadas hajali elavaid põgenikeperesid, aitas neil organiseeruda omakeelseteks kogudusteks ja teha evangeeliumitööd oma kogukonnas. Niisuguse töö kaudu on terves seelses piirkonnas rajatud viimase kümnendi jooksul 55 karenikeelset kogudust.

Kõik see sai võimalikuks, kuna koguduseliikmed annetasid ning Jimmy ja teised temataolised lubasid Jumalal asendada oma vimma armastusega.

Käesoleval veerandaastal aitab sinugi kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetus levitada evangeeliumi Põhja-Ameerika Divisjonis elavatele põgenikele. Täname, et katsete heldelt annetada.

Ülim hingamine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: *Ilm 1:9–19; Mt 24:4–8, 23–31; Ilm 14:6–12; Hb 11:13–16, Fl 4:4–6.*

Juhtsalm: „*Kuid nõnda nagu on kirjutatud: „Mida silm ei ole näinud ega kõrv kuulnud ja mis inimsüdamesse ei ole tõusnud – selle on Jumal valmistanud neile, kes teda armastavad““ (1Kr 2:9).*

Oled sa kunagi tundnud, et oled suurel lahinguväljal, keset hea ja kurja vahelist võitlust? Paljud (ka ilmalikud inimesed) on seda päriselt tajunud. Tunneme seda sellepärast, et nii see ongi. Oleme headuse ja kurjuse vahelises suures võitluses; võitluses Kristuse (hea) ja Saatana (halb) vahel.

Elu käib seega tegelikkuses kahel tasandil. Suur võitlus Kristuse ja Saatana vahel toimub üleilmse mastaabis – tegelikult kosmilisel tasandil, sest taevas sai see kõigepealt alguse (Ilm 12:7). Sündmuste segadikus võime aga kergesti silmist kaotada pääsemisplaani tervikpildi, mille Jumal sellele maailmale andis. Sõjad, poliitilised rahutused ja looduskatastroofid võivad meid hoida abitu hirmu all. Kuid Jumala prohvetlik juhtimine aitab meil silme ees hoida pilti sellest, kuhu läheme ja kuidas sinna jõuame.

Suur võitlus toimub ka palju isiklikumal tasandil. Igaüks isiklikult seisab oma igapäevaelus silmitsi usu läbikatsumistega ning kui me ei ela just Jeesuse teise tulekuni, tabab meidki ühel hetkel surm. Käesoleval nädalal vaatame, kuidas leida vähemasti lühemas plaanis rahu Jeesuses keset üleilmset rahutust ja meie isikliku tundmatu tuleviku valgel. Pikemas plaanis on kõik vägagi paljutöotav!

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 25. septembriks.

Vanim elusolev jünger, kes oli päriselt olnud koos Jeesusega, istus kaljusel vangisaarel, kaugel kõigest, mis oli talle lähedane ja kallis. Millised mõtted olid Johannese peas siis, kui ta leidis end selle süngel saarel saatuse hooleks jäetuna? Kuidas ta siia sattus ja veel sellisel viisil? Ta oli ju näinud Jeesust taevasse minemas ja kuulnud kahe juures seisnud ingli sõnu: „Galilea mehed, mis te seisate siin ja vaatate üles taevasse? See Jeesus, kes teilt võeti üles taevasse, tuleb samal kombel, nagu te nägite teda taevasse minevat“ (Ap 1:11).

See oli aga olnud palju aastaid tagasi ja Jeesus ei olnud veel tulnud. Teised apostlid, kes olid tol päeval seal olnud, olid juba surnud, enamik märtrisurma Jeesusest tunnistamise pärast. Noores koguduses oli põlvkond vahetunud ja nüüd seisis kogudus silmitsi kohutava tagakiusamisega väljastpoolt ning võõristavate ketserlike liikumistega seestpoolt. Küllap tundis Johannes ennast üksildase, väsinu ja võimetuna. Ja siis äkki sai ta nägemuse.

Milliseks julgustuseks võis see nägemus Johannesele sinu meelest olla? Loe Ilm 1:9–19.

Jeesus oli oma järelkäijatele öelnud: „Vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni,“ (Mt 28:20) ning need sõnad kahtlemata julgustasid Johannest tema üksildases paguluses. Kindlasti oli nägemus, Jeesuse „ilmutus“, talle suureks lohutuseks; pagendatud apostel teadis, et „Alfa ja Oomega, Esimene ja Viimne“ ilmutas ennast nüüd erilisel viisil.

Neile salmidele järgnevad nägemused selle maailma tulevikust. Johannese ees kangastusid suurepäraseid panoraamvaated ajaloost, peamiselt sellest, mida nimetame kristliku koguduse ajalooks, kuid tema jaoks oli tegemist tulevikuga. Keset tulevasi katsumisi ja raskusi näidati Johannesele aga, kuidas kõik lõppeb. „Ma nägin uut taevast ja uut maad; sest esimene taevas ja esimene maa olid kadunud ning merd ei olnud enam. Ja ma [Johannes] nägin püha linna, uut Jeruusalemma, taevast Jumala juurest alla tulevat, valmistatud otsekui oma mehele ehitud mörtsja“ (Ilm 21:1, 2).

Suur prohvetlik nägemus, mille Johannes Ilmutusraamatusse kirja pani, aitas tal saada usalduses rahu Jumala eelhoolitsusest ja töotustest.

Elu võib praegu olla raske, kohati lausa hirmuäratav. Kuidas aga julgustab meid praegu teadmine, et Jumal teab tulevikku ja tulevik on pikeemas plaanis hea?

Õlimäel andis Jeesus kiire ülevaate ajaloost, kui Ta vastas jüngrite küsimusele: „Ütle meile, millal see kõik tuleb ja mis on sinu tulemise ja selle ajastu lõpu tunnustäht?“ (Mt 24:3).

Jeesuse kuulus jutlus, mis on kirjas Mt 24. peatükis, hõlmab katkematu aja-joone Jeesuse päevist kuni Tema teise tulekuni ja sealt edasi.

Jeesus tahtis lõpuaja prohvetikuulutustes anda oma rahvale igal ajal juma-liku kava piirjooned, et need, kes elavad maailma ajaloo lõpupäevil, saaksid ettevalmistuse ülimald sündmuseks. Ta tahtis, et kogeksime kindlat rahu Tema armastuses ka siis, kui kõik meie ümber koost laguneb.

Adventistid tunnevad hästi Taanieli ettekuulutust kitsast ajast, „millist ei ole olnud rahvaste algusest peale“ (Tn 12:1). Jeesus soovib meid selleks Tema tulekule eelnevaks sündmuseks ette valmistada.

Missugune on Jeesuse tulek? Kuidas vältida petetud saamist? Loe Mt 24:4–8, 23–31.

Jeesuse tulek on maailma ajaloo otsene lõpp. Arvestades Tema tagasitulekust rääkivate prohvetikuulutuste mahtu nii mujal Piiblis kui ka Jeesuse jutlustes, on tegemist millegi suurega.

Viimase üleilmse sündmuse toimudes olid kogu maailmast selleks valmis vaid kaheksa inimest. Jeesus võrdleb oma teise tuleku ootamatust just selle sündmusega – veeuputusega (Mt 24:37–39). Kuid kuigi keegi ei tea Jeesuse teise tuleku päeva või tundi (Mt 24:36), on Jumal andnud meile ümbritsevas maailmas toimuva näol prohvetliku „stardieelse sekundite lugemise“.

Meile on antud selles prohvetlikus draamas oma osa. Mis see on? Pööra tähelepanu Mt 24:9–14.

Meie osa selles kosmilises konfliktis on midagi enam kui pealtvaatajaroll. Võtame aktiivselt osa evangeeliumi levitamisest maailma äärteni, mis tähendab seda, et meiegi seisame silmitsi tagakiusamisega.

Mida tähendab „lõpuni vastu pidada“? Kuidas me seda teeme? Millised valikud on meil vaja teha iga päev selleks, et mitte langeda, nagu paljud on langenud ja paljud veel langevad?

Suur prohvetlik ajaloopilt ei luba meil istet võtta ja tegutsemisest hoiduda, kui sündmused, mida meie kontrollida ei saa, toimuma hakkavad. Tihtilugu on suhtumine selline: „Nojaa, lõpusündmused toimuvad nii, nagu on ette kuulutatud. Mida muud saame meie teha, kui lihtsalt nendega kaasa minna? Pealegi, mida saan mina üksipäini teha?“

Kuid kristlaste suhtumine ümbritsevasse maailma, eriti veel lõpusündmusesse, ei tohi olla niisugune. Ilm 14. peatükk ütleb meile, et meie ülesanne on sel ajal rääkida kaasinimestele Jumala kohtust ja aidata neil valmistuda Jeesuse teiseks tulekuks.

Loe Ilm 14:6–12. Mida siin õpetatakse ja mida meil maailmale kuulutada tuleb? Miks on see sõnum väga tungiv?

Adventistidena usume, et „meile antud tõde, käesoleva aja tõde“ (2Pt 1:12) leiub eriliselt neis salmides, mida nimetame „kolme ingli kuulutuseks“. Leiame siit sisutiheda jutu sellest, mida meid on selles maa ajaloo etapis kutsutud tegema.

Märkad, et esmalt räägitakse „igavesest evangeeliumist“, Kristuse surma ja ülestõusmist puudutavatest imelistest sõnumitest, millele meie pääsemislootus ainsana toetub. Siis on sõnum sellest, et „tema kohtumõistmise tund on tulnud“ (Ilm 14:7); tegemist on jõulise teetähisega, mis näitab, et oleme maailma ajaloo lõpupäevades. Seejärel on üleskutse kummardada Teda, „kes on teinud taeva ja maa“; vastukaaluks on toodud hirmuäratav hoiatus nende aadressil, kes Paabelisse jäädes kummardavad „metsalist ja tema kuju“. Lõpuks kirjeldatakse Jumala lõpuaja rahvast: „Siin olgu kannatlikkust pühadel, kes hoiavad alal Jumala käske ja Jeesuse usku!“

Loe Ilm 14:11. Mida öeldakse siin metsalist ja tema kuju kummardavate inimeste rahutuse kohta?

Neil, kes kummardavad metsalist ja tema kuju, pole rahu päeval ega ööl? Kuigi on erinevaid arvamusi selle kohta, millest täpselt jutt käib, ollakse ühel meelel, et sellised inimesed ei koge rahu, mida Jumal pakub neile, kes on Temale ustavad.

Mida sa arvad, miks on kolme ingli kuulutuse esimese osana nimetatud „igavest evangeeliumi“? Miks peame seda suurepäraselt tõde alati silme ees hoidma, kui neid sõnumeid maailmale kuulutama? Kuidas on evangeeliumi mõistmine lahutamatu seotud rahu mõistega?

Nüüdseks on kristlased oodanud Kristuse tagasitulekut pikki sajandeid. See on kogu meie lootuse haripunkt – aga mitte üksnes meie, vaid kõigi eri ajajärkudel elanud Jumalale ustavate inimeste lootuste haripunkt.

Loe Hb 11:13–16. Milline lootus on siin nii vanaaja rahva kui ka meie jaoks?

Neil salmidel poleks tähendust juhul, kui surma kohta levivad üleüldised ja populaarsed arvamused oleksid tõesed. Millest need salmid räägivad: inimesed surid, „saamata kätte töotusi“? Arvatakse, et kui nad surid, läksid nad taevasse ja naudivad seal koos Jeesusega suurt tasu. Näiteks siis, kui suri Billy Graham, kuulsime ikka ja jälle, kuidas ta on nüüd koos Jeesusega taevas.

Sellises arvamises on oma ironia, sest siis, kui keegi sureb, kuuleme sageli öeldavat: „Puhaku ta rahu.“ Mis toimub? Kas inimene puhkab rahu või on ta taevas ja teeb seal seda, mida iganes teda tegevast arvatakse (näiteks jälgib kogu „lõbu“ siin all)?

Kuidas Jeesus surma kirjeldab? Loe Jh 11:11.

Pärast surma „rahu puhkamine“ on tegelikult täiesti tõsi, eks ole? Surnud puhkavad tööpoolest rahu. „Uskliku jaoks on surm ainult vahepala. Kristus kõneleb sellest kui lühikesest puhkehetkest. „Kui keegi minu sõna peab, siis ta ei näe surma igavesti.“ Kristlase jaoks on surm ainult uni, hetk vaikust ja pimedust. Elu on varjul Kristusega Jumalas, ning „kui Kristus, meie elu, saab avalikuks, siis saate ka teie ühes temaga avalikuks au sees“ (Jh 8:51, 52; Kl 3:4)“ – Ellen G. White, „Ajastute igatsus“, lk 787. Inimese olukorda suremise ja ülestõusmishommiku vahel võrdleb Jeesus teadvusetu unega (Jh 11:11, 14), kuid Ta rõhutab seejuures, et nii päästetud kui ka hukkaläinud saavad *pärast* ülestõusmist tasu (Jh 5:28, 29). Ta rõhutab vajadust olla surmaks valmis, tulgu see siis kunas iganes.

Millist lohutust pakub sulle teadmine, et su surnud armsad praegu tööpoolest puhkavad?

Üks enim kasutatud mobiilirakendus on Google Maps. Enamik meist ei mäleta enam, mida tegime enne GPSi-põhiseid kaarte, mis meil nüüd telefonides on. Meid võib haarata ärevus, kui peame minema kohta, kus pole kunagi varem käinud, kuid Google Mapi abil sõandame asja julgelt ette võtta ja leida tee ükskõik millises võõras linnas. Kas selline julgus illustreerib rahu Jumalas, mida Tema oma prohvetliku ajakavaga meile anda tahab?

Mõnikord aga võime sisestada vale aadressi või otsustame mitte teha antavate juhiste järgi, sest arvame, et teame lühemat teed. Mõlemal juhul võime jõuda kuhugi, kuhu ei soovinud – ja üsna tõenäoliselt pole meie meel kuigi rahulik.

Loe Fl 4:4–6. Mida räägib Paulus siin meile teest tõelisse rahusse, tõelisse hingamisse keset tõtlevat ja valulevat maailma?

Neis salmides ei ütle Paulus, et oleksime alati rõõmsad kõikides läbikatsumistes, millesse satume. Küll aga ütleb ta, et oleksime „ikka rõõmsad Issandas“. Vaatamata käesolevale olukorrale, vaatamata katsumustele, millega silmitsi oleme – kui jääme Jumalasse, Tema headusse, Tema armastusse ja selle ohvri juurde, mille Tema ristil meie eest tõi, siis oleme rõõmsad Temas ja meie kurnatud hingel on rahu.

Need salmid annavad edasi hingamist, rahu ja üleemeelist lootust millelegi, mis on sellest maailmast suurem.

Kujuta ette, kuidas meie hing puhkaks, kui me „ei muretseks ühtigi“. Siin maailmas näib see vaevalt kellegi jaoks realistlikuna (isegi Paulusel oli rohkesti muresid), kuid samas aitab teadmine, et meid armastav Jumal kontrollib kõike ja päästab meid oma riiki, näha meil ärevaks tegevaid olukordi kindlasti õige nurga alt.

„Issand on ligidal!“ Mida see tähendab? Seda, et Ta on alati meie juures ning et niipea, kui sulgeme silmad surmaund puhkama, on meie jaoks järgmine teadvustatud hetk Kristuse tagasitulek.

Kahtlemata on elu täis pingeid, katsumusi ja võitlemist. Mitte keegi meist ei pääse neist; kindlasti ei pääsenud ka apostel Paulus (vaata 2Kr 11. ptk). Siiski ütleb ta meile, et võime isegi praeguste murede keskel rõõmustada selles, mis on meile Kristuses antud, ja saame tõepoolest juba nüüd leida oma hingele rahu.

Loe veel kord Fl 4:4–6. Kuidas rakendad need imelised sõnad oma kogemusse just praegu, vaatamata katsumustele ja raskustele, milles oled?

Toetav mõte: „Me kõik igatseme koheseid ja otseseid vastuseid oma palvetele ning oleme kiusatud muutuma araks siis, kui vastus viibib või tuleb ootamatul kujul. Kuid Jumal on liiga tark ja hea, et vastata meie palvetele alati just sel ajal ja sel viisil, nagu meie soovime. Tema teeb meie heaks rohkem ja paremini kui lihtsalt meie soovide täideviimine. Ning kuna võime usaldada Tema tarkust ja armastust, ei peaks me paluma Tal meie tahte järgi teha, vaid peaksite püüdma kaasa aidata Tema eesmärgile. Meie igatsused ja huvid peaksid sulanduma Tema tahtesse.“ – Ellen G. White, „Evangeeliumi teenrid“, lk 219.

„Veel pisut aega, siis tuleb Jeesus päästma oma lapsi ja puudutama neid lõplikult surematusega... Hauad avanevad ja surnud tulevad välja võitjatena, hüüdes: „Oo, surm, kus on su astel? Oo, haud, kus on su võit?“ Meile kallid inimesed, kes magasid Jeesuses, tulevad välja surematusega kaetuna.“ – Ellen G. White, „Counsels on Stewardship“, lk 350.

Arutelüküsimused:

1. Mõtle suure võitluse tegelikkusele. Kuidas näed seda maailmas avaldumas? Kuidas avaldub see su enda elus? See toimub päriselt, eks ole? Tegelikult on see reaalsem, kui paljud arvavad, sest paljud ei usu kuradi olemasolu. Miks on väga tähtis mõista suure võitluse tegelikkust selleks, et saada aru meie maailma olukorrast? Samuti, miks pakub teadmine, et suur võitlus lõppeb kord, meile suurt lohutust?
2. Prohvetikuulutus võib muutuda häirivaks, kui püüame kaarega mööda minna sellest, mida meile selgesti on ilmutatud. Kui sageli on koguduse liikmed sattunud hätta, teinud ettekuulutusi sündmuste kohta, mis ei toimu, või uskunud teiste ettekuulutusi, mis pole täitunud? Kuidas kaitsta ennast sellisesse lõksu langemast?
3. Vaadake klassis üle Ilm 14:9–11 ja küsimus nendest, kes teenivad metsalist ning tema kuju ilma rahu tundmata. Mida võiks see tähendada?
4. Üks vaidlusi tekitav teema koguduses võib tõusta sellest, millist osa tuleb meil Kristuse tagasituleku eel täita. Ükskõik, millise seisukoha keegi võtab, miks on siiski väga oluline, et levitaksime maailmale aktiivselt sõnumit Tema tagasitulekust?

Karm esimene koolipäev

Selle loo on kirjutanud Andrew McChesney.

Esimene koolipäev oli Niang Muangi jaoks karm. Tõepoolest, see oli väga raske.

9aastane tüdruk oli jõudnud Myanmarist Ameerika Ühendriikidesse alles kuu aega tagasi. Tema vanemad olid põgenikud. Ta ei osanud inglise keelt ja tal polnud ainsatki sõpra.

„Tere, mis su nimi on?“ küsis temalt üks tüdruk.

Niang raputas pead.

„Ei,“ ütles ta.

„Oh,“ ütles tüdruk. „Kust sa pärit oled?“

Niang raputas jälle pead.

„Ei,“ ütles ta.

Niang ei püüdnud ebaviisakas olla. Ta ei saanud lihtsalt aru.

Kuna ta ei osanud inglise keelt, istus ta kogu hommiku vaikselt klassis. Lõuna ajal läks ta teiste laste kannul sööklasse ja vaatas, kuidas toitu ette kanti. Juustukaste ja veisehakkliha. Minipitsad. Kananagitsad. See toit oli tema jaoks väga võõras. Ta oli harjunud sööma sinepilehti, kartulilehti, vesikressi, pruune ube ja punaseid läätsi.

Pärast toidu maitsmist läks tüdruk klassituppa tagasi ja istus vaikselt, kuni kool selleks päevaks läbi sai.

Kodus palvetas ta abi pärast. „Armas Jumal, palun aita mul järgmine koolipäev üle elada,“ ütles ta. Neljas klass oli karm, aga viies oli parem. Ta hakkas rääkima inglise keelt ja leidma sõpru.

„Mis su nimi on?“ küsis temalt üks tüdruk.

„Mu nimi on Niang,“ vastas ta laialt naeratades.

„Oh, kust sa pärit oled?“ küsis tüdruk.

„Olen Birmast, mida nimetatakse ka Myanmariks,“ ütles Niang.

Tüdruk noogutas. Ta oli sellest riigist kuulnud. Veel palju lapspõgenikke Myanmarist õppis selles koolis.

„Väga hea,“ ütles tüdruk. „Tahaksid sa mängima tulla?“

Niang oli õnnelik. Ta hakkas kohanema. Veel õnnelikumana tundis ta ennast seitsmendas klassis. Siis sai ta tavakoolist üle minna seitsmenda päeva adventistidele kuuluvasse kooli tänu 2011. aastal kogutud kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusele. See raha läks Põhja-Ameerika Divisjonis elavate põgenike abistamiseks.

Niang tänas oma igapäevastes palvetes Jumalat. „Armas Jumal, ma tänan Sind väga, et Sa aitasid mul uue keele selgeks õppida ja kannad minu eest hoolt,“ palvetas ta.

Osa käesoleva veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest aitab teistel Niangi-taolistel lapspõgenikel adventkoolides õppida. Niang on nüüd 21aastane ja õpib, et saada misjonär-arstiks.